

V Brežicah samoupravljalci iz šolskih klopi

Moji želijo več sodelovanja z učitelji pri ocenjevanju in pričakujejo več pomoči mentorjev

BREŽICE — Na republiški pionirski konferenci o samoupravljanju mladi niso nikomur prizanašali s kritiko, ne sebi ne staršem in ne učiteljem. Jasno so povedali, da ne želijo le posnemati odraslih, ampak pokazati, kako bi stvari, ki jih kritizirajo, drugače naredili. Želijo si, da bi čimveč slovenskih učiteljev znalo prisluhniti njihovim mnenjem in predlogom, jih spodbujati k sodelovanju in samostojnosti. Mlade moči ocenjuje kot nagrada za učenje na pamet ali kot kazen za neposlušnost. Pri obveščanju poleg ustaljenih oblik, kot so šolski radio, oglasne deske in glasila, pogrešajo sprotne informacije o dogajanjih na šolah in v krajevni skupnosti. Mladinske ure so najboljše tam, kjer mladi za sodelovanje, sicer so bolj ali manj dolgočasne. V očeh brežičkih delegatov, Vilme Zupančič in Primoža Jesenka, je bila prednost konference v izredno sproščeni atmosferi, ko so delegati brez zadržkov povedali, kaj najmlajši samoupravljalci v resnici mislijo o odnosih med generacijami na šoli, doma in v krajevni skupnosti.

J. T.

V TURIZMU KAR UGODNO

NOVO MESTO — Po občinskih statističnih podatkih je bilo lani v novomeški občini za dobrih 9 odst. več tujih in domačih gostov kot leto prej, nočitev pa je bilo za 15 odst. več. Statistika se ugotavlja, da je bilo v minulem letu število domačih gostov na približno enaki ravni kot v letu 1984, znatno pa se je povečalo število tujcev, ki so tu letovali ali nočevali. V Šmarjskih Toplicah so imeli kar 97 odst. več tujih nočitev, v Dol. Toplicah pa 33 odst. več tujcev na prenočevanju.

BERITE DANES!

- na 2. strani:
 - Trimo je v brezupnem položaju
- na 3. strani:
 - Inflacija močno klesti pomoč
- na 6. strani:
 - Vendarle »direktorska vlada«
- na 7. strani:
 - Kaj se dogaja z literarnim klubom
- na 8. strani:
 - PCB ni ogrozil življenj
- na 9. strani:
 - Na izpitu padamo že pri malenkostih
- na 10. strani:
 - Morilski beli prašek na pohodu
- na 12. strani:
 - Iz slaščičarne v bolnišnico

Izvoljena nova občinska vodstva

Na prvih sejah občinskih skupščin so delegati izvolili predsednike občinskih skupščin in zborov ter predsednike občinskih izvršnih svetov

V ponedeljek dopoldne so se sestale slovenske občinske skupščine. Novo izvoljeni delegati so na prvi seji izvolili vodstva občinskih skupščin, njihovih zborov in predsednike izvršnih svetov. Hkrati so izvolili predsednika in člane predsedstva Slovenije ter delegate za zvezni zbor skupščine SFRJ.

Prve seje novo izvoljenih občinskih skupščin so potekale v slovesnem ozračju, delegati pa so v zadnjem volilnem krogu samo še potrdili prej evidentirane in v demokratičnem postopku izbrane kandidate. Značilno je bilo za vse seje, da je bila udeležba delegatov na njih zelo velika. Jasno pa je, da so vse delegate seznanili tudi z nalogami, ki jih čakajo v prihodnjem mandatnem obdobju.

V črnomaljski občinski skupščini so za predsednika izvolili Mladena Radjočiča, za predsednika izvršnega sveta Jožeta Mrzljaka, za predsednika zbornega združenega dela Branka Jukiča, za predsednika zbornega združenega dela Branka Jukiča, za predsednika krajevnih skupnosti Edija Malnarčiča in za predsednika družbenopolitičnega zbornega združenega dela Bojana Koširja.

Na seji metliške občinske skupščine so delegati za predsednika skupščine izvolili Staneta Bajuka, za podpredsednika pa Jožeta Došna. Novi predsednik izvršnega sveta je Nikola Ladika. Predsednik zborov združenega dela in krajevnih skupnosti sta Gabre Predovič in Jože Nemanič, za predsednico družbenopolitičnega zbornega združenega dela pa so izvolili Marijo Vukmanič.

Naslednja štiri leta bo predsednik novomeške občinske skupščine Boštjan Kovačič, podpredsednik pa Janez Bajuk. Za predsednika izvršnega sveta so delegati izvolili Iva Longarja. Predsednik zborov občinske skupščine pa so Lojze Padovan v družbenopolitičnem zboru, Vinko Kojančič v zboru krajevnih skupnosti in Jože Preskar v zboru združenega dela.

Trebanjski delegati so za predsednika občinske skupščine izvolili Naceta Dežmana, za podpredsednika Štefana Kamina, za predsednika izvršnega sveta pa je bil izvoljen Maks Kurent. Predsedniki zborov občinske skupščine pa so: zbornega združenega dela Mojca Dulc, predsednik zbornega združenega dela Jože Bregar in Jana Petrovač, ki je predsednica družbenopolitičnega zbornega združenega dela.

V brežiški občini je bil za predsednika občinske skupščine izvoljen Stane Ilc, za podpredsednika pa Franc Puhner in Franc Filipič. Za predsednico izvršnega sveta so izvolili Jelko Barlič. Ivan Pinterič bo predsednik zbornega združenega dela, Jože Avšič predsednik zbornega združenega dela.

Potrditev pobratenja Rab — Kočevje

Na svečani seji Obs Rab

RAB, KOČEVJE — 3. oktobra lani sta predsednika občinskih skupščin Kočevje in Rab na slavnostni seji ob prazniku kočevske občine v Kočevju podpisala listino o pobratenju teh dveh občin. V soboto, 12. aprila, je praznovala v spomin na osvoboditev svoj praznik občina Rab. Ob tej priložnosti sta na slavnostni seji občinske skupščine Rab potrdila pobratenje oba predsednika občinskih skupščin Jože Novak in Josip Falandjel. Ponovno sta namreč podpisala listino o pobratenju.

V okviru praznika Raba je bil izveden kulturni program, na katerem je sodeloval tudi moški pevski zbor iz Kočevja. Domačini so odprli hotel »Padovna«, v nedeljo, 13. aprila, pa so sprejeli Stafeto mladosti.

Pavle Radišek v zboru združenega dela, Jože Imperl v zboru krajevnih skupnosti, predsednik družbenopolitičnega zbornega združenega dela pa bo Lado Močivnik.

Predsednik kočevske občinske skupščine bo dosedanji predsednik izvršnega sveta Stane Letonja, podpredsednik pa Rudi Gruden in Danilo Škulj. Predsednik izvršnega sveta bo Dušan Popovič. Predsedniki zborov so Cveto Lipovec, Boštjan Fabjan in Feliks Vidmar v družbenopolitičnem zboru, zboru krajevnih skupnosti in združenega dela.

V Ribnici je bil za predsednika občinske skupščine izvoljen France Lapajne, za predsednika izvršnega sveta pa Peter Levstek. Predsedniki zborov so: Breda Oražem v zboru združenega dela, Franc Šilc v zboru krajevnih skupnosti in Stanko Rus v družbenopolitičnem zboru.

NAGRADE MLADIM RAZISKOVALCEM — V petek je Srednja šola tehniških in zdravstvenih usmeritev »Boris Kidrič« praznovala Kidričev dan. V novomeški športni dvorani so ob tej priložnosti podelili male Kidričeve nagrade učencem za njihovo raziskovalno delo. Med dobitniki prvih nagrad sta bila tudi Ludvik Ilovhar in Matej Rebernik. V nalogi s področja računalništva sta vložila precej truda in je tudi praktično uporabna. Na sliki: Nagrado jima je izročil ravnatelj šole Boštjan Kovačič. Več o Kidričevem dnevu na zadnji strani DL. (Foto: Janez Pavlin)

Resolucija je premalo udarna

MS ZKS za Posavje o listinah 13. kongresa ZKJ in pripravah na 10. kongres ZKS

KOSTANJEVICA — Medobčinski svet Zveze komunistov Posavje Krško je 11. aprila v Kostanjevici najprej obravnaval aktivnosti ZK v Posavju pred 10. kongresom ZKS, zatem pa poglobljeno razpravljalo o osnutku dokumentov za 13. kongres ZKJ.

Medobčinski svet je pripravil sestanek z delegati za partijske kongrese, da bi čim skrbneje opredelili tudi skupne naloge. Občinski komiteji so že sami dali pobudo, da bi nekatera vprašanja, kot sta, denimo, energika in zdravstvo, obravnavali vsaj skozi »regijska očala«, če ne morda še širše. Posavci bodo na slovenskem kongresu spregovorili med drugim tudi o kmetijstvu, položaju tekstilne industrije, o turizmu, moralnih vrednotah, preusmeritvi proizvodnje kovinskih predelovalne industrije in načeli vprašanje, zakaj upada zanimanje za izobraževanje ob delu.

Kar zadeva tako imenovano makroinfrastrukturo so menili, da je nujno usklajevanje s sosednjimi regijami. Razvoj infrastrukture je zdaj omejitveni dejavnik tako Posav-

ju kot Slovenije, zato so interesi podobni. Po mnenju Silva Gorenca je nesprejemljivo, da veliki sistemi ne morejo pokrivati enostavne reprodukcije s cenovno električne energije, poštnih storitev ali železnice s svojo dejavnostjo.

Jana Videnič se je zavzela, da ne bi bila razprava na kongresu enosamo tarjanje, saj kdo pa bi potemtakem sploh imel kakšen ugodnejši ekonomski položaj. Po njenem so razvitejšee občine gospodarsko moč prelele v politično, pri čemer CK ZKS ne bi smel stati ob strani. Izvršni sekretar P CK ZKS Emil Štern pa se je zavzel, naj bi delegati na 10. kongresu ZKS ne predstavljali le svojega okolja, ampam pomagali graditi politiko ZKS.

Po izčrpnih uvodnih pripombah na listine za 13. kongres ZKJ, ki jih je pripravil sekretar MS ZKS Valen-

Do preklica prepovedana uporaba vode

Zaradi izlitja borofen fenola prepovedano pitje in napajanje

NOVO MESTO — Ob petkovi prometni nesreči na karteljevskem klancu in izlitju najmanj pet tisoč litrov strupenega borofen fenola v zemljo, je občinski štab za civilno zaščito na pobudo novomeških inšpektorjev izdal obvestilo, s katerim opozarja vse, da je pitje vode in napajanje živine v Karteljevskem in Bršljinskem potoku ter Krki do preklica prepovedano. Vzrok je prevelika koncentracija fenola v vodi, saj je njegova prisotnost celo 3-tisočkrat večja od dovoljene za pitno vodo.

Kot smo izvedeli v torek zjutraj, pa koncentracija fenola v Bršljinskem potoku in Krki še narašča, vendar je najhujša bojazen za množični pogin rib na srečo že mimo. Zato pa smo s to nezgodo dobili novo potrdilo, kakšna nevarnost preži z doljenjske magistrske na oskrbo Novega mesta s pitno vodo, saj se po tej magistrski vsakodnevno prevažajo tone strupenih snovi. Kaj če bi do nezgode prišlo na vodooskrbnem območju, denimo, kje pri Družinski vasi? Več o petkovi nezgodi in posledicah na 12. strani.

LETOS 35 LET ISKRE

SEMIČ — Tukajšnja Iskra se pripravljajo na proslavo ob 35-letnici obstoja delovne organizacije, ki bo 17. maja na igrišču TVD Partizan v Semiču. Ob tej priložnosti bodo pripravili bogat kulturni program, za služni delavci pa bodo prejeli priznanje in državna odlikovanja.

videznim najmanjšim stopnjam soglasja protislovja ostajajo, to pa je nevarno.

P. PERC

Sekretarju MS ZKS Posavje Valentinu Dvojmoču (levi), ki je kandidat za predsednika zbornega združenega dela slovenske skupščine, se je zahvalil za uspešno delo sekretar OK ZK Krško Jože Habine tudi v imenu Brežičanov in Sevnčanov in mu izročil grafiko Toneta Kralja. (Foto: P. Perc)

Letos v Kočevje

KS Kočevje gosti pobratene iz vseh republik in pokrajin

KOČEVJE — Krajevna skupnost Kočevje-mesto je pobratena s po eno KS iz vsake republike in pokrajine. Po sprejetem dogovoru, ki velja že štiri leta, se pobrateni dobe vsako leto v eni izmed krajevnih skupnosti in letos je na vrsti Kočevje. Srečanja pobratenih oz. karavane prijateljstva, kot jih nekateri imenujejo, so vsako leto za krajevni praznik tiste KS, ki je gostiteljica. Srečanje v Kočevju bo potekalo od 9. do 11. maja. 9. maja med 17. in 19. uro bo sprejem štiričlanskih delegacij iz KS Škofja Loka, Trnsko—Novi Zagreb, Prokuplje, Višegrad, Bar, Kočani, Peč in Titov Vrbas. Po večerji bo prvi delovni sestanek. 10. maja bodo že ob 8. uri odpovali na ogled Baze 20 in Roga, popoldne pa bodo v Kočevju razgovori o nadaljnjem sodelovanju med pobratnimi KS.

DR. MIHA JAPELJ PREJEL KIDRIČEVO NAGRADO

NOVO MESTO — Prof. dr. Miha Japelj je dobitnik letošnje nagrade sklada Borisa Kidriča za vrhunske dosežke na področju izumov in tehničnih izboljšav. Japelj je avtor izjemno številnih patentov in patentnih prijav, v zadnjih 15 letih je sodelavci doma in v tujini prijavil 78 izumov s področja različnih učinkovin. Sodeloval je z obsežnim in sposobnim strokovnim timom, vendar je bil njegov delež odločilen tako po strokovni kot vodstven organizacijski plati. Da gre pri omenjenih patentih za znatne finančne učinke, pove podatek, da je tovarna zdravil Krka, kjer je prof. dr. Miha Japelj zaposlen, v enem letu z novo registriranimi zdravili ustvarila 2 milijardi din prometa v Jugoslaviji, izvoz pa je ovrednoteno na 15 milijonov dolarjev. Obsežen pogovor s Kidričevim nagrajencem bomo objavili v naslednji Prilogi našega tednika.

Krka je naša največja izvoznica

S slovenske »rang« lesnice izvoznikov

NOVO MESTO — Gospodarski vestnik je te dni objavil natančne podatke o lanskem izvozu in lestvici najuspešnejših, bolje rečeno največjih, izvoznikov, ločeno za konvertibilno in klirinško območje. Med 200 delovnimi organizacijami so iz širše Dolenjske naslednje uvrstitev.

Med izvozniki na konvertibilno območje zavzema Tovarna zdravil Krka 12. mesto. IMV Novo mesto 34., Novoteks 57., Beti Metlika 69., Lisea Sevnica 78., Labod 86., Ayto Kočevje 117., Jutranjka Sevnica 122., Inles Ribnica 137., Trimo Trebnje 138., Belt Črnomelj 149., Komet Metlika 183. in Tovarna obutve Novo mesto 187. mesto (izvoz Novolea je vštet v izvozu sozda Uniles).

Med največjimi izvozniki na klirinško območje se je Krka povzpela na 7. mesto, 11. je črnomaljski Belt. 33. Oprema Kočevje, 35. Beti in 46. Novoteks. V tej razvrstitvi je upoštevanih le 50 največjih izvoznikov.

Kongres težkih odgovorov

Temeljna zgodovinska protislovja socializma so na ekonomskem področju, poudarja v najnovejši knjigi *Politična ekonomija kapitalizma in socializma* tudi dr. Bogomir Kovač z ljubljanske ekonomske fakultete, in nadaljuje: od Leninovega NEP (Nova ekonomska politika) dalje so vse socialistične ekonomske reforme poudarjale večjo vlogo blagovne proizvodnje — trga in ekonomskih zakonitosti, toda nikoli niso uspeli, ker bi z uveljavljanjem ekonomskih zakonitosti v bistvu ogrozile vodilni položaj svojega arhitekta — politične birokracije (za boljše razumevanje glej daljši odlomek na 2. strani). Zveza komunistov ne želi biti taka politična birokracija, saj ima drugačna izhodišča za uresničevanje svoje vloge: ne biti ljudem vladajoča partija, temveč le organizirana politična zavest in volja, delujoča znotraj samoupravnega sistema. In nič manj pomembno: delujoča samo z močjo argumentov, ne pa z argumentom moči. To pa je neprimerno bolj zahtevna naloga, vendar za nagrado lahko prepreči napake, o katerih govori dr. Kovač. Kako uspešno uresničevati to svojo težavno vlogo, na to naj bi odgovoril tudi kongres ZK Slovenije, ki se začne danes v Cankarjevem domu v Ljubljani.

M. LEGAN

21 NOVIH KOMUNISTOV — 1.065 komunistov v črnomaljski občini se je pretekli teden pridružil še 21 novih članov, ki jim je članske knjižice podelil predsednik občinskega komiteja ZKS Črnomelj Milan Krajnc. (Na fotografiji: sprejem Mire Gabrijan v ZK). Poleg tega je predstojnik medobčinskega študijskega središča ZK Novo mesto Boris Dular podelil potrdila slušateljem dopisne šole marksizma in občinske politične šole. Slavnostni govornik na slovesnosti, ki so ji prisostvovali tudi spomeničarji in delegati za 10. kongres ZKS, pa je bil Miloš Prosenec, kandidat za sekretarja CK ZKS, ki je med drugim poudaril, da komunisti ne smejo le z viška kazati na pomanjkljivosti, ampak se morajo z njimi spopadati, na kongresu pa bodo morali poudariti pomen znanja, od katerega je odvisen naš napredek. Komunisti so 10. kongresu ZKS, ki se prične danes, poslali tudi pozdravno pismo, v kulturnem programu pa so se predstavili učenci glasbene šole in prične šole Edvard Kardelj. (Foto: M. Bezek)

Tudi v drugi polovici tedna se bo nadaljevalo nestalno vreme z občasnimi padavinami.

Tik pred odločitvijo

IMV-2 gre v likvidacijo

NOVO MESTO — Marčevsko poročilo o delu časnega vodstva IMV novomeškemu izvršnemu svetu kaže, da ponudbe za dolgoročno sodelovanje v avtomobilski proizvodnji kasnije. Medtem ko je prav te dni Crvena Zastava predložila študijo o možnem sodelovanju z IMV, pa Francozi in Japonci s ponudbo malce kasnije. Dogovorjeni so bili za marec, a vse kaže, da pred koncem aprila ustreznih študij in ponudb ne bo. V IMV čakajo, da bodo imeli vse ponudbe na mizi in jih bodo nato enakovredno obravnavali.

Za nadaljnjo sanacijo IMV je zelo pomembna odločitev, da bodo tovarno IMV-2 likvidirali, ker so se razmere od njenega načrtovanja doslej bistveno spremenile. Kupljeno opremo bodo prodali, stroške pa si Renault in IMV razdelila. To je že dogovorjeno.

Kot je na seji izvršnega sveta 10. aprila poročal Franci Borsan, podpredsednik časnega kolegijskega poslovodnega organa IMV, so v letošnjih prvih treh mesecih v tovarni izdelali 11.200 avtomobilov, kar je četrtno letnega plana in 2 odst. več, kot so jih naredili ta čas lani, vendar letos ob bistveno zmanjšanim številu delavcev. V prvem trimesečju so v IMV naredili tudi 4136 prikolice, proizvodnja pa je kar za 34 odst. večja kot v lanskem enakem obdobju. Medtem ko IMV izpolnjuje izvozne obveznosti, so imeli januarja in februarja tudi nad pričakovani ugodno prodajo na domačem trgu. Kupcem ne dolgujejo več vozil, vsako lahko kupljeno »katro« tako odpelje. Marca letos so 3800 vozil prodali in tudi dobavili. V prvem trimesečju je IMV poravnala tudi 3 milijone dolarjev dolgovi iz preteklih let, kar bo seveda vplivalo na letošnji rezultat. Ob periodičnem obračunu ne računajo na izgubo.

RIA BAČER

Trimu je v brezupnem položaju

Trebanjskemu Trimu zaradi izvoza grozi izguba — Izstop iz kluba izvoznikov?

TREBNJE — »Izvoznikom že doslej ni bilo poslano z rožicami, zdaj pa so se znašli v tako rekoč brezupnem položaju. Naj še tako povečamo produktivnost, naj do kraja postrgamo notranje rezerve, razlike med cenami domačih in tujih repromaterialov ne bomo pokrili. Poleg tega nas tepejo visoke obresti za izvozne kredite, stimulacije za izvoz kasnije, na roke nam ne gre niti gibanje tečajev dolarja in drugih zahodnih valut. Zaradi vsega tega bomo prisiljeni ustaviti izvoz, če nam se izognemo izgubi, ki je že začela kazati zobe,« pravi Stane Velikonja, direktor Trimu.

V Trimu so že lani podpisali za več kot dva milijona konvertibilnih dolarjev in za milijon klirinških dolarjev izvoznih poslov. Seveda so

Za desetino več

Krško: v prvih dveh mesecih dobro gospodarili

KRŠKO — Fizični obseg proizvodnje krškega gospodarstva je bil v prvih dveh letošnjih mesecih za 9,3 odst. večji kot v enakem obdobju lani. Občinski komite za družbeno planiranje in razvoj gospodarstva meni, da je tako visok porast proizvodnje posledica nizke lanske proizvodnje, na katero so vplivale tudi izjemno neugodne vremenske razmere (huda zima!).

Preskrbljenost s surovinami in reprodukcijskim materialom je bila v prvem letošnjem četrtletju zavaljo zalozig iz prejšnjega leta zmerna, pojavlja pa se bojazen, da bodo nastopile težave z oskrbo s surovinami v naslednjih mesecih, predvsem pri uvoznikih.

Pri Celulozi se zatika zaradi rezervnih delov iz uvoza, v Žitovi temeljni organizaciji Imperial in v Novolesovem tozdu Sigmat Brestanica imajo težave pri prodaji končnih izdelkov, vsi gospodarstveniki pa tarnajo tudi nad vse višjimi cenami.

Prvi podatki o izvozu in uvozu sicer kažejo, da se je vrednost izvoza povečala, toda zaradi spremenljive vrednosti obračunskega dolarja nimajo povsem primerljivih podatkov. Vrednost izvoza se je v prvih dveh mesecih povečala za 70 odst., samo na konvertibilno področje pa za 80 odst. v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Povečala se je tudi vrednost uvoza, in sicer s konvertibilnega področja za 47 odst., skupen izvoz pa za 26 odst. Uvoz iz klirinškega področja pa se je zmanjšal.

bile vse pogodbe podpisane v času, ko bi bili znani pogoji gospodarjenja, ki so omogočali popolno pokrivanje proizvodne cene pa še kaj bi ostalo za sklade in akumulacijo. Sedaj pa so se pogoji gospodarjenja tako spremenili, da v Trimu z izvozom svojih izdelkov ne bodo pokrili niti lastne cene. Med glavnimi vzroki za težki položaj, v katerem se je znašel Trimu, je tudi povečanje cen domačih repromaterialov. Od lanskega januarja do letošnjega marca so se cene povečale za 150 odst. Zaradi zahtev domačih proizvajalcev črne metalurgije pa ni več možen uvoz tujih, tako da so domači porabniki prisiljeni kupovati domači material, ki je še enkrat dražji. Pomembno je tudi gibanje tečaja dolarja v prime-

rjavih z drugimi valutami. Večino poslov Trimu sklene na dolarskem področju, nekatere materiale pa mora kupovati v Italiji ali ZRN. In na teh trgih je bilo treba letos februarja odšteti za tretjino oziroma za polovico več dolarjev kot lani ob istem času. Z aprilom pa se bodo ponovno povečale obrestne mere za kredite. To je dodatna zavora izvoza, saj se bodo obrestni povečale bolj, kakor pa je porasel tečaj dolarja.

»O naših težavah so obveščeni občinski in republiški izvršni svet, medobčinska gospodarska zbornica, občinski komite ZK.« To smo naredili, čeprav dvomimo, da bodo ta telesa kaj kmalu našla rešitev za nas in druge podobne proizvajalce. Do rešitve pa mora priti, saj sicer ne vemo, kaj bomo naredili. Proizvodnjo imamo namreč povsem zasedeno, zagotovljen je plasma na tuje trge, le pri nas doma ne moremo in ne moremo rešiti teh vprašanj,« pravi Velikonja.

J. SIMČIČ

Razvoj naj sloni na dobrih

Nekaj misli iz razprave sekretarja predsedstva CK ZKS in novega predsednika RS ZS Slovenije Miha Ravnika v Ribnici

RIBNICA — Poročali smo, da je delovna skupina CK ZKS, ki jo je vodil izvršni sekretar Ivan Godec, pred kratkim obiskala ribniško občino — OK ZK Ribnica, ITPP Ribnica, osnovno šolo Loški potok in Inles Ribnica — ter se pogovarjala s komunisti.

Minuli četrtek se je skupina CK ZKS vrnila. Na sestanku v Inlesu in na seji OK ZK Ribnica so člani CK ZKS in domači komunisti razpravljali o poročilu in oceni delovne skupine CK. Tokrat je v razpravi sodeloval tudi sekretar predsedstva CK ZKS in novi predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Miha Ravnik in prav iz njegove razprave naj zapišemo nekaj misli.

Ko je govoril o splošnih razmerah pri nas, je ugotovil, da so težke in da je zato tudi strokovno in politično delo težko. Kljub temu pa v istih panogah dosegajo nekatere delovne organizacije odlične, druge pa zelo slabe rezultate. To pomeni, da nekatere delovne organizacije bolje delajo, so bolj organizirane, bolj izkoriščajo znanje in poslovna sredstva, delavci pa imajo boljši odnos do dela. Naš razvoj pa je treba graditi na dobrih.

Lesna industrija v Sloveniji in Jugoslaviji zelo razvita, žal pa preveč enosmernost, saj imajo delovne organizacije enake proizvodne programe. Zaradi zmanjševanja stanovanjske gradnje in investicij je povpraševanje po teh proizvodih manjše, zato je lesna industrija v težavah. Rešitev ni v čakalnju, da se bo prodaja odprla, ampak v prilaganju na nove razmere, se pravi v uvajanju novih programov, kar pa zahteva več znanja in več prilaganja okusu tujih in domačih potrošnikov. Ocenil je še, da ni prav, da gozdarstvo in trgovina dobro živita, njun vmesni člen, lesna industrija, pa slabo.

J. PRIMC

Kriza ogroža nadvlado birokracije

Iz najnovejše knjige

Socialistična revolucija politično (pravno) in ideološko ukinja temelje kapitalističnega produkcijskega načina, blagovno produkcijo in privatno lastnino, toda zgodovinsko jih v bistvu še vedno ohranja. Bolj ko se v socialističnem gospodarstvu izgublja avtomatizem »ekonomskega stroja« blagovne produkcije (tržni konkurenčni mehanizem), bolj ga nadomešča pravna regulativa države in ekonomska vloga politične birokracije. Politika prevladuje, ker prevzame osrednje ekonomske funkcije in naloge. Birokracija dosega svojo politično veljavo z ekonomsko učinkovitostjo gospodarstva, zato vsaka gospodarska kriza ogroža njeno dominacijo, ideološko neoporečnost in suverenost v podobi končnega razsodnika. Slabo gospodarsko učinkovitost odpravlja birokracija z neprestanim reformiranjem ekonomskega sistema, ki vedno niha med plansko in blagovno produkcijo, centralizacijo in decentralizacijo, prevlado političnih in ekonomskih zakonitosti. Od Leninevega NEP dalje so vse socialistične ekonomske reforme poudarjale večjo vlogo blagovne produkcije — trga in ekonomskih zakonitosti, toda nikoli niso uspeli, ker bi v bistvu ogrozile vodilni položaj svojega arhitekta — politične birokracije.

Socializem lahko zgodovinsko uspe samo; če ne bo ostal vpet v sfero potrošnje (socializem ni zgolj potrošniški socializem — reformirana kapitalistična družba blagostanja), če ne bo enostransko reformiral menjalnih procesov (socializem ni zgolj centralno državno planiranje — države »realnega socializma« in če ne bo omejen samo na delitvena razmerja (socializem ni enakost v siromaštvu — nerazvite dežele kapitalistične periferije). Socializem mora v bistvu socializirati produkcijski proces, ki obsega humanizacijo delovnih procesov in demokratizacijo upravljanja v produkcijskem procesu. (Dr. Bogomir Kovač v knjigi Politika ekonomska in socializma, DZS 1986)

Naša anketa

Machehe svojemu zdravju

Nekaj zdravja prinesemo kot doto prednikov na svet, veliko si ga pridobimo in utrdimo z zdravim načinom življenja. Še več pa zapravimo z nezdavnim, je ob letošnjem svetovnem dnevu zdravja, ki je že leta 7. aprila, zapisal poznan zdravnik. Dejstvo je, da je medicinska znanost skozi desetletja zelo napredovala in storila ogromno za človekovo zdravje, vendar ljudje danes na splošno niso bolj zdravi. Za svoje zdravje večina tudi sama naredi bore malo od tistega, kar bi vendar lahko. Tako danes uspešno obvladujemo večino klasičnih bolezni, so pa zdravniki skoraj povsem nemočni pri mnogih sodobnih, ki jim botrujejo nezdrav način življenja in škodljivi vplivi okolja. Pri enem in drugem bi ljudje ali kot posamezniki ali kot člani neke odločujoče celote lahko marsikaj spremenili, a volje za zdrav način življenja in osveščenosti o tem očito manjka, kaj šele volje za borbo proti zdravstveno škodljivim tehnološkim projektom.

ANICA BAZNIK, delavka v Labodovem tozdu Libna v Krškem: »Sem še mlada in se zaenkrat nimam kaj pritoževati zaradi zdravja. Res pa je delo v konfekcijski industriji nasploh naporno bolj, kot marsikdo misli, in je zdravju precej škodljivo. Predvsem poklicna obolenja hrbtenice in oči smo skušali pri nas preprečiti z razgibanjem med delom pod strokovnim vodstvom. Z obetavnimi novostjo žal nismo dovolj vztrajali. Sama se zelo sprotim, ko pomagam doma na kmetiji, pa tudi na našem rekreacijskem središču Rucmanvrh.«

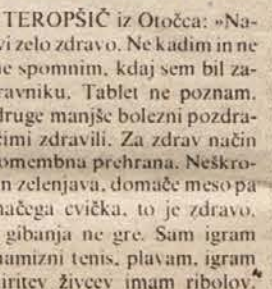
BRANKA KOLAR, delavka v obratu Induplati v Mokronogu: »Zdravje je največ vredno. Če nisi zdrav, potem denar in vse druge dobrine ne pomenijo dosti. Jaz živim zdravo. Ne pijem, kadim zmerno, tudi zaradi odvečnih kilogramov nimam težav. Dobro se počutim in delovnem mestu, stanovanjske razmere imam urejene, skratka, za sedaj se lahko pohvalim z dobrim zdravjem in počutjem. Strinjam se, da je treba za zdravje skrbeti na vse mogoče načine.«

ANTON STOJNIČ, kmetijski tehnik z Lokvice pri Metliki: »Ne kadim in nikoli nisem, tudi v zakajenih prostorih se ne zadržujem. Pri delu na zemlji sem veliko na svežem zraku in tudi pregibljem se dovolj. Pri nas imamo še čist in svež zrak, je sončno in mirno. Po tej plati bi lahko rekel, da živimo zdravo, tudi hrano jemo večinoma domačo in pijemo domače vino. Zase bi rekel, da sem pri 40 letih na splošno zdrav. Gotovo pa bi lahko vsi več naredili za svoje zdravje z zdravim načinom življenja.«

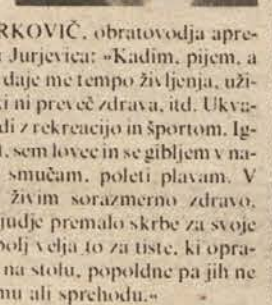
RAFAEL TEROPŠIČ iz Otočca: »Naša družina živi zelo zdravo. Ne kadim in ne pijem in se ne spominim, kdaj sem bil zadnjič pri zdravniku. Tablet ne poznam. Prehlade in druge manjše bolezni pozdravim z domačimi zdravili. Za zdrav način življenja je pomembna prehrana. Neskrupljeno sadje in zelenjava, domače meso pa kozarec domačega cvička, to je zdravo. Seveda brez gibanja ne gre. Sam igram roketni in namizni tenis, plavam, igram šah, za pomiritev živcev imam ribolov.«

ROZALIJA HORVATIČ iz dobovske krajevne skupnosti: »Zdravo živeti pomeni biti skromen in tega se od nekdaj trdim. Včasih ni bilo vsega v obilju, zato tudi nismo imeli kakih posebnih želja. Smo pa tembolj pridno delali. Vesela sem vsega, kar sem naredila s svojimi rokami zase in za družino. Tudi zadovoljstvo je del zdravja in vpliva na človekovo počutje. Ljudje se na to premalo ozirajo, ko hlepijo za nedosegljivim.«

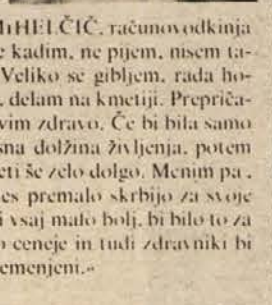
JOŽE JURKOVIČ, obratovodja aperture v Suku Jurjevica: »Kadim, pijem, a ne čez mero, daje me tempo življenja, uživam hrano, ki ni preveč zdrava, itd. Ukvarjam pa se tudi z rekreacijo in športom. Igram nogomet, sem lovec in se gibljam v naravi. Pozimi smučam, poleti plavam. V celoti zveto, živim sorazmerno zdravo. Nasploh pa ljudje premalo skrbijo za svoje zdravje. Najbolj velja to za tiste, ki opravljajo službo na stolu, popoldne pa jih ne srečaš na trimu ali sprehodu.«

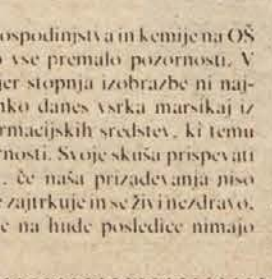
JOŽE KOLETA, profesor telesne vzgoje na OŠ Zbora odposlanec v Kočevju: »Trudim se, da bi ohranil telesne in duševne sposobnosti ter tako tudi zdravje, zato štirikrat na teden vadim tenis, ne kadim, ne pijem pretirano. Zame, ki sem bil včasih vrhunski športnik, je posebnega pomena tudi vsestranska in kakovostna hrana, ki pa si je z osebnim dohodkom prosvetnega delavca ne morem privoščiti. Nasploh pa ljudje premalo skrbijo za svoje zdravje.«

JOŽICA MIHELČIČ, računovodkinja iz Vinice: »Ne kadim, ne pijem, nisem tabletomanka. Veliko se gibljam, rada hodim v naravo, delam na kmetiji. Pripricava sem, da živim zdravo. Če bi bila samo od tega odvisna dolžina življenja, potem bi morala živeti še zelo dolgo. Menim pa, da ljudje danes premalo skrbijo za svoje zdravje. Če bi vsaj malo bolj, bi bilo to za družbo veliko ceneje in tudi zdravniki bi bili manj obremenjeni.«

ZLATA VINTAR, predmetna učiteljica gospodinjstva in kemije na OŠ v Sevnici: »Kakovosti življenja posvečamo vse premalo pozornosti. V mnogobojnem je odvisna od razgledanosti, kjer stoji naša izobrazba ni najpomembnejša. Še tako preprost človek lahko danes vsrka marsikaj iz vsem dostopne literature, iz cele vrste informacijskih sredstev, ki temu vprašanju vendarle posvečajo vse več pozornosti. Svoje skuša prespejati sola, a opažamo, da imamo malo uspeha, če naša prizadevanja niso podprta z zgleodom staršev. Če sva družini ne zajtrkuje in se živim zdravo, še taka prizadevanja družbe in opozarjanje na hude posledice nimajo laska.«

Gospodarstvo želi spremembe

Na zboru Temeljne dolenske banke opozorili na težave izvoznikov — Letos bo nekaj več vlaganj v posodabljenje poslovanja, vse v prid strankam

NOVO MESTO — Delegati novega sklica zbora Ljubljanske banke — Temeljne dolenske banke so 11. aprila sprejeli letošnji finančni načrt. Izvolili so nove organe banke in imenovali poslovodni odbor, ki ga bo tudi v naslednjem štiriletnem mandatnem obdobju vodil dipl. ekonomist Sergej Thorževskij.

Pred zborom banke so na petih konferencah poslovnih enot ob volitvah novih delegatov obravnavali v razpravi zlasti tri pereča področja, o katerih je tudi na zboru tekla beseda. Gre za problematiko deviznega poslovanja v zvezi z novo zakonodajo; želeli so preusmerjanje sredstev v korist stanovanjsko-komunalnega kreditiranja in

navajali težave združenega dela ob čedalje višjih obrestnih merah. Na zboru banke pa je delegatka Novolesa še dodatno podkrepila zahtevo po čimprejšnjih spremembah predpisov v smislu večjih spodbud za izvozno usmerjeno gospodarstvo.

Delegati so sprejeli letošnji finančni načrt Temeljne dolenske banke, po katerem načrtujejo za 44 odst. več sredstev, za enak odstotek pa naj bi se povečale tudi naložbe. Pri odhodkih banke računajo na največji del sredstev za obresti najetih in zbranih sredstev.

Letos planirajo tudi 208 milijonov dinarjev za investicije, od tega 95 milijonov za razširitev računalniškega sistema domače banke in opremo s

terminali v vseh bančnih ekspoziturah. Poleg tega bodo pridobili 84 m² prostora za razvijajoči se sektor avtomatske obdelave podatkov. Preostala investicijska sredstva so namenjena za širjenje poslovne mreže. Preselili bodo morali ekspozituro center, ker je zadržuga odpovedala gostoljubje; v načrtu je nova ekspozitura v soseski Čardak v Crnomlju; za enoto v Trebnjem pa nameravajo odkupiti še 20 m² poslovnih prostorov. V Novem mestu je predviden še odkup komunalno opremljenega zemljišča v naselju Irča vas—Brod, da bi lahko kasneje na tem mestu zgradili novo bančno enoto. Del investicijskih sredstev pa gre letos še za projektno dokumentacijo novogradnje v Sentjerneju ter za nakup nujno potrebne pisarniške mehanizacije.

R. BAČER

● Delegati 144 članic banke so izvolili tudi nove organe banke. Za predsednika zbora so izbrali Valentina Papeža iz Integrala Črnomelj; za predsednika 13-članskega izvršilnega odbora banke je bil izvoljen Anton Tome iz metliškega Kometa; za predsednika 9-članskega kreditnega odbora banke pa Vinko Manček iz tovarne Krka. Prav tako so delegati izvolili delegate za organe združene banke in imenovali poslovodni odbor za novo mandatno obdobje. V njem ostajajo dosedanja člani: predsednik Sergej Thorževskij, podpredsednika pa sta Miran Simič in Stane Šulc.

slovenskega pisateljskega društva, da bi se Maribor moral s spomenikom oddolžiti pesniku in naprednemu kulturniku Maistru. Treba je pripomniti, da je na območju Maribora zdaj enajst pomnikov, zvečine spominskih plošč, posvečenih Maistru, da imajo borci za severno mejo spomenik v mestnem parku, da se po njem imenujeta šola v Šentlju in ena od mariborskih ulic ipd. Tako je že na prvi razpravi o pisateljski pobudi — v mariborskih političnih organih je po pričakovanju zelo odmevala — bilo slišati mnenja, da se je mesto svojo osvoboditelju že dovolj oddolžilo, da za spomenik ni denarja, da bi celo bilo treba na novo zgodovinsko pretehati Maistrovo vlogo.

Neki član mestne borčevske organizacije je šel tako daleč, da je podvomil, ali si Maister in njegovi borci tak »reprezentančni« spomenik sploh zaslužijo, češ da so »edini pravi borci bili le borci NOB«, kot je pogumno izjavil. Nekdo je tudi našel vprašanje, kako so se Maistrovi borci obnašali med narodnoosvobodilnim bojem na Štajerskem, torej ga je neki drug bivši partizan moral spomniti, »da jih je bilo na Primorskem in Dolinskem veliko v partizanih, štajerske pa je gestapo zvečine interniral.«

Celo nepoznavalec tega obdobja naše polpreteklosti se je ob tem moral vprašati, le kako se ob tej polemiki počutijo nič krivi in nič dolžni še živeči Maistrovi borci. Namesto strpnega dialoga o neki pobudi se vse skupaj začelo spreverčati v neokusno »razkrivanje« novih »resnic« o Maistru in njegovem obdobju, o katerem je zgodovinska znanost že zdavnaj dala svojo sodbo.

Strasti so se medtem umirile, posebna delovna skupina naj bi pripravila načrt praznovanja sedemdesetletnice generalovega junštva (vključno s spomenikom, ki ga bo torej Maribor vendarle dobil), toda grenak priokus je ostal.

MILAN PREDAN

Mariborsko pismo

Strastna polemika o generalu

Kako se sprevrže neka mirna pobuda

MARIBOR — Bo Maribor dobil spomenik pesniku in generalu Rudolfu Maistru ali ne? Če si v teh zadnjih tednih večina Mariborčanov, bolj zaposlenih z vprašanjem, kako bodo po zadnjih podražitvah spravili v red svoje župe, s tem ni belila glave, pa so si jo zato toliko bolj v različnih mestnih političnih forumih. Zadeva res ni pretrpla v novo mariborsko »afero«, toda razprava je bila vendarle dovolj polemična, da so tudi manj zainteresirani imeli lepo kost za glodanje. Kajti vnovič se je pokazalo — očitno postaja to že vsejugoslovanska značilnost — da celo o postavitvi spomenika nekemu zaslužnemu možu (čež dve leti bomo praznovali sedemdesetletnico junštva Maistra in njegovih borec, ki so rešili Maribor in vso severno mejo od Gornje Radgone do Dravograda pred nemškimi pritiskom) ne znamo več razpravljati brez razvnetih strasti.

Vse se je začelo s povsem mirno, prav nič polemično pobudo

Kmetijstvo

»Titova brazda 86« Zvezno tekmovanje traktoristov Jugoslavija bo na Trški gori in v Dobruški vasi

NOVO MESTO — Tradicionalno 28. zvezno tekmovanje najboljših traktoristov Jugoslavije »Titova brazda 86« bo 18. do 20. septembra v Novem mestu in bo posvečeno praznovanju 100-letnice Kmetijske šole Grm. Vodja priprav na to veliko tekmovanje, na katerem so se zadnje leta dobro odrezali tudi Dolenjci, je Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije, gostitelj pa ZOTK Novo mesto. Organizacijski odbor je že imel dve seji, na katerih so imenovali izvršni odbor in komisije ter sprejeli okvirni program tekmovanja. Nekoliko se je zataknilo le pri sprejemanju pravilnika. Slovenci so izkušajami svetovnega prvenstva in podobnih večjih tekmovanj po svetu prišli do spoznanja, da bi na zveznem tekmovanju izpustili teoretično pravljanje znanja, tako da bi za točkovanje ostalo le oranje in spretnostna vožnja s traktorji. S to novostjo se delegati iz drugih republik niso povsem strinjali, tako da je to vprašanje ostalo še odprto.

V primeru, da bo teorija ostala tekmovalna disciplina, se bodo tekmovalci v teoretičnem delu pomerili v prostori KSS Grm na Trški gori, praktični del oranja in spretnostne vožnje bo na že pripravljenih parcelah KIT ZK Krka — TZO Šentjernej v Dobruški vasi, nasproti tovarne Strešnik.

Vse dni tekmovanja bo tudi več spremljajočih prireditev. Tekmovalci naj bi v prostem času spoznali tudi nekatere dolenske turistične kraje in delovne organizacije, pokroviteljice ekip. Pri izvedbi tekmovanja bodo v veliki meri prispevali tudi člani nekaterih novomeških društev in klubov.

J. P.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so rejci ponujali 310 pujskov, starih do 3 mesece, in 7 pujskov, starih nad 3 mesece. Z novim lastnikom se je peljalo domov 215 prvih in 5 drugih živali. Kilogram žive teže mlajših je stal 800 do 900 din, starejših pa 550 din.

Kmetijski nasveti

Aristokrat med vrtninami

Stebelnice so aristokrati med kuhinjskimi vrtninami, najelegančnejši med njimi pa je beluš. Tako pišeta v svoji imenitni knjigi Zelenjavni vrt George Seddon in Helena Radecka (Mladinska knjiga 1979). Beluš, ki je pri nas bolj znan pod imenom špargelj, je že dolgo časa ena najbolj iskanih specialitet zahodnoevropske kuhinje, in nič čudnega ni, da se tudi naši vrtničarji vse bolj zanimajo zanj.

Beluš ima dolgo zgodovino. Uživali so ga že Egipčani, posebno pa so ga cenili Grki, ki so zložili tisto znano pripovedko, da je beluš zrastle iz ovovega roga, zasajenega v zemljo, in ga povezovali z zakonomom. Naj vpliva beluš kakorkoli, dejstvo je, da se zaradi svojih izvrstnih kulinaričnih lastnosti razširil po vsem svetu, zlasti odkar so vzgojili najboljše sorte.

Je pa njegovo pridelovanje zahtevna reč. Malokatera vrtnina terja toliko vestnosti in potrpežljivosti, toliko gnojenja in znoja. Beluš je trajnica in v prvih dveh letih sploh se ne da pridelka, raste pa na enem mestu od 10 do 20 let. Spada na najboljše sončno mesto v vrtu, v značno, z organskimi gnojili močno pognojeno zemljo. Vzreja se lahko iz semena, bolje pa je uporabiti beluševe sadike, seveda če so naprodaj. Na kratko nekaj o tem.

● V 50 do 60 cm globoko prerahljano zemljo, poprej močno zagnojeno s hlevskim gnojem ali kompostom, marca ali aprila izkopljemo 30 cm globoke in 40 cm široke jarke. Na dno nasujemo 20 cm na debelo dobro preperel gnoj ali kompost, pomešan z zemljo, na polmetrskih razdaljah naredimo stožce iz zemlje, nanje položimo beluševe sadike, vse to pa pokrijemo s plastjo zemlje, da so popki mladih rastlin skriti. Ko začne beluš poganjati, jarke postopno zasipujemo, da se stebila ubelijo. To ponavljamo še drugo leto, tretje leto pa beluševe poganjke že lahko režemo in uporabljamo v kuhinji.

Kako je s pobiranjem pridelka in vzgojo nasada, je treba natančneje pogledati še v kako strokovno knjigo. Vsekakor je treba upoštevati, da je beluš občutljiva in zahtevna rastlina, ki jo lahko močno prizadene beluševa rja ali belušev hrošč, pa tudi nadležni vrtni polži. Sicer pa, kaj hočemo, brez nič ni nič, to velja tudi tokrat.

Inž. M. L.

Inflacija močno klesti pomoč

Zimska pozeba naredila za 270 milijonov dinarjev škode v vinogradih, iz republiškega solidarnostnega sklada dobili 32 milijonov — Dodatni pogoji za pomoč

METLIKA — Škodo, ki jo je pozeba v zimi 1984/85 naredila v vinogradih v metliški občini, so ocenili na 270 milijonov dinarjev, kar je zneslo kar 7 odstotkov družbenega proizvoda te belokranjske občine v lanskem letu. Zaradi tega so bili upravičeni do pomoči iz republiškega solidarnostnega sklada za odpravljanje posledic naravnih nesreč.

Iz tega sklada so jim odobrili 12 odstotkov ocenjene škode, se pravi okoli 32 milijonov dinarjev, vendar se je, žal, že s tem, ko je vsa zadeva precej časa trajala, vrednost denarja zaradi inflacije precej zmanjšala in se še manjša. 70 odst. tega denarja je v občino prišlo februarja, ostalo pa bo na voljo šele v drugi polovici leta.

saniranih površin oddajali Vinski kleti. Pomoč bodo dobili v obliki dobropisa za nabavo trsnih cepčenk, zaščitnih sredstev, mineralnega gnojila.

PRIZNANJA ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE

KRANJ — Kmet Danijel Potokar z Račega sela pri Trebnjem je dobil priznanje Zadružne zveze Slovenije za izjemne dosežke na področju kmetijstva. Priznanje so mu podelili ob otvoritvi 25. mednarodnega sejma gozdarstva in kmetijstva v Kranju. Za dosežke v proizvodnih skupnostih pa je z našega področja dobila priznanje sadjarska skupnost Agro-kombinata Krško. Med strokovnjaki so priznanje prejeli Tone Hrovat iz KZ Krka in dr. Ignac Kralj iz Agrokombinata Krško.

V metliški občini je več kot 500 vinogradnikov, ki dolgoročno sodelujejo s Kmetijsko zadrugo in ki so upravičeni do te pomoči, če se seveda strinjajo s pogoji, ki jih predpisuje republiški komite.

● Do sedaj je podpisalo dodatek k pogodbi o dolgoročnem sodelovanju že več kot 350 vinogradnikov, v zadrugi pa pričakujejo, da bo podpisala velika večina vinogradnikov, če ne kar vsi. O predlogu kriterijev za dodelitev pomoči (oddano grozdje letnika 83 in 84) je tekla beseda tudi na februarjskem zboru vinogradnikov, o tem sta razpravljala zadrugi svet in občinski izvršni svet, ki je odgovoren za namensko porabo teh solidarnostnih sredstev.

Čeprav sredstva za sanacijo pozebljenih vinogradov še zdalec ne zadostajo, pa se kljub temu ali, bolje rečeno, tudi zaradi te pomoči, zanimanje za obnovo vinogradov v metliški občini povečuje, tako da bodo letos v organizirani zadrugi proizvodnji obnovili okoli 15 hektarjev vinogradov. Za obnovo vinogradov je hranilno-kreditna služba pri metliški Kmetijski zadrugi dobila od banke in Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo kreditne po ugodni obrestni meri.

A. BARTEJL

Prošnja za pomoč stoletnici

Za ureditev in obnovo šolskih objektov ter proslavo 100-letnice potrebuje kmetijska šola pomoč

NOVO MESTO — Srednja kmetijska šola Grm, ki praznuje letos 100-

ZAJIGANJE TRAVE

NOVO MESTO — Pomladansko čiščenje travnikov in košenec ter požiganje suhe trave je tudi letos že povzročilo nekaj škode. Tako je 8. aprila okoli 12. ure nekdo požgal košenec na Lisicu, veter pa je ogenj bliskovito razširil domala kilometer daleč. Na srečo so okoliški gasilci posredovali dovolj hitro in požar pogasili. Istega dne okoli 15. ure pa je zagorelo v kraju Ključ nad Dolnjim Podklancem. Požiganje suhe trave je povzročilo velik požar, ki se je razširil na bližnji hrastov gozd, kjer je bil uničen ves podmladek hrasta, večja drevesa pa so ogorela. Še vsa sreča, da požar ni segel do bližnjega 6 hektarjev velikega smrekovega nasada, sicer bi bila škoda še večja.

DOVOLJ SEMENA

METLIKA — V pripravah za spomladansko setev so v metliški občini pravočasno zagotovili dovolj semena koroze in krompirja. Krompir naj bi posadili na 360 ha, koroza za zrnje na 635 ha in koroza za silažo na 170 hektarjih. Zagotovili so 15 ton semena koroze in 35 ton semenskega krompirja. Za nakup dobijo vsi združeni kmetje 30 din regresa pri kilogramu semenskega krompirja, ki sicer stane 170 din kilogram, regres za semensko koroza je 200 din za kilogram, cena pa 660 do 955 din za kilogram.

TRAKTOR SE JE PREVRNIL

SELA PRI JUGORJU — 7. aprila ob 14.35 je 26-letni Ljubljčan Danijel Popovič s traktorjem branal njivo, ki jo ima pri vasi Sela. Med obračanjem traktorja je Popovič zapeljal na rob njive, tako da je vozilo pričelo drseti navzdol, dokler se traktor ni prevrnil. Popovič in 19-letni Andrej Klemenčič, ki je prav tako sedel na traktorju, sta se pri tem hudo poškodovala. Materialne škode je bilo za 250.000 din.

Izbrana vina za Vinsko vigred

»Šampioni razstave«, ki bo v okviru Vinske vigredi od 16. do 18. maja v Metliki, so vina Vinske kleti in Otmarja Šturma — Še druge ocene

METLIKA — Na ocenjevanje vina za razstavo belokranjskih vin lanskega letnika, ki bo v okviru Vinske vigredi od 16. do 18. maja v Metliki, je prišlo 133 vzorcev, kar je glede na lansko zaradi pozebe količinsko izredno slabo letino veliko, zlasti pa precej več, kot so strokovnjaki pričakovali. Od teh 133 vzorcev vin je bilo 82 belih in 51 rdečih.

Med belimi vini je bilo 76 belokranjskih belih, veliko zlato medaljo je dobil Jože Novak iz Črnomlja, podelili pa so še 8 zlatih, 10 srebrnih in 18 bronastih medalj. Od zlatih medalj sta najvišji oceni dobila vzorca Ivana Prusa iz Novega mesta (16,9 točke) in Jožeta Vrtina iz Dobljč (16,5). Za laški rizling

so podelili dve zlati medalji, dobila pa sta ju Anton Šturm iz Metlike (17,7 točke) in Martin Plut iz Drašičev (17,5 točke); rumeni auškat Otmarja Šturma iz Metlike je dobil oceno 18,8 točke in si pridobil naziv »šampion razstave«. Najvišjo oceno in seveda tudi naziv »šampion razstave« je dobila pozna trgatve metliške Vinske kleti — 19,3 točke, za jagodni izbor pa je Vinska klet dobila še en naziv »šampion razstave« in drugo najvišjo oceno — 19,2 točke.

Od rdečih vin je bil samo en vzorec belokranjskega rdečega, dobil pa je srebrno medaljo. V oceno so prispeli 3 vzorci roseja, zlati medalji pa sta dobila

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Magnezij v prehrani vinske trte

Nadaljujemo z objavo prispevka prof. dr. Lojzeta Hrška o magneziju v prehrani vinske trte iz revije Sodobno-kmetijstvo št. 2/1986.

Znaki pomanjkanja
V primeru pomanjkanja pride do translokacije magnezija iz starejših k mlajšim listom in plodovom. Za to se pokažejo znaki najprej na starejših listih. Ploskev lista med listnimi žilami se postopoma razbarva, pri belih sortah trt porumeni, pri rdečih sortah trt pa pordeči, navadno od sredine listne ploskve proti robovom lista. V tem je tudi razlika razbarvanja, ki je posledica pomanjkanja magnezija. Vsaj na začetku ostanje glavne žile lista zelene. Kasneje razbarvane površine lista nekrotično propadejo.

Ob pomanjkanju magnezija se klorofil (listno zelenilo) razgrajuje in se tudi ne dela več. Če ga je dovolj, je koncentracija magnezija v starejših listih večja kot v mlajših, če pa ga je premalo, je koncentracija večja v mlajših listih. To razmerje lahko uporabimo kot znak prehranjenosti vinske trte z magnezijem.

Prav tako je lahko pokazalec razmerje med kalijem in magnezijem (K : Mg) v pecljevini v kenofazi razvoja zelenih jagod. Pomanjkanje nastane, ko je razmerje manjše od 1. Pri normalni prehranjenosti je razmerje K — Mg od 3 do 7 : 1. Kemična analiza zemlje ne da vedno zanesljivega podatka.

Pomanjkanje magnezija je eden od glavnih vzrokov tudi za sušenje pecljevine (na primer pri modri frankinji). Analize so pokazale, da so poškodbe večje, kadar je relativno veliko dušika in kalija, kar se seveda kaže v pomanjkanju magnezija in apna (kalcija) Razmerje je pogojeno s

tem, da so NH₄⁺ in K⁺ ioni v nasprotju z Mg²⁺ in Ca²⁺ ioni in z normalnim povečanjem deleža kalija v pecljevini v fenofazi razvoja jagod. Posledice so očitne: zmanjša se pridelek grozdja, les slabše dozori, jagode vsebujejo manj sladkorja, kakovost vina je slabša.

Kako ukrepamo?

Pri pomanjkanju magnezija posredujemo; z vnašanjem rudninskih gnojil, ki vsebujejo magnezij, z gnojenjem z organskimi gnojili, ki vsebujejo navadno 0,1 do 0,4% MgO, redko več; s posebnimi magnezijevimi gnojili; na nevtralnih in apnenih zemljah pa zlasti s kizeritom in grenko soljo. Pred leti smo v Ampelografskem vrtu v Kromberku pri Novi Gorici (pedagoško-raziskovalni objekt Biotehniške fakultete) dosegli izredno lepe uspehe z gnojenjem z magnezijevim sulfatom v vinogradih tudi pri preprečevanju sušenja pecljevine.

Pripis urednika rubrike: Od umetnih gnojil vsebuje magnezij dušično gnojilo KAN, ki ima poleg dušika (od 25 do 27% N) 3 do 5% magnezija. S KAN bomo trtam dognojevali od konca aprila do sredine maja. Zadošča 4 do 5 dag tega gnojila na trto.

Kmetijska zadruga Novo mesto ima letos na voljo v prodajalnah na Grabnu pri Novem mestu ter v Šentjerneju in Škočjanu magnezijev sulfat (MgSO₄ · 7 H₂O je 98 do 100%) za osnovno pridelovanje, izdelek je iz tovarne Župa, hemijska industrija Kruševac. Za 1 trto zadošča okrog 2 dag tega magnezijevega sulfata.

Sam sem lahko videl in občudoval rezultate gnojenja z magnezijevim sulfatom na izredno lepem grozdu v omenjenem vinogradu Biotehniške fakultete v spremstvu prof. dr. Hrška. Zato lahko na tem mestu priporočam dopolnilno gnojenje z magnezijevim sulfatom v vinogradih, kar bo zlasti letos priporočljivo zaradi posledic lanske pozebe trt.

T. DOBERŠEK

● Mnogi v naši družbi se ne zavedajo, da so lahko tudi potomci — zgrešene investicije.
● Zdi se, da bomo morali tudi v gospodarstvu uvesti akcijo »Podarim-dobim«.

M. BRADAC

Zima je bila pravi čas za popravila

V mirenskem servisu pa je zdaj največ dela

MIRNA — V teh dneh, ko so se začela dela na poljih, imajo veliko dela tudi v servisu za kmetijsko mehanizacijo na Mirni. Zato je dvema redno zaposlenima priskočil na pomoč še en mehanik iz Novega mesta.

»Maja bo poteklo pet let, odkar je bila na Mirni odprta enota novomeškega Agroservisa,« pripoveduje vodja servisa Branko Štih. »V tem času se je seveda pokazalo, da je bil servis zelo potreben. Dela imamo brez glavo in delati bi lahko noč in dan. Žal pa je tako, da se je za nas glavna sezona začela šele sedaj, ko imajo kmetije največ dela na poljih. Prav bi bilo, ko bi se kmetje za večja popravila odločali že pozimi. Ne zgodi se tako redko, da nekateri tedni pred tehničnim pregledom ugotovijo napake na traktorju. Mi pa seveda ne moremo vsega dela tako hitro

Branko Štih: Večina se spomni na pokvarjen traktor šele spomladi.

opraviiti. Tu smo prostorsko utišeni, manjka tudi še kakšna naprava, zato lahko vsak dan opravimo dela le na dveh ali treh traktorjih.

Kot je še povedal Štih, bodo še letos servis razširili.

J. S.

Negotovost je že preteklost

Tovarna Izolacije je brez izgube, za letos pa imajo trdne razvojne načrte

NOVO MESTO — »Trenutno bi lahko prodali dvojno zmogljivost, a smo povsem brez zalog,« je povedal inž. Janez Bulc, direktor Krkine tovarne Izolacije. Začetnih težav in izgube so se rešili, s prodorom na tuja tržišča so uspeli.

V začetku lanskega leta so v tovarni Izolacije še izkazovali izgubo, do konca leta je ni bilo več, ob zaključnem računu za leto 1985 pa so že ustvarili 270 milijonov dinarjev akumulacije. Kako jim je uspelo prebroditi težave, je povedal direktor:

»Ker smo pred tremi leti začeli posloovati z novim proizvodom «novotermom», ki ga trg še ni poznal, obenem pa so se prav tedaj razmere v gradbeništvu zelo zaostriale, je bila začetna izguba normalna posledica. V letu 1984, ko smo sprejeli sanacijski načrt, smo si zadalili povsem preprost cilj: čimveč narediti, čim ceneje proizvajati in vse pro-

naša proizvodnja v letu 1984 znašala 6.000 ton in smo imeli zalogo, smo lani proizvedli 8.000 ton izdelkov in vse prodali. V izvozu smo lani iztržili čez 1 milijon ameriških dolarjev, v letošnjem letu pa predstavlja izvoz že 35 odst. vsega proizvodnega plana.»

Letošnji cilj 220-članskega kolektiva tovarne Izolacije ni več vseprodati, ampak čim boljše prodati ob boljši kvaliteti, še zmanjšati stroške in čim bližje prodati, ker transportni stroški bremenijo tovarno.

Velika pridobitev za tovarno je letošnji program izboljšanja tehnologije, ki je plod lastnega dela razvojne skupine, in čez pol leta že računajo na rezultat: iz iste tonaže bodo naredili 25 m² več izdelkov za prodajo. Na trg bodo dali nove proizvode, od fasadnih plošč do posebnih proizvodov, namenjenih proiz-

vajalcem bele tehnike, in montažnih objektov.

Letos bodo tudi obnovili steklarsko peč, ki po triinpolletnem neprekinjenem obratovanju zahteva obnovo. V Izolacijah so namreč lani ugotovili 365 dni v letu poprečno izkoriščenost strojev 20 ur, medtem ko bi po tehnologiji zmogli največ 18,5 ure. Obnova peči bo veljala 3,5 milijona dinarjev.

R. BAČER

SPOMLADANSKI SEJEM OBLAČIL

NOVO MESTO — Vzgojno varstvena enota vrtec Drska II. pripravlja 16. in 17. aprila tradicionalni spomladanski sejem rabijskih otroških oblačil. Ob tej draginji gre prizadevanje tamkajšnjih tovarišic prav gotovo pozdraviti, saj bo marsikdo tako prišel do poceni obleke, prodajalec pa do denarja, ki ga tudi nikoli ni preveč. Sejem bo še danes od 9. do 17. ure.

Ločimo zdravo od bolnega

Občinski komite ZK ocenil razmere v gospodarstvu

NOVO MESTO — Na prvi seji novozvoljenega občinskega komiteja ZK 10. aprila so sklenili, da bo ena prvih prihodnjih sej posvečena predvsem delovanju komunistov v IMV pri sanaciji.

Izvoz postaja ob novih ukrepih dohodkovno manj zanimiv in nastaja resno vprašanje, kako bo vnaprej, če za izvoznike ne bo kmalu pravih spodbud. To je bila le ena od ugotovitev. V razpravi se člani komiteja niso ustajali pri številkah, ampak v poglobljeni oceni razmer, ki se v letošnjih prvih dveh mesecih očitno slabšajo. Res je

● Komite je obravnaval še priprave na slovenski kongres ZK in na letošnji kongres ZKJ. Med 17 novomeških delegatov za slovenski kongres jih je 5 pripravilo razprave. Na tokratni seji so člani komiteja dobili še informacijo iz poročila o delu Medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko v preteklem mandatskem obdobju, v katerem je bilo več kritičnih ugotovitev tako glede delovanja tega organa kot glede udeležbe in dela svojih delegatov. Končna stališča do tega poročila bo oblikovalo predsedstvo komiteja. Člani pa so pred bližnjo programsko volilno sejo medobčinskega sveta ZK ponovno podprli kandidaturu Uroša Dularja za predsednika tega organa, ki bi moral v prihodnje pokazati predvsem več uspehov in enotnosti pri dogovarjanju v vseh štirih občinah.

imela novomeška občina ob zaključnih računih samo enega izgubarja — Tovarno močnih krmil, ampak opozorili so, da bi izgubo izkazali v desetih delovnih organizacijah, če ne bi negativnega poslovanja skrili ob nepokritih skladih.

Menili so tudi, da je potrebno ob poudarjanju zaostajanja osebnih do-

hodkov zaposlenih v novomeški občini za poprečnimi zaslužki v Sloveniji jasno povedati, da so nižji osebni dohodki spričo slabših gospodarskih rezultatov upravičeni. Izplačila osebnih dohodkov pa rastejo tudi v letošnjih prvih dveh mesecih, čeravno se stanje slabša. Komunisti ne bi smeli podpirati težnj po veliki potrošnji brez ustreznih rezultatov, ker s tem podirajo stabilizacijska prizadevanja.

Prav zato so naložili v komiteju vsem osnovnim organizacijam, naj ugotovijo kritične točke lastnega poslovanja in nato tudi ukrepajo. Predvsem bi morali ločiti zdravo od nezdravega v gospodarstvu in pomagati hirajočim delovnim organizacijam, še preden postanejo neozdravljivi gospodarski bolniki.

R. BAČER

Novi izvršni svet

Petnajstčlanskemu izvršnemu svetu predstavlja dipl. inž. Ivo Longar

NOVO MESTO — Na prvi seji novoizvoljenih delegatov je bil 14. aprila izvoljen novi izvršni svet. Mandatar Ivo Longar je predstavil listo članov, ki so jo delegati potrli. Podpredsednika izvršnega sveta sta postala dipl. pravnik Anton Šporar in dipl. ekon. Sergej Thorževski ml.

Člani izvršnega sveta so: Martin Bajuk, ki se bo bavil z drobnim gospodarstvom; Jože Derganc ob odgovarjal za krajevne skupnosti; Boris Gabrič bo skrbel za razvoj družbenih dejavnosti; dipl. ekon. Miha Hrovatič za infrastrukturo; dipl. inž. Čedo Jakovljevič za širše podočje informatike; dipl. inž. Janez Kržan za varstvo okolja; dipl. agr. Branko Premelj za kmetijstvo, trgovino in preskrbo. Člani izvršnega sveta so še novooimenovani predstojniki upravnih organov: Albin Gutman — sekretar sekretariata za ljudsko obrambo; dipl. inž. Karel Hacc za urbanizem; dipl. pravnik Miloš Šuštar za občno upravo; dipl. sociolog Igor Vizjak je predsednik komiteja za družbeni razvoj in dipl. pravnik Adolf Zupan, sekretar sekretariata za notranje zadeve.

Štirje člani izvršnega sveta: Martin Bajuk, Miha Hrovatič, Čedo Jakovljevič in Janez Kržan bodo dolžnosti opravljali neprofesionalno. Na seji pa so bili imenovani še: Marjan Pavlin za direktorja Uprave za družbene prihodke in Alojz Pucelj za direktorja Geodetske uprave. Diplomirana pravnica Dušana Weiss je postala sekretarka občinske skupščine.

R. B.

RAZPIS ZA ODDAJO STAVBNIH ZEMLJIŠČ

METLIKA — Sklad stavbnih zemljišč Metlika je objavil javni razpis za oddajo stavbnih zemljišč v zazidalnem načrtu Breg revolucije. Razpis je objavljen v prostorih skupščine občine in interesnih skupnosti.

Rezervistu je znanje najpomembnejše

Novomeško ZRVS bo dve leti vodil novi predsednik Franc Bradica

NOVO MESTO — »Strokovno usposabljanje in družbenopolitično izobraževanje rezervnih vojaških starešin bosta še naprej najpomembnejši nalogi v okviru naše organizacije, izvajali pa ju bomo kvalitativno in na sodoben način,« je na programsko-volilni konferenci ZRVS občine Novo mesto minuli četrtek v tukajšnjem Domu JLA poudaril njen novi predsednik Franc Bradica.

● Občinska konferenca ZRVS Novo mesto ima od minulega četrta novostvo. Novi predsednik je Franc Bradica, podpredsednik Janez Šterbenec, (profesionalni) sekretar pa je spet postal Branko Džukič. Vsi so tudi člani predsedstva, ki šteje 15 članov. Samoupravno razsodišče bo poslej vodil Franc Cvelbar. Za delegate v republiški konferenci ZRVS so bili izvoljeni Franc Plantan, Franc Bradica in Ivo Hostnik, medtem ko je bil Ivan Tovšak izvoljen v predsedstvo medobčinskega sveta ZRVS za Dolenjsko.

V programske usmeritve za obdobje 1986 — 1990 so med drugim zapisali, da bodo ob obveznem izobraževanju gojili in spodbujali najrazličnejše dopolnilne dejavnosti, in to še posebej v krajevnih organizacijah ZRVS. Ustanovili bodo tudi aktivne, ki bi bili zlasti v večjih delovnih organizacijah dobrodošli in v pomoč komitejem za SLO in družbeno samozavest. Veliko pozornost bodo posvetili usmerjanju mladih v vojaške poklice in v zvezi s tem se tesneje sodelovali s Solami in drugimi dejavniki v krajevnih skupnostih.

Na programsko-volilni konferenci so sklenili, da bodo popostrili aktivnosti in sprejemali take letne delovne programe, ki bodo zanimivi za čimveč občanov, ne samo za člane ZRVS. Izbojili pa bodo tudi udeležbo članov na predavanjih in obveznem preverjanju znanja. Poslej bodo pri evidencah upoštevali le udeležbo tistih rezervnih vojaških starešin, članov krajevnih organizacij ZRVS, ki so po zakonu še vojaški obvezniki, ne pa tudi tistih, ki jim je zavoljo starosti ta obveznost že potekla.

I. Z.

AVTOPREVOZNIKOV MANJ, GOSTINCEV VEČ

NOVO MESTO — V iztekajočem se srednjeročnem obdobju je bilo v novomeški občini na področju drobnega gospodarstva malo uspehov. Leto 1980 je bilo v obliki družbenega sektorja 9 delovnih organizacij, ob koncu petletke pa je bila le ena več. Število zaposlenih pa se je povečalo od 601 na 797 delavcev. V istem obdobju se je število obratovalnic samostojnih obrtnikov povečalo za 7 odst., tako da jih je bilo lani 671. Na novo so odpirali dejavnost predvsem storitveni obrtniki, lani pa se je znatno povečalo tudi število zasebnih gostincev. Značilno za minulo petletno obdobje v zasebni obrti je, da se je število avtoprevoznikov zmanjšalo od 154 na 137, gostincev je 12 več, obrtnikov s storitveno obrtjo pa je bilo ob koncu lanskega leta 50 več kot leta 1980.

Še 1041 borcev

Povprečno stari 69 let

METLIKA — V zadnjih štirih letih je v metliški občini umrlo 206 borcev, tako da šteje danes borčevska organizacija v tej metliški občini 1041 članov, od tega 471 moških in 570 žensk. Povprečna starost članov je 69 let. Od 28 nosilcev »Spomenice 1941-jih živi še 15, od 4 narodnih herojev iz metliške občine pa so 3 padli v NOB, eden pa še živi.

V občini je 661 borcev upokojenecev, v lanskem letu pa je priznavalne prejelo 415 borcev; povprečna priznavalna je znašala lani 7.275 dinarjev, občina pa je v proračuna za priznavalne lani namenila nekaj več kot 39 milijonov dinarjev. Zaradi slabih materialnih razmer borcev vsako leto podležuje tudi podpora, lani so jih podelili v skupni višini 676.000 din.

V zadnjih štirih letih je bilo na tako imenovanem klimatskem zdravljenju 133 metliških borcev, od tega lani 48. Zaradi pomankanja denarja so seborci pred tremi leti dogovorili, da bo vsak, ki mu bo komisija odobrila klimatsko zdravljenje, 40 odst. stroškov hotelskih storitev sam plačal.

Občinski odbor ZLKI NOV Metlika razpolaga z 22 stanovanji, od tega je 8 trisobnih, prav toliko dvosobnih, 4 so enosobna in dvaganjoni. Zagradno in adaptacijo zasebnih hiš borcev so v zadnjih štirih letih odobrili 6,3 milijona dinarjev posojil.

A. B.

Novomeška kronika

RIBARNICA — Ob obisku ribarnice v Kandiji se vam lahko pripeti, da v lokalu razen rib tudi po pol ure ne vidite žive duše, potem pa se pojavi prodajalka iz bližnje delikatese in prizajno pojasni, da je osejbe na zaslužni malici. Ribarnica je odprta pač zato, ker je po zakonu ne smejo zapreti.

KRUH — Ena gospa je zadnjič rekla, da si Novomeščani žele čim daljšo prenovo pekarnice, ker je kruh iz Črnomlja in Trebnjega pač boljši. Da je očitno res tako, dokazuje podatek, da je v soboto v mestu že ob 11. uri zmanjkalo kruha. Najboljši tovrstni dosežek novomeške pekarnice je tretja ura popoldne, pa še pred kakšnimi večjimi državnimi ali cerkvenimi prazniki je moralo biti.

REZINE — Na vratih slašičarne Šolskega centra za gostinstvo je nekaj dni visel napis »Zaprto zaradi nujnih vzdrževalnih del«. Meščani doslej niso vedeli, da se množični zastupniki s kremenimi rezinami pravi tudi vzdrževalna dela.

Ena gospa je rekla, da je v našem mestu res vse mogoče, sicer se ne bi zgodilo, da sta prvi dve nagradi na salamiadi sprejela člana ocenjevalne komisije.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 3. do 9. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Zdenka Logar z Mirne — Jerneja, Božica Rozman z Grčvrha — Nataša in Jasmina, Danica Hočevar iz Skrovinka — Marjeta, Ana Rodman iz Rovišč — Nuško, Irena Slinkar iz Rodin — Janjo, Zdenka Ograjšek iz Trebnjega — Tejo, Jožica Tomc iz Raven — Marinko, Jožica Bajuk s Primostka — Borisa, Anica Hočevar iz Brezovice — Simono, Martina Majcen iz Cegelnice — Jureta, Anica Zorc z Malkovca — Janjo, Hermina Hodrič iz Spodnjih Dol — Marka, Mirica Kozan iz Gorenje Straže — Katjo, Nada Kastelec z Dolnje Težke vode — Dejana, Sonja Jordan iz Cerovega loga — Olgo, Anica Ladika iz Božakovega — Metko, Mara Bratinčič iz Dolnje Lovkvice — Dijano, Silva Hosta iz Dolenje Stare vasi — deklco, Jožica Kočman z Roj — dečka in Derviša Pašagič iz Kanižarice — deklco.

IZ NOVEGA MESTA: Ljudmila Gorenc s Ceste herojev 32 — deklco, Vilma Retar iz Ulice Marjana Kozine 3 — Meto, Brankica Matič iz Ulice Slavka Gruma 10 — Adrijano, Snežana Kostić z Zagrebške 8 a — Slobodana, Darinka Škrinjar iz Segove 9 — Denisa in Marjana Kopač iz Ulice Danila Bučarja 8 — Špelo. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

LEGENDARNE, DUHOVITE, IZVIRNE, IN zafkantske Popolnočne kočije bodo blestele tudi na letošnji Vinski vigreji. Že prvi dan, 16. maja, se bodo člani tega ansambla vozili po metliških trgih, igrali bodo in peli, sicer ne belokranjskih pesmi, pač pa kavbojske. S kobiljo in kočijo jih bo prevajal naokoli Bojan Valenčič, med drugim tudi tajnik metliške kulturne skupnosti, Zvezda Popolnočnih kočij bo brez dvoma dvojni profesor Milan Bračička, ki odlično obvlada violino in je na moč podobno nesmrtnemu Oluju.

CESTA DO DELOVNE ORGANIZACIJE BETI je bila svojčas razdrapanja in nikomur podobna, dokler je niso nanovo asfaltirali. Zdjaj urejajo še pločnike in ni več delač čas, ko bo videti vse skupaj kulturno in lepo. Kose bo kdo podvil in uredil še šestovo ulico, bo vse skupaj prijetnejše in bo pričalo o tem, da se dela in ne le govori, oziroma obljublja.

POSAMEZNI PREDELI METLIKE SE ODLAČAJO za očičevalne akcije. Tako so pljunili v roke prebivalci Ulice I. maja in pokazalo se je, da so imeli kaj postorit. Smeti se je nabralo za cel voz. Zdjaj, ko je ulica čista, bi bilo prav, če bi nastopili starši. Otroke in sebe bi lahko poučili, da se prazne vrečke ne mečejo po zelenicah in cestah.

ČE SE ČLOVEK SLUČAJNO DOPOLDNE sprehodi po Metliki, bo menil, da so prenesli posamezniki svoja dela in naloge kar za gostilniške šanke. Neverjetno, koliko zaposlenih se drži za kozarce, in to v času, ko bi morali biti najbolj delavni. V tem primeru so najpogostejše razprave o tem, kako težko je živeti v teh hudih časih s tako nizkimi osebnimi dohodki. Za težavno stanje so krivi drugi, največkrat tisti, ki nas vodijo...

FOLKLORNA SKUPINA IVAN NAVRATIL načrtuje Razkošje v stžbi z 19. julij. Godli bodo Dobri znanci. Za isti datum napovedujejo Gribelci Noč na Kolpi. Gre torej za hudo konkurenco, seveda če se bodo Gribelci letos sploh zmgali. Nekaj je slišati, da jim zmanjkuje volje in moči.

Proračun: največ za osebne dohodke

Za 51 odst. višji proračun — Glavni vir je davek iz OD od obrtne dejavnosti

METLIKA — V letošnjem letu naj bi proračun metliške občine znašal 300,2 milijona dinarjev, kar je za 51 odst. več kot v lanskem letu. Taka rast proračunskih sredstev je usklajena z dogovorom o splošni porabi in resolucijskimi določili. Ker bo inflacija verjetno presegla predvideno 51-odstotno stopnjo, se bo tako v proračunu nateklo več denarja.

Glavni proračunski vir je davek iz osebnih dohodkov od obrtne dejavnosti, od koder načrtujejo 100 milijonov dinarjev ali eno tretjino planiranih proračunskih sredstev. Največji porabnik proračunskih sredstev je občinska uprava, za delo katere je namenjenih 130 milijonov dinarjev, kar je dve tretjini več kot lani. Za priznavalne borem je planiranih 62,8 milijona dinarjev ali 60 odst. več kot v preteklem letu. Za medobčinske organe, kot so sodišče, inšpekcijske službe ipd., naj bi šlo 44,6 milijona dinarjev ali 69 odst. več kot lani. Največji del proračuna, skoraj 200 milijonov dinarjev, je namenjen za osebne dohodke in le 20 odst. za kritje materialnih potreb.

Računalniško vodene zaloge

Beti: eno skladišče za vso konfekcijo

METLIKA — Vse, kar Betini konfekcijski tozdi naredijo za domači trg, gre skozi skladišče gotovih izdelkov. To je največje Betino skladišče, v katerem je zaposlenih okoli 30 ljudi. Iz ženskega, moškega in otroškega programa je v tem skladišču stalno na zalogi kakih 100 artiklov, kakšnega artikla pa je tudi po 100.000 in več kosov.

»Vsa naša zaloga se vodi računalniško, tako da lahko v vsakem trenutku kupec povemo, kaj imamo na zalogi, tako kar se artiklov tiče, kot števil in kvalitete,« pravi Andrej Planinc, vodja programa moške in ženske trikotaže, ki je v Beti že dvajseto leto, v tem skladišču pa dela 13 let. Da jim v tem

skladišču res ni nikoli dolgčas in da se delo nikoli ne ustavi, pove med drugim tudi podatek, da so prejšnji mesec kupcem odpremili za 70 milijard starih dinarjev blaga, preden pa so ga odpremili, so ga seveda morali sprejeti in skladiščiti. »Naročila oziroma odpreme naloge dobimo od komercialne službe, mi pa potem vso stvar pripravimo in odpravimo. Po Sloveniji izdelke razvažamo z našimi kamioni, po drugih republikah pa gre v glavnem po železnici, s tem da imamo skladišča še v Beogradu in Splitu. Seveda naše skladišče oskrbuje tudi Betino trgovino, kjer imajo več kot za staro milijardo prometa na mesec, od tega je večina naših izdelkov.»

Za sedaj je skladišče dovolj prostorno, čeprav, pravi Planinc, včasih, ko naenkrat pripeljejo iz konfekcijskih tozodov preveč blaga, pride tudi do gneče. Skladišče gotovih izdelkov dela v dveh izmenah, s tem da je dopoldanska malo močnejša. »Delo je že ves čas ročno, z enakimi vozčki se v tem skladišču vozi že 20 let, čeprav bi se dalo delno posodobiti in na primer nabaviti kakšen primeren manjši viličar. Da moramo delavci skladišča krepko poprijeti za delo, pove tudi podatek, da izdamo skoraj 1.000 dobavnih na mesec in pripravimo in odpremo prav toliko pošiljk,« je za konec povedal Planinc, ki bo, kot sam pravi, najbrž v tem skladišču dočkal pokoj.

A. B.

PRIZNANJA OB PRAZNIKU ŽELEZNIČARJEV — Spomin na veliko železničarsko stavko na Zaloški cesti 15. aprila pred 66 leti, v kateri je bilo 14 mrtvih in 75 ranjenih, so počastili s priložnostno proslavo v petek dopoldan tudi železničarji ŽTO Novo mesto. Pred spominskim obeležjem na železniški postaji v Bršljini so pripravili slovesnost, na kateri je o prizadevanjih železničarjev v preteklosti in današnjih težavah spregovoril Alojz Simončič, zatem pa so program pripravili mladi ŽTO, vojak garnizije Milan Majcen in moški pevski zbor Dušan Jereb. Slovesno je bilo zatem v Domu JLA, kjer so delavcem podelili priznanja za 10- in 20-letno nepretrgano delo pri železnici. Ob tej priložnosti je posebna priznanja aktivna ZB za prispevek pri razvijanju tradicij NOB prejelo 12 mladih ŽTO (na sliki). (Foto: J. Pavlin)

Za zaklonišča pa ne

Lani v Metliki odmerili za 351 milijonov dinarjev davkov in prispevkov — Največ težav z avtoprevozniki

METLIKA — Konec lanskega leta je bilo v metliški občini 2043 zavezancev za plačilo davka iz kmetijstva ter 233 kmetov, ki plačujejo prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Obrtno ali kakšno drugo gospodarsko dejavnost je opravljalo 471 ljudi, od tega jih je 374 obdavčenih po dejanskem dohodku, 97 je pavšalistov, 54 pa jih ima prijavljeno popoldansko obrt. Med obrtniki, ki so obdavčeni po dejanskem dohodku, je daleč največ avtoprevoznikov — 238, 109 članov opravlja storitve z gradbeno mehanizacijo, se ukvarja s proizvodno ali storitveno obrtjo, 15 pa je gostincev.

V lanskem letu so v metliški občini odmerili skupaj davkov in prispevkov v višini 351 milijonov dinarjev, kar je 80 odst. več kot leto predtem. Izterjali so 330 milijonov dinarjev ali 94 odst., pri tem pa je treba povedati, da je skoraj za 10 milijonov ostalo neplačanih obveznosti organizacij združenega dela. Za nepravilnočasno poravnane obveznosti so zamudniki plačali nekaj več kot milijon dinarjev obresti, toliko pa so znašale tudi kazni zaradi kršitev davčnih predpisov.

Največ težav ima metliška uprava za družbene prihodke z avtoprevozniki iz drugih krajev, ki pa so prijavljeni v Metliki; teh je kar 170. Vendar se njihovo število zmanjšuje, saj zadnje leto v Metliki ne sprejemajo več avtoprevoznikov iz drugih krajev. Nekaj težav je tudi pri izterjavi prispevka za zaklonišča. Zavezanci ga nočejo plačevati in se razburjajo, češ da ni nobenega vidnega rezultata, saj na tem področju v Metliki ni nič narejenega.

OH, TA STALNA BIVALIŠČA

METLIKA — Ko so delavci metliškega oddelka za notranje zadeve pred časom začeli postopek proti 25 občanom — gre predvsem za ljudi iz drugih krajev, ki pasovčMetliki zaradi obrti prijavili stalno bivališče — so ugotovili, da jih je med njimi kar nekaj, ki imajo stalno bivališče prijavljeno v več krajih. Pač ljudje, ki živijo zelo razpršeno...

V ZNAMENJU ZLATA — Sklicatelji 1. skupne seje zborov črnomaljske skupščine v tem mandatnem obdobju, ki je bila v ponedeljek, so gotovo imeli v mislih pregovor »Rana ura, zlata ura«, saj so sejo sklicali že za 7. uro zjutraj. Na rek »Molk je zlato« pa je pbitem spominjalo tudi dogajanje na seji, saj iz vrst delegatov skorajda ni bilo slišati besede. Škoda pa, da je bilo zlato, povezano s sejo, le v pregovorih. Črnomaljci bi ga namreč bolj potrebovali, da bi si z njim pomagali iz gospodarskih težav.

NEENAKA MERILA — Delegates so na prej omenjeni seji obvestili, da Rajko Štefanič ne more biti predsednik komisije za varstvo okolja pri občinski skupščini, ker je od takrat, ko so ga predlagali, pa do seje postal predsednik društva za varstvo okolja Dragatuš. Čudi pa, da je predsednik sveta za turizem in gostinstvo lahko postal in ostal predsednik turističnega društva Vinica Jože Stegne, ki je začel predsednikovati v društvu konec letošnjega januarja. Očitno je v enem primeru kombinacija dveh predsednikov v eni osebi zaželena, v drugem pa ne. Verjetno so za to tudi razlogi, ki pa se jim jih na seji ne zdelo vredno navesti.

ZA LEPSHO VINICO!

VINICA — Viničani so se končno začeli zavedati, da tako ne gre več naprej. Saj so jih že tujci opozarjali, da je Vinica z okolico iz leta v leto bolj zamenjana in umazana. Da bi turisti letos odnesli boljši vtis o kraju in ljudeh, bodo viničani pripravili pod okriljem tukajšnjega turističnega društva 18., 19. in 20. aprila očiščevalno akcijo. Že to, da bo vsak pospravil okrog svoje hiše, bo dovolj, da bo kraj čistejši kot pred letom. Začetek sprejemati prve občivalce.

Ribniški zobotrebci

GASILSKI DOM PREUREJAJO — V Jurjevici preurejajo gasilski ob pomoči krajanov gasilski dom. Seveda pomagajo pri tem s prispevki tudi delovne in druge organizacije, tudi jurjevski tozd Sukna. V prenovljenem domu ne bodo le prostori za potrebe gasilstva, ampak tudi večja dvorana za vaše prireditve in sestanke.

TUDI BISTRICA ČISTA — Ribnica je zelo čista že vse od nedavnega občinskega praznika, za kar so poskrbeli občani in komunalni delavci. Tudi potok Bistrica in njegovi bregovi so čisti, k čemur pa je gotovo največ pripomoglo taljenje snega in narasla voda, ki je umazanje odnesla ali vsaj skrila.

SREBRNI JUBILEJ TOVARNE — Tovarna Sukna v Jurjevici bo jeseni praznovala 25-letnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo odprli nove tovarniške prostore, ki jih prav zdaj urejajo, tozdu Sukna pa bo podeljeno tudi občinsko priznanje, ki ga je občinska skupščina izglasovala že na svečani seji ob nedavnem občinskem prazniku.

Drobne iz Kočevja

TEKLOJIMJENAGLAVO — Tu di pri kočevski Nami je puščala terasasta streha, da je zamakalo v prodajne oddelke. Med dežjem so trgovke prestavljale konfekcijo in podstavljale posode. Zjaj nad delom terase, ki je najbolj puščal, grade streho, kar jih bo veljalo 13 milijonov dinarjev. Skupno bodo tako pokrili 280 m terase, že v bližnji prihodnosti (ko bo denar) bodo pokrili spet toliko terase, v zadnji fazi pa še teraso pri restavraciji.

UGODEN NAKUP — V kočevski Nami je še do vključno sobote ugoden nakup »kratke robe« (srajce, bluze, puloverji itd.), še do 26. aprila je akcijska prodaja svetil Sijaj, 18. in 19. aprila bo sejem kolesarske opreme (tudi rabljenih koles v sodelovanju s Kolesarskim klubom Kočevje), od ponedeljka, 21. aprila, vse do 3. maja pa bodo prodajali živila in pijače nekaterih proizvajalcev po 20 do 30 odstotkov nižjih cenah, razen tega pa bo pokušnja nekaterih proizvodov.

PLOŠČAD DO PRAZNIKA — Ploščad na Trgu Zbora odpodancev bo urejena do 1. maja (letos, seveda). Tako je dogovorjeno med krajevnim skupnostjo in izvajalcem del Komunalno. Do istega datuma bodo urejeni tudi dostopi na most čez Rinžo pri cerkvi.

Trebanjske iveri

JABOLK BO DOVOLJ — V mokronoškem obratu Induplatija so nasploh zelo delavni. Ne da so samo najboljši v tozdu Konfekcija, ampak se sedaj usmerjajo celo v sadjarstvo. Na tovarniškem vrhu so pred kratkim posadili kar 35 jablan, ki naj bi pokrivala potrebo po vitaminih kar za cel delovni kolektiv.

KDO BO LASTNIK SOKOLSKEGA DOMA? — V Mokronogem se v zadnjem času ukvarjajo z vprašanjem, kdo bo lastnik Sokolskega doma. Zlasti glasno so družbenopolitične organizacije, posebej borci, ki so sklenile, da se upro licitaciji, ki jo je razpisal trebanjski izvršni svet. Pismo s tako vsebino so tudi že poslali na občinsko vlado, vprašanje pa je, kako se bodo odločili v Trebnjem člani novega izvršnega sveta. Za začetek bi lahko že popravili izkličeno ceno, ki je smešno nizka.

IZ NAŠIH OBČIN**Krpajo smetišče, ker ni novega**

Komunala nadaljuje gradnjo vodovoda v občini — Vlaganja v odlagališče odpadkov pri Vranovičih — Letos še več novih odjemalcev kotlovnice

ČRNOMELJ — Kot so povedali v tukajšnji Komunali, že nadaljujejo gradnjo vodovoda v semiški krajevni skupnosti, in sicer pri rezervoarju Krč in na trasi Nestoplja vas — Krč, medtem ko bodo gradnjo vodovoda Nestoplja vas — Talčji vrh nadaljevali ta mesec. Poleg tega načrtujejo, da bodo začeto gradnjo nadaljevali tudi v drugih krajevnih skupnostih, tako v Butoraju in Adlešičih ter na Griču.

Veliko dela pa čaka Komunalo tudi pri urejanju odlagališča komunalnih odpadkov na Vranovičih. Bojijo se sicer, da odvoz smeti na to odlagališče ne bo več mogoče do takrat, dokler ne bodo našli nove primerne lokacije, ker že sedaj odlagajo odpadke nad raven ceste. Vendar jim za sedaj ne kaže drugega kot vlagati v to smetišče. Tako bodo morali odšteti 20 milijonov dinarjev za nakup kontejnerja za čuvaja, ograjo, buldožer za prekrivanje smeti, omogočiti pa bodo morali tudi čuvajsko službo. Dva milijona dinarjev bodo morali odšteti tudi za popravilo avtomobila za prevoz smeti. Ljudje namreč mečejo v sme-tarske kante poleg komunalnih tudi posebne odpadke, kot so na primer kisline, ki razžirajo notranjost sme-tarskega avtomobila. Takšna nepremišljena dejanja pa mora drago plačati Komunala.

POMERILO SE BO 79 KOVINARJEV

ČRNOMELJ — V soboto, 19. aprila, se bo na 10. jubilejnem občinskem proizvodnodelnem tekmo vanju kovinarjev pomerilo v 13 poklicih 79 tekmovalcev iz 7 delovnih organizacij črnomaljske občine. Svoje znanje bodo pokazali tako v teoretičnem kot v praktičnem delu, trije najboljši v vsakem poklicu se bodo udeležili regijskega tekmovanja ter prejeli diplome, ostali pa, prav tako kot tudi delovne organizacije Belt, Iskra, Kovinar, Gore-nje in Integral, v katerih bo potekalo tekmovanje, priznanja za sodelovanje.

REZULTATI SO BOLJŠI SAMO NOMINALNO

TREBNJE — Informacija o rezultatih poslovanja organizacij združenega dela v trebanjski občini med drugim kaže tudi na to, da so bile vse rasti v negospodarstvu nominalno precej višje kot leto poprej. Celotni prihodek je porasel za 96,5 odstotka, najbolj pa v izobraževanju, kjer je zrasel za 98,2 odst. Porabljen sredstva so porasla za domala 96 odst., za amortizacijo pa je ostalo komaj tretjino tega. Za maso za osebne dohodke so lani razporedili 94 odst. več kot leto poprej, najvišji rast pa so tudi dosegli v izobraževanju, kjer so OD zrasli za 96,7 odst. Rast osebnih dohodkov je precej višja, kakor jo je zastavil občinski izvršni svet.

Mladi imajo podporo borcev

Novo vodstvo ZVB NOV

TREBNJE — Na programskovolilni seji skupščine občinske organizacije ZVB Trebnje, ki je bila pretekli petek v Trebnjem, so delegati kritično spregovorili o marsikaterem družbenem pojavu. Poudarili pa so, da odgovornosti za napake ni moč kratko malo obesiti tudi na ramena borcev. Ti so se vedno zavzemali za odpravljanje napak, žal pa se njih glas ni slišal kdove kako močno.

Zato so borci z veseljem pozdravili način delovanja mladih, kakršen je bil viden na zadnjem kongresu ZSMS v Rškem. Podprli so njihova stališča in sklepe ter zahtevo po hitrejšem reševanju

Na seji so sprejeli delovni program dela in izvolili novo vodstvo občinske organizacije ZVB. Predsednik občinskega odbora bo Ivan Longar, podpredsednik Ciril Bukovec, sekretar pa Janko Oven.

gospodarske in družbene krize, zaostrovanju odgovornosti. Borci so spregovorili tudi o svojih vsakdanjih tegobah in se zavzeli za še boljše zdravstvene storitve in nasploh varstvo borcev tudi v okviru skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja.

Danes štafeta v Kočevju in Ribnici

Svečanost ob sprejemu v Kočevju ob 10. uri, v Ribnici pa ob 11,20

KOČEVJE, RIBNICA — Danes, 17. aprila, bo štafeta mladosti na poti po kočevski in ribniški občini. Ob 9. uri jo bodo kočevski mladinci v Starem trgu ob Kolpi prevzeli od črnomaljskih mladincev. Glavna svečanost ob sprejemu bo v Kočevju na Trgu Kočevskega zbora, in sicer ob 10. uri.

Hkrati z zvezno štafeto bo ob 10. uri prišel v Kočevje tudi lokalna štafeta, ki je krenila na pot 12. aprila iz Podpreske in obiskala vse kraje, kjer delujejo OO ZSMS. Skupno je obiskala 21 krajev.

Istega dne bo štafeta mladosti obiskala tudi ribniško občino. Osrednja svečanost ob njenem sprejemu bo pred domom JLA med 11,20 in 12,20. V Ribnici bo štafeta obiskala še Vojašnico Mirka Bračiča ter delovni organizaciji Riko in Inles.

Sadovi složnosti

Ocena F. Lapajneti

RIBNICA — »Dolžnosti smo prevzemali pred štirimi leti v zelo negotovem obdobju, ko se je zvedelo, da država ni več sposobna plačevati dolgov tujni, da je mnogo dolgov znotraj države neplačanih, manjkalo je vseh vrst blaga, surovin in energije itd. Po zaslugi republiškega izvršnega sveta in drugih organov smo v Sloveniji vse te težave manj občutili.« Je poudaril v razpravi o delu občinske skupščine Ribnica v mandatnem obdobju 1982 — 1986 predsednik občinskega izvršnega sveta Franc Lapajne na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine Ribnica, ki je bila 31. marca, in nadaljeval:

»Za to obdobje je bila za našo občino značilna velika enotnost družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in izvršnega sveta ter nadvse povprečna rast gospodarstva. Vendar je bilo kljub temu preveliko politično aktivnosti v okviru delegacij in družbenopolitičnih organizacij: občinsko gospodarstvo pa je dosegalo nadpovprečno rast le na področju industrije in prometa, medtem ko smo na področju kmetijstva, obrti, trgovine ter turizma in gostinstva zaostajali za povprečjem v republici. Investicij je bilo veliko, a niso bile dovolj učinkovite, rešeni so vsi stanovanjski problemi, pa tudi nezaposlenih praktično ni.«

Ko je govoril o tem, kaj čaka novo skupščino in izvršni svet, je najprej ugotovil, da z nezaposlenimi in stanovanjskimi zadevami res ne bo težav, zato pa čaka občino več nalog na področju infrastrukture. Nato je dejal: »Stabilizacija gospodarstva je nujna, imam pa občutek, da je ponovno zmaga porabniška miselnost. Od stabilizacijskega programa smo v celoti odstopili. Zmagnali so interesi slabih gospodarjev. Spet bomo pričeli ukrepu, ko se bo 4.000 milijard (novih) dinarjev preloilo od dobrih k slabim gospodarjem. Ti podatki veljajo za državo, pa tudi v občini se je delitveno razmerje že porušilo, saj so pri 6 odst. manjši produktivnosti realni osebni dohodki v gospodarstvu porasli za 12 odst., v družbenih službah pa še za več.«

J. PRIMC

BO SPET NESKLEPČNA?

KOČEVJE — Skupščina KS Kočevje-mesto je bila doslej v štirih letih le enkrat sklepnena. Zjaj je ponovno sklicana za 22. april. Na dnevnem redu je poročilo o delu samoupravnih organov KS lani, načrt dela za leto, finančno poročilo za lani in načrt za leto, poročilo o lanski komunalni dejavnosti in KS, poročilo o poteku in izidu volitev v marcu, informacija o bližnjem srečanju pobratenih KS in delegatska vprašanja.

priključenih okrog 300 stanovanj. Postopoma pa se bodo v prihodnje priključevali še otroški vrtec, zdravstveni dom, nova prodajalna Dolenjke, nov dom upokoencev in dodatna stanovanja, zato bodo morali poleg sedanjih trih kupiti še dva nova kotla. Tako velik interes za priključitev na kotlovnico je tudi zato, ker so v kotlovnici doslej solidno opravliali svoje delo. Poleg tega pa je tudi cena ogrevanja med nižjimi v Sloveniji, čeprav se v Komunalni zavedajo, da bodo morali ob koncu kurilne sezone narediti poračun zaradi rasti cen premoga.

B. M.

BODO PODELJENE VSE ŠTIPENDIJE

SEMIČ — V tukajšnji Iskri so za prihodnje šolsko leto razpisali 59 kadrovskih štipendij, torej 8 več kot lani, ko je bilo podeljenih le 44, in to kljub temu da so predvsem za IV. in V. stopnjo podelili več štipendij, kot je bilo razpisano, medtem ko jih je bilo za VII. stopnjo podeljenih znatno manj. V letošnjem letu so dali pri razpisu štipendij poudarek zlasti na V. in VII. stopnjo, vendar se boje, da predvsem za slednjo ne bo dovolj prijav. V Iskri bi potrebovali predvsem dipl. inž. elektrotehnike in strojništva, a se za študij strojništva že 3 ali 4 leta ni nihče odločil. Sicer pa so doslej v Iskri zaposlili vse svoje štipendiste.

TEDEN ČIŠČENJA

KOČEVJE — Od 21. do 26. aprila bo v Kočevju teden spomladanskega čiščenja mesta. Pretekla leta je bila akcija čiščenja le dan, a se je izkazalo, da nekateri posamezniki, delovne organizacije ali hišni sveti zaradi raznih ovir prav tisti dan niso mogli izvesti akcije. Dogovor pa je tudi, da bodo že prej očistili ceste, pločnike in parkirne prostore z avtomobilom-sesalcem, ki si ga bodo za to priložnost sposodili. Od zimskega peskanja je povsod veliko peska, ki se drobi v prah, zato je sesanje nujno potrebno. Takoj za sesanjem bodo mestne ulice še oprali, kar bodo opravili ponoči. Za zaključek bodo na čiste ulice in ceste zarisali tako imenovano »horizontalno prometno signalizacijo«, se pravi prometne označbe.

B. M.

S posojilom krili izgubo

Dano pa je Suknu z zelo ugodnimi pogoji — Novi proizvodi bodo tehnične tkanine za kočevsko Opremo

JURJEVICA — Tozd Sukna v Jurjevici je v svojem 25-letnem obstoju zaključil z izgubo le lansko poslovno leto, in sicer v višini 71,7 milijona dinarjev. Glavni vzrok zanjo je gotovo pomanjkanje obratnih sredstev, saj so lani samo za obresti odšteli kar 203 milijone dinarjev.

Direktor tozda Tone Bojc nam je zagotovil, da je izguba v celoti krita, in sicer iz rezervnih skladov tozda, delovne organizacije Sukno Zapuže in poslovnih partnerjev. Seveda je ta denar dan v obliki posojil, a pod zelo ugodnimi pogoji.

V programu ukrepov za izboljšanje poslovanja, ki so ga že sprejeli, so med drugim navedli še pomanjkanje surovin iz uvoza in prevelike zaloge. Na osnovi tega programa bodo do 30. junija izdelali še sanacijski program.

J. PRIMC

V Dani nova polnilna linija

Mirenska tovarna bo z njo za 15 odstotkov povečala proizvodnjo

MIRNA — »Z lanskimi poslovnimi rezultati smo v glavnem zadovoljni. V začetku leta smo namreč poslovali z motnjami, na koncu pa smo leto uspešno zaključili. Kljub temu nam ni uspelo kaj dosti nameniti za akumulacijo. Naša branza je obremenjena z velikimi obrestmi, kmetijski pridelki se dražijo, nekatere proizvode pa je tudi težje plasirati na trgu,« je dejal Avgust Gregoričič, direktor Dane z Mirne.

Za letos so si v Dani zastavili precej ambiciozen plan. Fizični obseg proizvodnje bodo povečali za 15 odst., celotni prihodek pa bo več kot še enkrat večji in bo znašal 5 milijard dinarjev. Tako povečanje proizvodnje bodo dosegli z novimi organizacijskimi prijemi in proizvodnjo, predvsem pa z novo polnilno linijo, ki jo so spravljal v pogon celo leto. Da je montaža linije trajala celo leto, je vzrok tudi v tem, ker je bila dobaviteljica Radenska. V Dani pravijo, da domače linije po kakovosti ne dosegajo tujih, in postavljajo tudi vprašanje, če je pametno vedno vtrajati pri domačih strojih tudi za ceno gospodarske škode.

Brez strojev

Ker ne izvažajo, čevljarji nimajo deviz, zato ne morejo kupiti strojev

ČRNOMELJ — V črnomaljskem Čevljarškem podjetju so zdaj leta tarnali, da so preveč utensjnjeni, sedaj pa imajo prostora dovolj, saj so pred letom dni dokončali 90 kv. metrov velik prizidek, v katerem so delavnica, garderoba in sanitarije. Sedaj jih tarejo drugačne težave.

»Potrebovali bi 2 ali 3 nove stroje za šivanje usnja, ker pa jih je moč kupiti le na tujem trgu, bi seveda morali imeti devize. A kje naš jih dobimo, ko pa svoje izdelke prodajamo v glavnem le po Dolenjski,« potarna direktor podjetja Vinko Miketič. Toliko bolj ga to skrbi zato, ker imajo veliko naročil, ki jim bi bili z novimi stroji lažje kos. Sicer pa v Čevljarškem podjetju še vedno delajo v glavnem ročno. Njihove roke bi sicer lahko nadomestili stroji, a za to bi potrebovali nekaj deset milijonov dinarjev, ki pa jih delovna organizacija s komaj 30 zaposlenimi nima.

»Sprjaznili smo se s tem, da smo z zaščitnimi čevlji in škornji dopolnili industriji. Naši kupci so predvsem delovne organizacije, ki naročijo po okrog 250 parov čevljev. Takšnih količin se tovarni, ki ima serijsko proizvodnjo, ne splečta delati. Zgodilo se je celo, da je kupec naročil samo 6 parov čevljev,« pove Miketič. Razumljivo bi sicer bilo, da bi bili njihovi čevlji, za katere porabijo več

NAJBOLJŠI KAMNIČANI — Na tekmo vanju kovinarjev ljubljanske regije, ki je bilo 5. aprila v RIKO Ribnica, je sodelovalo 128 tekmovalcev v 11 disciplinah. V posameznih skupinah so zmagnali: kovinostrojarji: Kramar; kovinobrusilci: Žerovnik, kovinorezkalci: Prezelj; orodjarji: Serša (vsi Kamnik); konstrukcijski ključavničarji: Rus (Ribnica); Plamenski varilci: Švigelj (Kamnik); varilci REO: Benčina; varilci MAG: Jerebčnik; varilci TIG: Šohar; avtomehaniki OTTO: Ilc (vsi Kočevje); avtomehaniki dizel: Gričar (Litija). Na fotografiji: s tekmo vanaj v Riku. (Foto: M. Glavonjič)

OB DNEVU ROMOV ŠE ENO DRUŠTVO

ČRNOMELJ — Ob 8. aprila, svetovnem dnevu Romov, je bila pretekli teden v Črnomlju osrednja slovenska kulturna in športna prireditve. Na kulturni prireditvi, ki se je udeležilo veliko Romov in tudi ostalih krajanov, so nastopili romski otroci iz novomeškega vrtca, mladina iz društva Rom Novo mesto, gostje iz Pušče pri Murski Soboti in Romi ter drugi iz črnomaljske občine, med njimi Toni Gašperič, Silvester Mihelič in ansambel Tonija Verderberja. Ob tej priložnosti so v Črnomlju ustanovili društvo Rom Bela krajina, ki šteje več kot 100 ustanovnih članov, predsednik pa je postal Jože Butala. Ob dnevu Romov so se v Črnomlju domačini ter gosti iz Novega mesta in Prekmurja pomerili v malem nogometu.

APRILA V DOMU JLA

RIBNICA — Aprila je v Domu JLA v Ribnici vedno zelo živahno, tako tudi letos. Doslej so se zvrstile že naslednje prireditve: Za učence osnovne šole je Janez Škrabec pokazal diapositive, ki jih je posnel na svojem potovanju po ZDA. Sarajevsko gledališče se je predstavilo s monodramo »Jama«. Zanimiva je bila tudi predstava gledališča iz Loske doline, ki je prikazalo igrano »Klobčič«. Mito Trefalt z gosti je priredil »Veseli večer«. V dvorani športnega centra pa je bil še koncert narodnozabavne glasbe. Štafeta mladosti po prireditvi v Ribnici danes, ko bo osrednja proslava ob njenem sprejemu pred domom JLA med 11,20 in 12,20. Jutri, v petek, se bo Ribničanom predstavilo gledališče iz Kranja z igrano »Afrika«. 25. aprila bo v domu proslava za šolske otroke, zvečer pa še tovariški večer. 26. aprila bo v domu kviz za vojske in mladino.

Razen že naštetih prireditev bo v teh dneh v domu še več športnih in zabavnih tekmo vanj.

M. G.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

BODO RES ZAVRAČALI POMOČ? — Tisti, ki so je potrebni, zagotovo ne. Lahko se pa zgodi, da si bo premislil kdo, za katerega v vasi sploh ne vedo...

Nagrada v vodjinem žepu vabi

V dobovskem Trimu so vpeljali novost pri nagrajevanju izjemno dobrih delavcev — Zdaj več poleta, več izboljšav, pocenitev, izmeta pa skoraj nič

DOBOVA — V Trimovem tozdu letos povečujejo izvoz v Sovjetsko zvezo, na novo pa prodajajo svoje izdelke tudi na Kitajsko. Minuli teden so iz Dobove odpremili tri vlake sendvič plošč za tovarno avtomobilov Moskvičev v Moskvi. To bo 16 tisoč kvadratnih metrov velika hala.

Od lanskega leta do zdaj so posodobili in pomenili proizvodnjo plošč, izboljšali njihovo kakovost, izmeta pa skoraj ne poznajo več.

Drugi izvozni program je namenjen za Kitajsko. To so jeklene konstrukcije hlevov za perutninske farme. Do konca junija jih bodo izvozili 300 ton. Fasadne in strehe za te objekte izdelujejo v Trbnjem. Vse konstrukcije cinkajo Dobovoški pri Energiinvestu v Dobovi, ker so slovenski proizvajalci dražji. Svedra direktor Kržič ne misli, da jim namenoma zaračunajo dražje, ampak zato, ker mora Eno Celje odšteti več denarja za cink. Zmogljivosti Trima za izvoz so zasledene do izteka polletja. Ta čas potekajo razgovori za drugo polovico leta in obetajo dovolj naročil.

V skladu s sanacijo razvijajo tozdu še dva dodatna programa. Eden od teh

je izdelovanje vrat za Trimove objekte in za splošne potrebe jugoslovanskega trga. Asortiment vrat je zelo pester.

● K dobrim rezultatom v tozdu je zagotovo pripomogla uvedba nove stimulacije zaposlenih. Direktor Matjaž Kržič je povedal, da vodja oddelka v skladu z dogovorjenimi merili zdaj neposredno razpolaga s 15-odst. deležem za učinkovitost dela poleg norme. Tako delavci sproti vedo, koliko več bodo dobili za izjemen uspeh.

Začenja se z normalnimi osebnimi vrati 1 m širine in 2 metra višine do gigantskih vrat, kakršne so napravili za hangar na brniškem letališču. Ta so bila široka 40 in visoka 13 metrov, da gre skozi tudi največje letalo.

Vzporodno s tem poteka program proizvodnje kotlov za kurjenje z lesni-

mi odpadki. To je zaključena tehnologija z vsem postrojenjem za avtomatizirano kurjenje z lesom ali s premogom. Prva investicija kotla v dobovskem PPV bo končana v maju. Naročilo za ta program pričakujejo še iz mariborske Bodočnosti in iz Kočevskega Lika. Dogovarjajo se tudi z neko makedonsko firmo, ki bi kot kurivo rada uporabila odpadno vinsko trto. Za te kotle nikjer ne potrebujejo kurjača, ampak samo človeka za nadzor.

J. TEPPEY

KOMU SREBRNI ZNAK ZSMS?

KRŠKO — Mladim družbenopolitičnim aktivistom v občini ali na univerzi, ki s svojim uspešnim delom prispevajo pomemben delež k idejni in akciski krepitvi ZSMS, mentorjem, ki s svojim družbenopolitičnim in vzgojnim delom dosegajo izrazite uspehe pri vključevanju mladih v družbenopolitično delo na interesnih področjih, osnovnim organizacijam ZSMS ter družbenim organizacijam in društvom, ki so izrazito izstopala pri svojem uspešnem delu, bo občinska konferenca Zveze socialistične mladine v Krškem na slavnostni seji ob dnevu mladosti podelila srebrne znake ZSMS. Predloge s konkretnimi obrazložitvami pričakujejo do 25. aprila.

KRČANI POJDEJO LETOS NA ROGLO

KRŠKO — Letos bo v Sloveniji organiziranih 67 mladinskih delovnih brigad, od tega jih bo 46 sodelovalo na mladinskih delovnih akcijah v Sloveniji, druge pa drugje po Jugoslaviji. Brigadirji MDB Matija Gubec iz Krškega bodo letos sodelovali na akciji »Rogla 86«, in sicer v drugi izmeni od 20. julija do 9. avgusta, družno s Koprački in Mozirčani. Mladi brigadirji bodo urejali cesto na Pesek in smučišča. Vsi, ki bi radi sodelovali na nekoliko drugačni akciji, se za MDA »Rogla 86« lahko prijavijo pri predsednikih mladine, pri oskrbniku Doma mladih in na OK ZSMS.

BREŽICE: NOVA IMENA V IZVRŠNEM SVETU

BREŽICE — Člani novega izvršnega sveta občinske skupščine so: Jože Patty, Miha Škrlec, Rumica Topič, Miljana Stanič, Ivan Prešiček, Franc Bezjak, Jože Mežnarič, Anton Bibič, Zvonko Krulc, Jože Ajster, Vlada Kežman, Vanda Zorko-Kostevc in Milena Jesenko. Predseduje mu Jelka Barlič. Na prvi seji občinske skupščine v novi sestavi so imenovali tudi skupine delegatov za zbor občin in za zbor združenega dela slovenske skupščine. Z glasovanjem so isti dan sprejeli listo kandidatov za člane predsedstva SR Slovenije. Za predsednika so izvolili Franca Popita in nato izglasovali listo kandidatov za delegate v zveznem zboru.

IMENOVANJA

BREŽICE — Za predsednika komiteja za družbenoekonomski razvoj brežiške občine so zbori občinske skupščine 14. aprila imenovali Jožeta Pattya, diplomiranega organizatorja dela. Njegova namestnika sta Gorazd Kotnik (pravnik) za področje družbenih dejavnosti in Marinka Burja (diplomirana ekonomistka) za področje gospodarstva. Dolžnosti sekretarja sekretariata za ljudsko obrambo bo še naprej opravljala Rumica Topič, dolžnosti sekretarja sekretariata za notranje zadeve pa Mihael Škrlec. Direktor Geodetske uprave ostaja tudi v novem mandatu Janez Trebušak, inž. geodetije in diplomirani inženir organizacije dela.

DO JESENI DVORANA ZA KONCORTE?

BREŽICE — Oktobra bo tukajšnja glasbena šola slavila 40. obletnico obstoja. Do takrat bi si učitelji in učenci radi uredili v njej manjšo dvorano za koncerte, v katero bi spravili 70 do 80 stolov. Učenci bi tako lahko prirejali glasbene nastope skozi vse leto. V glasbeni šoli so za koncertno dvorano namenili dve učilnici. Za adaptacijo bodo potrebovali dodatni denar. Pomoč pričakujejo od občine in razen tega upajo, da jim za ta namen ne bodo odrekli sredstev iz združene amortizacije osnovnih šol.

Rahitični otrok ne shodi sam

O tem, kaj tare Podbočjane, pripoveduje Stane Božič

PODBOČJE — Vodja delegacije v občinskem zboru krajevnih skupnosti, 56-letni invalidski upokojenec Stane Božič iz Podbočja, je bil na sejah zborov v Krškem ponavadi eden glasnejših. Njegova iztočnica je običajen moto (tudi drugih Podbočjanov) na večini zasedan različnih teles v občinski središču, namreč: kako zadržati vsaj redke vaščane, ki še žive na Gorjancih, da se ne bi izselili. Odgovor je razmeroma preprost. Ljudem v teh manj razvitih predelih naj bi vsaj približno omogočili življenje, kakršno je za ljudi v dolini in mestih umljivo že samo po sebi. Od Podbočja, Brežice in Gradec bi bile ob boljših cestah,

Stane Božič: »Gorjanska ognjišča ugašajo, a smo le malo naredili, da bi ljudje ostali doma.«

pravem spodbujanju kmetijstva, že mnogo bližje razvitejšim okoljem. Predvsem pa so ti skromni ljudje zadovoljni že z malenkostmi, kar pa še ne pomeni, da v vsakem primeru pristajajo le na drobničnice pogaje.

»Glejte, v Brezju je bivša šola, kjer se vašani srečujejo, a niso imeli niti 15 tisočakov za tok, zato so jim elektriko odklopili. Odrzane žice ne dajejo elektrike in za zbor vaščanov smo vlekli 40 metrov kabela, da smo si svetili z žarnico. Rahitični otrok brez pomoči ni shodi,« pripoveduje Božič, ki je znal zmeraj zastavljati »neprijetna vprašanja«, denimo: Zakaj cesta Gradec — Brezovica — Jarek skoraj ne vidi gramoza? Zakaj se toliko odlašča s posodobitvijo ceste Podbočje — Kostanjevica? Zakaj v Podbočju že 40 let gradijo industrijski obrat, a se načrti vedno znova izjalovijo?

Božič, rojen v Prušnji vasi, med zadnje vojne je bil kurir na gorjanskem območju, je brez dlake na jeziku. Meni, da odkritosrčnost ni bi smeli zameriti, tudi če posega na domače »dvorišče«, kajti druge je pošteno kritizirati le, ako pometeš pred lastnim pragom. »Naš vodovod je že 22 let oporečen. Trgovini M-Agrokombinata in M-Preškrobe nista niti za eno popvprečno. Osnovno šolo smo zgradili tudi s samopriskevkom, stara šola s šestimi razredi in šola na Gorjancih pa propadata. Smo krivi za vse to v krajevni skupnosti ali na občini? Vedno isti ljudje razpravljamo o teh vprašanjih,« meni Božič.

P. PERC

OBISK ZOBOZDRAVNIC

Prejšnji teden je spet bila pri nas zobozdravnica. Z medicinsko sestro stanaz že večkrat obiskali, da binas poučili o negi zob. Zadnjikrat sta nam pokazali veliko diapozitivov o tem, kaj lahko naredi nečistoča v ustih. Stabetkami sta tudi preizkusili, če so naši zobje kaj bolj čisti kot pred tednom. Ugotovili sta, da si nekateri učenci še vedno ne umivajo zob. Sklenili smo, da jih naslednji vsi prisrenemo s čistimi zobmi.

NOVINARSKI KROŽEK COŠ Milan Majcen Šentjanž

VROČA VODA TUDI IZ VRTINE NA LEVEM BREGU SAVE

MOSTEC — Delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane so v prvi raziskovalni vrtini L/85 na levem bregu Save ustavili vrtnanje v globini 700 m. Dotok termalne vode se je začel, ko so se svedri prebili 460 m globoko. Po oceni nima količina termalne vode, ki zdaj doteka iz globine 700 m med 30 do 40 l v sekundi in to v višinski razliki 20 m. temperatura vode je okoli 62 stopinj Celzija. V torek, 16. aprila, so delali črpalni poskus, da bi natančno izmerili, koliko vode priteka iz vrtine. Točne podatke o temperaturi in količini vode bodo sporočili novinarjem na tiskovni konferenci čez štirnajst dni. Novih virov tople vode se veselijo predvsem v Agrarii in Termah, kjer je nanjo vezan nadaljnji razvoj obeh delavnih organizacij.

Krške novice

ZLOBA? — Čeprav včasih nekateri tudi avtorjem te rubrike očitajo precejšnjo dozo zlobe in na osnovni pisanja Krških novic ocenjujejo celotno njihovo pisanje, se tokrat predstavljamo v svetli luči. Nočemo koga posebej ošvrkniti, ker ne vemo, od kod prihajajo govorice o tem, kaj da se dogajalo med mladinskim kongresom v Krškem. Skratka, sama neokusna natelecevanja! Preverjanje je to potrdilo, saj so na primer tudi gostinci (neuradno!) pohvalili mlade kot klientelo, kakršne si še žele. BOJKOT — Kostanjevčani menda sploh ne obiskujejo več seje predsedstva občinske kulturne skupnosti. Zakaj ne, tega še nismo zvedeli, le iz javne sekretarja OK SZDL Vlada Vogrinca na seji predsedstva OK SZDL. »da je edino pravilna in sprejemljiva samoupravna pot«, lahko vsaj približno sklepamo, da gre za resne stvari.

Sevniški paberki

SREČANJE TEDEN DNI KASNEJE — Kmečki fantje vabijo na novo spoznavno in družbeno srečanje, ki bo nepreklicno v soboto, 26. aprila v hotelu Ajdovec od 19. ure dalje. Zakaj ne bo srečanje to soboto, kot je bilo napovedano? Prizadevni prireditelji so ostali brez duha Lovžeta Pungrtnika, pevca Ambroža in humorista Ribniškega svedra. Za 26. april pa so se prireditelji zavarovali s pogodbo. Večerja in vstopnina bosta stali 1.700 dinarjev, kavalirjev, ki bodo to plačali nečimžemno spolu, menda ne bo manjkalo.

SE SREČELOV — Izreden obisk pričakujejo na tradicionalnih flonjanskih igrah zadnje aprilske popoldne in noč. Opozorjamo: samo še danes Janko Štopar v gasilskem domu v Sevnici sprejema prijave 10-članskih ekip, ker Mito Trefalji pripravljajo program na podlagi takih prijav.

VENCEK, DA JE KAJ! — Boštanjka mladina je minulo soboto pripravila res gala plesni venček v dvorani TVD Partizan. Ob dobri glasbi, pevcu Bracu Korenu in še čem je nastopila znana zasavska plesna skupina z akrobatskim rock'n'rollom. Dom bi bilo treba skorajda po ribniško razširiti. KJE SO POKALI? — Znani telesnokulturni in sploh vse večji funkcionar je očitno v vnceni za kandidiranje nekje založil objavljenke pokale za letošnje razburljive sankške prireditve v Boštanju in Logu. Sankši in vse številnejši navijači kajpak tudi zavoljo tega izgubljajo zaupanje v takšne funkcionarje.

Pri revežu varčujemo

Krajevne skupnosti vsi zasipavajo z delom, pri financiranju jih pa zapostavljajo

BREŽICE — Delegatom v zboru KS je odleglo, ko se jim je izteklet mandat. Mnogim se ni zdelo več vredno priti na sejo in danes teden je že drugič kazalo, da ne bodo sklepni. Po debeli akademski četrti se jih je končno le zbralo toliko, da so lahko glasovali. Med dolžnostmi stare skupščine je bilo namreč tudi sprejemanje proračuna za tekoče leto. Večino delegacij je razočaral v njem majhen delež za delo krajevnih skupnosti, ne glede na to, da bodo tretjino sredstev dobile še od sisov.

Tiste krajevne skupnosti, ki nimajo krajevnih uradov, se čutiljo zapostavljene, zato je na primer brežiška zahtevala delitev po starem, dokler se financiranje ne uredi sistemsko in dolgoročno. Kot delovno gradivo je pripravljen predlog za ovrednotenje dela šefov krajevnih uradov za prafinane skupnosti, da bi o njem stekla razprava med krajinani in omogočila pravičnejšo delitev.

Toda naj bo še tako pravična, delegate vseeno moti, da je proračun ravno pri krajevnih skupnostih najbolj varčen. Zanje noben organ na zastavi svoje avtoritete, medtem ko za financiranje nekaterih drugih potreb denar kratkotalo mora biti.

Naloge kar dežujejo na KS. Razne institucije iščejo najrazličnejša mnenja, zahtevajo zdaj spiske otrok, zdaj sezname ostarelih ali starih do 50 oziroma 65 let, zdaj hočejo vedeti za socialno ogrožene, za bolnike, alkoh-

olike in vse mogoče druge stvari. Toda nikjer ni določeno in razčiščeno, kaj sodi zares v njihov delokrog in kaj ne.

Kdo naj vse to napiše, se sprašujejo delegati. Nekaj časa predsednik še nosi tipkat v Krško ali v Brežice, potem se naveliča, da je kurir, zapisnikar, sklicatelj voditelj sestankov v eni osebi. Prav je imel delegat, ki je dejal, da so to ključna vprašanja in da samo neposobnosti lahko pripisemo, da jih ne rešimo in dopuščamo, da ravno najmanjšemu najprej zmanjka denarja. Nekateri si pomagajo s samoupravnimi sporazumi in nimajo težav. Zakaj ne bi poskusile tako še krajevne skupnosti? To je ena od možnosti za zanesljivejši dinar, dokler ne bo ustreznejše sistemske rešitve. Razen tega bi ga krajevne skupnosti dobivale sproti in inflacija bi jih manj oškodovala.

J. TEPPEY

Pogumni načrti papirničarjev

Dobri rezultati v prvih dveh letošnjih mesecih, ko je bila proizvodnja za desetino večja kot lani, obetajo, da bodo načrti tudi uresničeni

KRŠKO — Del proizvodnje se mora že letos preusmeriti v višjo stopnjo izdelave. Izboljšati se mora storilnost dela. Porabo normiranega materiala je treba letos znižati na raven let 1983 in 1984, ostale poslovne stroške pa je treba znižati za 5 odstotkov glede na lansko leto.

Te suhoparne besede iz letošnjega plana Tovarne celuloze in papirja

Djuro Salaj v Krškem skrivajo praznoprav zelo pomembne poslovne odločitve tega največjega posavskega delovnega kolektiva. Vodstvo delovne organizacije in tozda Komerciales imata še večjo odgovornost, kajti ustvarjati in uresničevati morata takšno poslovno politiko, da bodo ustvarili načrtovani dohodek in akumulacijo ob pogoju, da bo proizvodnja, namenjena za prodajo izven delovne organizacije, letos za 2,4 odstotka večja od lanske in da se bo izboljšala kakovost vseh vrst izdelkov krških papirničarjev.

● Krški papirničarji so sklenili, da se število zaposlenih lahko poveča le tam, kjer bodo zmanjšali stroške poslovanja in povečali dohodek. Vse druge kadrovske potrebe bodo nadomestili s prerazporeditvijo delavcev v okviru delovne organizacije in z boljšo organizacijo dela. Povprečno število delavcev v delovni organizaciji »Djuro Salaj« letos ne sme biti večje od 2.245, kar je za 2,5 odst. več kot lani.

V Krškem se zavedajo, da morajo še z večjimi napori izkoristiti

DVA MRTVA PRI PIJAVŠKEM

9. aprila sta v hudi prometni nesreči izgubila življenji voznik golfa iz Titove Korenice Milan Drakulič in sopotnik Franjo Harambašič. Huje ranjena sta bila sopotnik v istem avtomobilu Mladen Jurki in voznik kombija Marjan Fabjančič iz okolice Krškega. Fabjančič je vozil kombi iz smeri Sevnice proti Krškemu. Izven nasedla Malo Pijavško je zaradi vožnje po levi strani ceste silovito trčil v nasproti vozeči golf. Le-tega je odbilo na obalo Save, kjer je vozilo obtilžalo na bregu na kolesih, sicer pa z odtrgano strano. Na voziljih je bilo za 2,5 milijona dinarjev škode.

Vendarle »direktorska vlada«

Burne seje za zaprtimi vrati v soboto, pred skupščino v ponedeljek pa »velika enotnost«

SEVNICA — Kot smo že poročali, je mandatarica za novi izvršni svet Marija Jazbec predlagala v novi IS od 14 članov kar osem direktorjev. Predsedstvo občinskega sveta ZSS je na seji minulih petek med drugim menilo, da taki rešitvi zaradi še vedno veljajočega zakona o državni upravi, ki individualnim poslovnim organom prepoveduje biti član izvršnega sveta, ne more dati podpore. Člani družbenopolitičnega zbora te organizacije bi torej na ponedeljkovi seji vseh treh zborov občinske skupščine morali glasovati proti. Tako so se v dolgi razpravi posamično izjasnili vsi prisotni člani predsedstva, saj se mora sindikat v prvi vrsti boriti za zakonitost.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Janez Levstik je o sklepu svojega organa že v petek obvestil vodstvo občinske konferenca SZDL. Ta dan se je sestel tudi občinski politični aktiv, kamor je bil poklican še sekretar občinskega sindikalnega sveta Zdravko Groboljšek. Sklgnjeno je bilo, da se mora v soboto sestati na izredni seji predsedstva OK SZDL. Le-to se je ob 8. uri tudi sestalo. Padli so hudi očitki na račun sindikalnega predsedstva, predvsem pa na račun člana tega predsedstva Bojana Auerja, ki je tudi na II. občinski kandidacijski konferenci pred mesecem dni opozoril na nesprejemljivost takšne liste. Zah-teva je bila, da sindikalno predsedstvo ta svoj korak ponovno pretrese. V ponedeljek ob 7. uri so se člani tega organa ponovno sestali. V hudi časovni stiski, ob 8. uri so bile namreč že sklicane seje posameznih zborov občinske skupščine, so člani prizadevo razpra-

vljali. Zavračali so pavšalne kritike sindikata, zatrjevali, kako proti nikomur, še posebno pa proti mandatarici, nimajo nič, da pa tudi niso birokrati in še kaj, če se v tej družbi zavzemajo za zakonitost in ustavnost. Na koncu so menili, da sindikalni delegati v družbenopolitičnem zboru podpro predloženo listo s posebno obrazložitvijo, da bodo med drugim o zapletu seznanili tudi republiško sindikalno vodstvo.

V hiši je kajpak čakal koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja. Očitno je tu prišlo do salamske rešitve, da se o vseh teh sejah konec tedna delegatom občinske skupščine ne pove nič, zakaj mandatarica Marija Jazbec je ob predstavitvi liste delegatom govorila o veliki enotnosti vseh. Tako je tudi ostalo. Samo z enim glasom proti je bila slednja izvoljena tudi za novo predsednico IS, s tolikokrat omenjenimi osmi direktorji.

Za predsednico občinske skupščine je bila izvoljena Breda Miovič iz Jutranjke, za predsednika družbenopolitičnega zbora Vlado Močivnik, za predsednika zbora krajevnih skupnosti Jože Imperl, za predsednika zbora združenega dela pa Pavel Radošek. Delegati so zgledno opravili volitve za predsednika predsedstva in člane predsedstva ter ostale delegatske skupščine v republiko in zvezi.

V zaključni besedi je nova predsednica IS Marija Jazbec pozvala k ustvarjalnemu delu, podpisanim novinar pa je bil (kot delegat, ki je glasoval proti) grajen, češ naj ne zastopa manjšinskega mnenja.

A. ŽELEZNIK

Najmanj tisoč ljudi na Lisci

Tudi letos tradicionalni shod 1. maja — Slavnostni govornik L. Močivnik

SEVNICA — Gora Lisca je bila že od nekdaj shajališče naprednih ljudi. Zadnja leta so postala na tem vrhu izredno množična praznovanja 1. maja, in 27. aprila, dneva Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Ob kulturnem programu tam podeljujejo tudi srebrna priznanja OF in sindikatov aktivistom in državnim odlikovancem.

Letos se bo pričel kulturni program ob 11. uri. Sodelovali bodo moški pevski zbor Svobode iz Krmelja,

Oder mladih iz Sevnice in učenci osnovne šole Sava Kladnika iz Sevnice. Lisca je na ta dan tudi cilj vse številnejših pohodnikov, ki se na vrh odpravijo peš, bodisi iz Krakovega ali z Brega, kjer je primerno izhodišče za tiste, ki se tja pripeljejo z vlakom. Iz večjih krajev občine, sedežev krajevnih skupnosti, bodo predvidoma vozili avtobusi. Natančen vozni red bomo objavili v naslednji številki.

Sindikalni svet in občinska zveza telesnokulturnih organizacij pripravljata še razne igre za zabavno popoldne. Verjetno bo na Lisci storjen občinski izbor atletov za kros Dela. Zanesljivo ne bo manjkalo tudi najbolj zabavno vledenje vrvi, čeprav utegnejo nekateri še boleti mišice s podobnega tekmovanja prejšnji dan v Florjanski ulici. Za tradicionalni zaboj piva se izplača potruditi se na Lisci.

A. Ž.

Umrl velik prijatelj Dolenjske

Še eden odslovenskih likovnih umetnikov je za vedno izpuštil iz rok čopič in paleto. To je akademski slikar Evgen Sajovic, rojen pred nekaj več kot 72 leti v Ljubljani. Z njim se je poslovil občutljiv krajinar in ilustrator.

Sajovic življenje ni bilo postlano z rožicami. Kot študent je tolik hudo pomanjkanje. Kljub temu je začela vojna, je bil že priznan umetnik. Sledil je klicu domovine, se priključil OF in deloval kot aktivist, organizator. Po osvoboditvi, je bil srednješolski profesor, dolga leta pa je poučeval tudi na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Po upokojitvi leta 1972 se je s pravo mladostno vneto posvetil slikanju.

Slikarska potovanja so Sajovca često privedla tudi na Dolenjsko. Odzval se je vabilom, naj ustvarja v likovnih kolonijah, ki so jih prirejali v Novem mestu in drugih krajih. Nekajkrat je bil v družini slikarjev, ki so delali v Dolenjski slikarski koloniji. Kar hlatal je po motivih, ki jih je najdeval v Novem mestu in v krajini ob Krki.

Sajovic je bil tudi odličen sobesednik. Zanimalo ga je tako rekoč vse o Novem mestu, Dolenjski. V novinarsko beležnico se je zapisala prenekatera njegova misel. Kajpak ni mogel mimo poslanstva umetnika. «Ustvarjati tu, na Dolenjskem, pomeni doživeti duhovno pomiritev,» je dejal.

Nekoč je dejal, da se je v Dolenjsko zaljubil, kot bi bila kakšna mladenka. To zaljubljenost je na slikah »podčrtoval« z vijoličasto barvo, z barvo zvestobe. Črne barve ni maral. «To je barva smrti, popolne

Evgen Sajovic

teme, niča, jaz pa slikam življenje,» je pripomnil. Človek premine, njegovo delo ostane. Živi dalje. Tudi Sajovčev slikarstvo, ker je del življenja, ki se nadaljuje. I. Z.

ZBORI TEKMOVALI ŽE DEVETIČ

MARIBOR — Tu je bilo ob koncu minulega tedna 9. tekmovanje slovenskih pevskih zborov. Med štrinajstimi nastopajočimi zbori so bili najboljši APZ France Prešeren iz Kranja, mešani zbor Obala iz Kopra in mešani zbor Consortium musicum iz Ljubljane. Kot gost je na prireditvi sodeloval mešani pevski zbor Podjuna iz Pliberka.

SREČANJE Z MLADIMI SLOVENSКИMI PISCI

KRŠKO — V počastitev kongresa slovenske mladine, ki je bil tu nedavno, je tukajšnji literarni klub, imenovan po Benju Zupančiču, pripravil literarni nastop nekaterih mladih slovenskih književnikov. Svvoja dela so brali: Andrej Blatnik, Tugo Zaletel, Andrej Lutman, Igor Bratož, Marjeta Jeršak in Alojz Ihan, ki sta se jim pridružili še Ana Rostohar in Tamara Vonta, članici krškega kluba.

Gledališki vrh na več odrih?

Čez dober mesec v Novem mestu 29. srečanje gledaliških skupin Slovenije — Predstave tudi zunaj Novega mesta — Novomeški Balkanski špijon šele jeseni

NOVO MESTO — Kot smo že nekajkrat omenili, bo letošnje 29. srečanje gledaliških skupin Slovenije v Novem mestu. Danes lahko za pišemo, da bo to srečanje potekalo od 22. do 24. maja. Koliko gledaliških skupin bo nastopilo in od kod bodo, ta čas še ni znano, saj še vedno potekajo območna srečanja, na katerih jih bodo izbrali. Soprirediteljica tega vseslovenskega amaterskega gledališkega vrha Zveza kulturnih organizacij iz Novega mesta upa, da ji bo Združenje gledaliških skupin Slovenije kot glavni organizator kmalu sporočilo imena skupin udeleženk in poslalo tudi celoten program.

V kratkem naj bi v Novo mesto prispel predstavnik tega združenja in se seznanil z možnostmi Novega mesta za izvedbo tako velike in pomembne prireditve. Predstavniki si bo ogledal tudi nekaj odrov in dvoran v širši okolici Novega mesta, kajti del programa 29. srečanja naj bi potekal zunaj mesta. Novomeški soprireditelji želijo tudi, da bi Združenje gledaliških skupin Slovenije poslalo na to srečanje le toliko amaterskih gledališč, za kolikor bo njegov predstavnik ugotovil, da jih lahko. Treba je namreč vedeti, da tako imenovani podeželski odri niso usposobljeni za tehnično visoko zahtevne predstave, pa tudi, da ni

niti denarja niti časa, da bi jih ustrezno uredili in opremili.

Novomeščani ne skrivajo ponosa, da jim je zaupana izvedba tako velike in pomembne prireditve. To si lahko štejejo v čast in priznanje, da znajo organizirati tudi najzahtevnejše manifestacije. Čeprav so si s privolitvijo nakopali več dela in ve-

VSAJ TABLE SO ŠE, ČE ŽE AKADEMIJE NI VEČ

Čeprav v Novem mestu ni več »podružnice« ljubljanske Pedagoške akademije, pa je spomin na »blagopokojno žrtev šolskih sprememb in tegob« ohranjen kar na dveh hišah: na tabli ob vhodu v OŠ Katja Rupena (ob Cesti herojev), kjer je akademija pred leti začela delovati, in na podobni tabli ob vhodu v nekdanji Šmihelski internat, kjer je ta višješolska ustanova že z minulim šolskim letom storila svoj konec. Novomeščanom te table z napisi očitno prav nič ne motijo. Češ: »Naj se ve, kaj je bilo včasih«. Sicer pa se ob menjavah stališč v zvezi s šolsko reformo nikoli ne ve, kdaj bi kakšna taka reč še lahko prišla prav...

JAKCU ZLATA PLAKETA

LJUBLJANA — Ob proslavitvi 40-letnice ustanovitve Akademije za likovno umetnost v Ljubljani so njenemu prvemu rektorju, akademiku Božidarju Jakcu, izkazali posebno čast. Med drugim so predlagali, naj bi mu Univerza Edvarda Kardelja ob svojem dnevu podelila zlato plaketo.

DREVI KONCERT

NOVO MESTO — Drevi ob 19. uri se bo s celovečernim samostojnim koncertom v tukajšnjem Domu kulture predstavil Novolesov pihalni orkester iz Straže. To bo v kratkem času že druga prireditve v Novem mestu. Kot smo že poročali, je imel podoben koncert v Domu kulture že pihalni orkester novomeškega gasilskega društva.

Odličje za domiselnost

Stane Peček dobil odličje Svobode s srebrnim listom — Letos edini odlikovani Dolenjec

TREBNJE — Prejšnji teden so v Cankarjevem domu v Ljubljani podelili 44 kulturnim delavcem in družinam iz Slovenije, zamejstva in iz klubov naših delavcev v tujini odličja Svobode, najvišja priznanja Zveze kulturnih organizacij Slovenije za kulturno ustvarjalno, organizacijsko in pospeševalno delo v družin, na šolah, v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

Eno od priznanj, odličje Svobode s srebrnim listom, je prejel tudi Stane Peček, tajnik

Stane Peček

občinske Zveze kulturnih organizacij v Trebnjem in strokovni sodelavec občinske kulturne skupnosti, poleg tega pa še vodja delegacije Zveze kulturnih organizacij Slovenije v republični konferenci SZDL in član strokovnega odbora Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, če naštejemo le nekaj najpomembnejših dolžnosti, ki jih opravlja.

Peček je vsekakor eden od najpomembnejših možkulture v trebanjski občini, eden tistih, ki vnašajo novosti oziroma izvirne, ustvarjalne prijeme v delo, dosega pri tem odmevne uspehe, s takim načinom dela pa pripomore, da kultura živi s sodobnim utripom in je zanimiva tudi za občane. V njegovi glavi se je na primer spočela misel, da bi čisto

navaden občni zbor kulturnega društva izvedli po novem, kot neke vrste gledališko predstavo. In to so v kraju, kjer je udomoljen, uresničili s takim uspehom, da je bil njihov način izvedbe občnega zbora takoj sprejet za enega od posnemanja vrednih modelov v Sloveniji. Novo vlogo pa je poskal tudi za mešani pevski zbor mirenske Svobode, ki ga uspešno vodi vrsto let. O tem pripoveduje:

«Do zdaj smo pevski zbor poznali predvsem v eni vlogi: na odru in z dirigentom. Razmišljal sem, ali ne bi šlo še kako drugače, da bi zbor postal del gledališča, njegovo prepevanje pa sestavni del dogajanja na odru. Tako se je rodila zborovska spevoigra Fantje po polji gredo. Marjan Belina je poskrbel za besedilo in režijo, jaz pa za glasbeni del. Upriporitev se je posrečila in z njo smo prav gotovo prvič na Slovenskem pokazali, da zbor lahko nastopa tudi v drugačni, ne samo koncertni vlogi.»

Stane Peček je četrti dobitnik odličja Svobode iz trebanjske občine. Pred njim so ga prejeli Tabor likovnih samorastnikov, Bojan Brezovar in Vilko Videčnik. Letos je tudi edini iz dolenjske in posavske regije, ki so mu pripeli to priznanje. Sam pravi, da taka priznanja na Dolenjsko redko pridejo, s tem pa še ni rečeno, da »nimamo ljudi, ki bi jih zaslužili.« »Po mojem je tako zato, ker predlagamo premalo kandidatov. Mislim, da so odbori za priznanja, ki delujejo pri občinskih Zvezah kulturnih organizacij, premalo pozorni, da ne rečem aktivni. Na prste ene roke bi lahko naštel tudi primere, da so za tako ali drugačno odličje koga predlagale družbenopolitične organizacije,« ugotavlja Peček.

I. Z.

Kaj se dogaja z literarnim klubom

V novomeškem literarnem klubu že dalj časa traja mrtvilo, saj niti sestankov ni več — Po načrtih ZKO pa naj bi bil prav ta klub jedro literarne dejavnosti v občini

NOVO MESTO — Poldrugo leto ali kaj bo že, kar je novomeški literarni klub zadnjič poslal svoj Pesniški list med bralstvo, potem namreč to glasilo ni izšlo nikoli več. Šele kasneje se je izkazalo, da se je s prenehanjem te publikacije začelo za klub zelo klavarno obdobje. Usahnili so literarni večeri, sestanki so bili vse bolj poredko in z vse slabšo udeležbo, na pol poti pa je obtičalo tudi prizadevanje, da bi se klub celoviteje predstavil z almanahom. Prišlo je tako daleč, da zdaj niti sestankov ni več.

Stanje, v kakršnem se je znašel novomeški literarni klub, je vse prej

kot rožnato. Najbolj kajpada moti popolno mrtvilo in to, da pravzaprav nihče od tistih, ki so se vpisali v klub, ne ve, kaj storiti. Očitno je, da brez izrednega občnega zbora, ki pa bi ga moral sklicati kdo izven kluba, in brez dovolj zanimivega in izvedljivega programa ne bo šlo. To pa je nujno čimprej narediti, zlasti še, ker na literarni klub računa tudi novomeška ZKO. V njenih načrtih je namreč ta klub naveden kot jedro vse literarne dejavnosti v novomeški občini, torej tudi tiste, ki gojijo v osnovnih in srednjih šolah.

Iz programa novomeške ZKO za obdobje 1986 — 1990 je razvidno, da bo ZKO klubu denarno in organizacijsko pomagala, hkrati pa mu pomagala poiskati nove člane oziroma vse tiste ljudi, ki se izpovedujejo z literarnim pisanjem. Literarni klub pa naj bi zato postal več, kot je kazal z dosedanjim delovanjem; ne samo zbirališče tistih, ki jih zanima literatura, ampak za vse tudi možnost, da bi se izobraževali. Ne kaže pa prezreti tudi »obljube« srednjeročnega programa ZKO, da bo članom kluba pomagala izdati almanah.

Ob tem je treba povedati, da bo oživljanje literarnega kluba hitreje in učinkovitejše, če mu bo stal ob strani odbor za literarno dejavnost kot strokovni organ pri ZKO. Za zdaj se ta odbor ni izkazal za prav uspešnega sanatorija stanja v literarnem klubu. I. Z.

16. srečanje lutkarjev

Začenja se danes v Kranju

KRANJ — Danes setu začenja 16. srečanje slovenskih lutkarjev. Do sobote, 19. aprila, ko bo srečanje končano s skupščino lutkarjev, si bodo obiskovalci lahko ogledali 25 lutkovnih predstav. Poleg lutkovnih skupin in lutkovnih gledališč iz vse Slovenije (razen Dolenjske in Posavja) so za sodelovanje na letošnjem srečanju prijavljene tudi slovenske lutkovne skupine iz zamejstva (Občine pri Trstu, Šmihel pri Pliberku na Koroškem). V goste pa prihajajo tudi lutkarji iz Niša, Dunaja in iz Knurwa na Poljskem. Vsak dan bodo tudi pogovori o predstavah, ki jih bo vodil znani slovenski lutkar Edi Majaron. V okviru srečanja bodo v kranjskem Delavskem domu pripravili razstavo lutk in lutkovnih osnutkov slikarja in lutkarja Saše Kumpa.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

LJUBLJANA — V razstavišću Nama — Tromostovje, kjer je Brestov salon pohišstva, bo do 5. maja na ogled razstava fotografij Božidarja Dolenca, člana skupine fotografiraf, ki nastopa pod imenom ŠOLT. Razstavo so odprli prejšnji teden.

LETNI ČASI V VERZIH

ŠENTRUPERT — Uredniški odbor Preprostih besed, glasila tukajšnje osnovne šole, ki se imenuje po dr. Pavlu Lunačku, je ob dnevu šole 2. aprila izdal zbirčico verzov, v katerih učenci opjevajo letne čase. Tiskana je v Trebnjem in je izšla v 200 izvodih.

Natečaj za dramski prvenec

Razpisala sta ga Književna mladina Slovenije in mariborska Drama — Prva nagrada 300.000 din

Književna mladina Slovenije, ki je že do zdaj z izdajanjem pesniških in proznih knjižnih prvenec mladih avtorjev znatno pripomogla k uveljavljanju tako imenovane mlade slovenske literature, se je odločila za novo dejanje. Z željo, da bi spodbudila ustvarjalnost na področju mlade slovenske dramatike, je skupaj z Dramo SNG v Mariboru razpisala nagradni natečaj za dramski prvenec. Javno povabilo k sodelovanju je mikavno, saj med drugim obljublja, da bosta dve najboljši besedili nagrajeni (prva nagrada bo 300.000, druga pa 250.000 dinarjev), avtor, katerega delo bodo uprizarili, pa bo dobil še običajen honorar.

Razpis posebej zahteva, da morajo biti dramski prvenec napisani v slovenskem jeziku, da število nastopajočih ne sme presegati deset oseb, prav tako pa, da lahko sodelujejo le avtorji, ki jim del še niso uprizarjala poklicna gledališča. Delo, poslano na natečaj, ne sme biti podpisano. Avtorstvo bodo pisci dokazali s četrtim izvodom, medtem ko morajo tri izvide poslati na natečaj v roku, in sicer do 20. septembra letos na naslov: Drama SNG Maribor, Slovenska 27, 62000 Maribor, s pripisom »Za natečaj«. Žirija bo svoje odločitve objavila 21. novembra. Nagrajena dela bo mariborska Drama uprizarila v naslednji sezoni ali sezoni za njo.

RADOVIČ JE POVEDAL VSE — S tem kratkim stavkom je tudi Stojan Pelko povedal prav vse o najnovjši fotografski razstavi Novomeščana Bojana Radoviča pod naslovom Telo in izpoved. Na petkovi otvoritvi v Fotogaleriji Doma kulture je bilo kar precej obiskovalcev, siceršnja tišina in nerodnost pa je s kitaro reševal študent Marko Boh. (Foto: J. Pavlin)

S pesmijo v pomlad

Ta teden poteka v novomeški občini srečanje odraslih pevskih zborov, prihodnji četrtek pa se bodo predstavili otroški in mladinski zbori iz šol

NOVO MESTO — Kadar na Dolenjskem zazvenijo zvoki zborovske pesmi, je to vsaj za lokalne razmere pomemben dogodek, obenem pa praznik pevstva kot najbolj razširjene dejavnosti na področju ljubiteljske kulture. Za tak dogodek je poskrbela novomeška Zveza kulturnih organizacij, ko je špet pripravila srečanje pevskih zborov novomeške občine, in sicer pod tradicionalnim naslovom S pesmijo v pomlad.

Srečanje poteka ta teden in v dveh delih. Že večerj so v Zdravilišču Šmarješke Toplice nastopili: moški pevski zbor kulturnega društva

»Dušan Jereb« iz Novega mesta, moški zbor iz Stopič, mešana zbor IMV in Pionir, mešani zbor iz Orehovice in Dolenjski oktet. Drevi ob 20. uri bo v novomeškem Domu kulture drugi del prireditve, predstavili pa se bodo: moški zbor gasilskega društva Šmihel, mešani zbor Krka, mešani zbori iz Otočca, Malega Slatnika in Šentjerneja, mešani zbor novomeških upokojenec in Šentjernejski oktet.

Srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov bo glede na majhno število prijavljenih zborov samo en dan, prihodnji četrtek, 24. aprila, v Novem mestu. Na prireditvi, ki bo tudi v Domu kulture, začela pa se bo ob 17. uri, bodo nastopili: otroški zbor glasbene šole »Marjan Kozina«, otroški in mladinski zbor OŠ Šentjerneje, otroški in mladinski OŠ Grm, mladinska zbor OŠ Milka Šobar-Nataša in OŠ Bršljin ter mladinski zbor SŠTZU Boris Kidrič kot edini srednješolski zbor.

KMALU PONATIS KNEZOVE KNJIGE

NOVO MESTO — Knjiga Tonea Kneza Novo mesto I — Halštatski grobovi, ki je nedavno izšla kot prvi zvezek arheološke knjižne zbirke Carniola archaeologica pri Dolenjskem muzeju, je hitro pošla, zato so se odločili za ponatis. Ta bo izšel v naslednjih mesecih, knjiga pa bo v prodaji dostopna vsem, ki jih zanima tovrstna literatura. Po prvi nakladi tega dela, ki je v strokovnih krogih vzbudilo veliko zanimanje, so segli zlasti muzeji, knjižnice, arheologi, zgodovinarji in drugi, ki tako delo potrebujejo na svojih delovnih področjih.

Za Maistrov spomenik v Mariboru

Poziv javnosti za pro- stovoljne prispevke

Vsem še živim Maistrovim borcem, prostovoljcem za osvoboditev severnih krajev v letih od 1918 do 1919, koroškim borcem, svojcem že pokojnih prostovoljcev, njihovim prijateljem, borcem NOB in vsaj slovenski javnosti je splošno znano, da se borimo za postavitev dostojnega spomenika slovenskemu junaku generalu Rudolfu Maistru, genialnemu rešitelju in osvoboditelju Maribora in severnih slovenskih krajev, slovenskemu pesniku in rodoljubu. Spomenik naj bi stal na vidnem prostoru v Mariboru.

Zato prosimo vse našete, da po svojih sposobnostih in premoženjskih zmognostih prispevajo denarne zneske z vpisanim na žiro račun pri SDK v Mariboru št. 51800 — 678 — 95822, naslov: ZPBSM — prispevek za Maistrov spomenik v Mariboru.

Prepričani smo, da bo bera rodoljubnih prispevkov tako obilna, da bo zadostovala za izdelavo in postavitev spomenika, ki ga bomo izbrali iz osnutkov, ki jih bodo predložili naši kiparji in mojstri.

Zveza prostovoljcev za severno mejo 1918—1919

V KS MAJDE ŠILC JE USPELO — Minuli četrtek so boj smeteli in najrazličnejši navlaki med prvimi napovedali v tej krajevni skupnosti. Pod vodstvom Alojza Serinija so pospravili zelenice, posadili nekaj novih dreves, s pomočjo domačih avtoprevoznikov pa so odpeljali tudi vsa navlaka. Tako je njihova krajevna skupnost spet čista, od prebivalcev pa je odvisno, koliko časa bo takšna tudi ostala. (Foto: Jasna Šinkovec)

Še: S helikopterjem na njive?

Še enkrat o sporu sosedov na Dolgi Raki zaradi poti do njiv

Da bi bila javnost res pravilno informirana, moram odgovoriti na Cemičeve izjave, laži in žalitve. Iz vsake njive in travnika je pot in tudi iz teh štirih kosov njiv in dveh travnikov. Po njej sta vozila tudi prejšnja lastnika enega travnika in njive. Za druge poti s teh parcel kot mimo Cemičeve hiše ne vem. Po tej se je vedno vozilo. Ne drži, da bi krmo nosili v košu. Le sem in tja smo prinesli kak koš sveže krme.

Kot po večini kmetij je seveda tudi Franc kupil traktor. Toda desetkrat na dan ni kaj voziti, pa tudi splašalo se ne bi, saj je gorivo zelo drago. Če smo kaj onesnažili asfalt, smo ga pometli moji otroci in jaz, ne pa njegovi, kot je izjavil. Mimo njegove hiše pa sploh ne moremo dvigniti, saj je pri kovačnici strmina pa blato in jamejo vedno bile, ker tam izvira voda. Na tej poti so se nam tudi večkrat predrle traktorske gume.

Cemič omenja, da je napravil novo pot. Gre za nekakšen nasip iz kremenčevega peska, posut z zemljo, na katero je posejal deteljo, ki zelo bujno raste. Tepotije okrog 25 metrov. Če bi mi hoteli voziti po tej poti do zadnje njive, bi morali narediti še 416 metrov poti, in to večinoma po mokrem terenu. Kmetijski izvedenec je rekel, da bito stalo toliko, kot je vredna naša in sosedova zemlja. Jeseni 1984 smo res zorali eno njivo, ko je bila pot

še prosta. Tam smo imeli vsa zelnjavo, ki jo potrebujemo vsak dan. Tu je res zraslo semensko korenje in koleraba. Cemič omenja, da je Franc zamenjal več odvjetnikov. To ni res, ima samo enega, pa še tega ne bi bilo treba, če bi bil Cemič drugačen. Kjer imamo paš pot, je Cemič sedaj ogradiril svoje zemljišče z bodečo žico. Pisal je tudi, da smo vozili po pšenici. Seveda smo, če je pa njivo preoral in posejal tudi čez pot. Dalje Franc ni nikdar rekel, da bi ga ubil. Cemič pravi, da je grod, da rinem še druge v spor. Novinar P. P. se je sam pogovarjal z Jožetom Kunštom in o Šterku v naši hiši.

Da je Franc pretepel njegovega očeta, je laž. Cemič pa je pred leti na sodišču v Krškem udaril tasta. Mater je zaprl na podstrešje, da so jo morali spraviti ven sosedje. Mojeva žena je obšla z nožem pred gostilno Tratnik na Ranču. Še bilah naštavela. Res pa je, da nisem šla na sodišče in je prišla pome milica. Cimič me je tožil za žaljivke, ki jih nisem rekla.

Cemič pravi, da je treba iti na delo z dobro voljo in motiko. To ni zadosti, treba je imeti tudi odprto pot. S tistim, da smo bogati, pa iz nas brije norce. Imamo tri krave in nekaj strojev s strojno skupnostjo. Moževa plača in moja zbiralnica nas ne bosta obogatila, posebno, ko smo ostali brez lanskega pridełka. Kupujemo moko ali kruh,

kar se pri naši hiši sedaj ni dogajalo. Imam čisto vest pred vsakim človekom. Sem ponižna, skromna, potrpežljiva, odkritosrčna, poštena. Če bi bil tudi sosed tak, bi bilo lepo na vasi. Dokler ne bo, bo pravi pekel. JUSTINA GORENC Dolga Raka 9

Franc Tomše

Na pokopališču v Stari cerkvi pri Kočevju so se 6. aprila poslovili od Franceta Tomšeta iz Mlake. Rodilske je leta 1905 v Kraški vasi pri Brežicah. Delal je najprej na žagini Rogu, po poroki leta 1933 pa v kočevskem Rudniku.

Z pred vojno, leta 1940, je sodeloval s KP in voditelj delavskega gibanja na Kočevskem Jožetu Šeškemu, Poldetu Knapičem in drugimi. Kmalu po začetku vojne je vključil v OF, prenašal partizansko pošto in literaturo, zbiral denar za OF in orožje za partizanske enote, sodeloval pri ustanavljanju partizanskih enot itd. Po kapitulaciji Italije je bil v Gorenjski—Prešernovi brigadi in sodeloval v boju za Turjak. Nato je ponovno delal na terenu na Kočevskem, a je bil izdan in odpeljan v internacijo, kjer je bil do konca vojne.

Po vojni je sodeloval pri delu za obnovo porušene domovine. Za svoje prizadevno delo je kar 9-krat prejel naziv udarnika. Delal pa je do upokojitve pri zidarski skupini na Rudniku in pri Stanovanjskem podjetju.

Njegova smrt je zelo pretresla njegove najbližje pa tudi prijatelje in znance. Posebno žalostno pa je bilo, da mu ob slovesu pri odprtem grobu ni nihče izmed članov ZZB ali krajevne skupnosti spregovoril v zadnje slovo.

J. P.

RAČUNALNIŠKI DNEVI V KRŠKEM

Zavod za tehnično kulturo je v Krškem od 31. marca do 6. aprila organiziral računalniške dneve. Prostore je v telovadnici za to prihko odstopila šola Jurija Dalmatina. Razstavljena so bila različna računalniška oprema in literatura. Ogledali smo si nekaj najbolj poznanih računalnikov: Commodore, Spectrum, Sharp, Oric. Bilo je poučno, saj se povsod po šolah začenjajo računalniški krožki. Marsikje že imajo računalnike, težava pa je v mentorji, ki bi bili pripravljivi žrtvovati svoj prosti čas za delo z nami. ANUŠKA MOTORE, 6.a OŠ Arčiče

ZBIRANJE STAREGA PAPIRJA po novomeških šolah je tudi v letošnji akciji dalo lepe rezultate. Na fotografiji so učenci višjih razredov osnovne šole Katja Rupena, ki so po bližnjih delovnih organizacijah imeli bogato bero. Kot je povedal Gregor Gutman, so v njihovem 5. razredu nabrali že za več kot 10.000 din papirja, denar pa bodo imeli za razredni izlet. (Foto: R. Bačer)

LETALSKA AKCIJA — Tri dni so slovenski športni letalci v sodelovanju z metličani, zmotilo jih ni niti slaba vreme, urejali okoliško vojaške letalstva, ki so ga pred dvema letoma za štiridesetletnico partizanskih letališč in spuščališče v Sloveniji namestili kot spomenik v vasi Otok pri Metliki. Dospelje zanemarjena okolica bo urejena, letalo prepleskano in označeno tako kot taktik. Ko so zavezniki množično pristajali v tem kraju, dovažali partizanom opremo in zatem odvažali ranjence v bolnišnice, otroke in starce pa na varno, osvobodeno ozemlje. Letalo C-47, dakota ali DC-3, kakor so ga imenovali, bo kasneje preurejeno v muzej slovenskega partizanskega letalstva in bo nedvomno zanimiva belokranjska privlačnost. (Foto: Vojko Grobovšek)

PCB ni ogrozil življenj

Tako trdi poročilo v Dnevniku, ki ga z zamudo povzemamo, in dodaja, da primer Krupe ni ekološka katastrofa, na kakršno je sprva kazalo

Žal moramo zopet o stvareh, zavedajoče območje, ki ga »pokriva« Dolenjski list, povzemati iz drugih časnikov, tokrat iz Dnevnika, kajti pripravljavcu tiskovne konference, na kateri so predstavili raziskovalno nalogo z naslovom »Ocena zdravstvenega stanja in zdravstvene ogroženosti prebivalcev vasi Krupa, Praproč, Stranska vas, Movernava, Vinji vrh in Brstovec na osnovi specialnega pregleda«, se očitno ni zdelo potrebno o tem obvestiti tudi Dolenjski list.

Iz naloge, ki je bila narejena pri Univerzitetnem inštitutu za medicino dela, prometa in športa, je moč razbrati, da so iz omenjenih šestih vasi pregledanih vseh 284 prebivalcev. Vse te ljudi pa bodo odslej pregledovali in spremljali njihovo zdravstveno stanje v črnomajškem zdravstvenem domu. Pri pregledanih niso ugotovili nobenih znakov za akutne posledice delovanja polikloriranih bifenilov (PCB), prav tako pa niso

odkrili nobenih kroničnih zdravstvenih okvar, ki bi bile lahko izključna in zanesljiva posledica izpostavljenosti PCB.

Kot so povedali avtorji naloge, za katero so bile preiskave narejene v sodelovanju z univerzitetnimi klinikami ljubljanskega Univerzitetnega kliničnega centra, so pri nekaterih pregledanih ugotovili znake kroničnih zdravstvenih okvar, ki so po njihovih besedah lahko tudi drugačne narave in jih je mogoče pripisovati PCB le v primeru, če izključimo delovanje drugih bolezenskih agensov. Raziskovalci pa s pomočjo zbranih podatkov niso mogli ugotoviti ožje povezanosti med vnosom PCB v organizem, koncentracijo PCB v tkivih in v krvi ter pogostostjo registriranih bolezenskih pojavov. Postregli pa so z razveseljivo vestjo, da vnos PCB v organizem pri opazovanih materah in otrocih ni vplival na potek nosečnosti, porod in težo novorojenčkov.

Še: Učinkovito pripravili »ventile«

Odgovor osmerice suhokranjskih kmetov bivšemu direktorju TZO F. Gerdenu

Osmerica kmetov ne more mimo pisanja Franca Gerdena v Dolenjskem listu z dne 10. aprila na 8. strani. Kaže, da bi nam rad vsilil vsaj občutek krivde, če že drugega ne more. Bili smo presenečeni, ko smo prebrali, da smo v glavnem mi krivi za njegovo »nesrečo«. Mislili smo, da je v letu dni vendarle spoznal svoje napake. Povedati mu moramo, da ni žrtev osmerice kmetov, ampak lastnih splet in drugih postopkov, ki jim bo sodišče dalo — vsaj upamo tako — piko na i.

Kmetje smo videli, kaj se dela in na to smo opozarjali od leta 1982.

Z LOPATO DO TELEFONA — Lepe dneve pred zadnjim poslabšanjem vremena so v novomeških krajevni skupnosti Regečarja vas in Šmihel izkoristili za kopanje jarkov in polaganje telefonskega kabla. Tako bodo krajinam z denarnimi prispevki in prostovoljnimi delom prišli do telefonov, ki so sicer meščanom lažje dostopni. Premaganje telefonske zaostaloosti drugače najbrž ni možno. (Foto: MiM)

Župan oleander

Kdo vse naj skrbi za lepšo podobo Metlike?

Svojčas je imela Metlika župana, ki ga je zanimal poleg gospodarstva, komunale, infrastrukture in tako naprej tudi videz mesta. V tistem času je razpisala občina — turistično društvo je dajalo tako kot zdaj — nagrade za najlepše urejeno hišo, vrt, okolico, pročelje. Zamislite si: sam župan se je zanimal za potek akcije, poskrbel je za nakup nekaj sto oleandrov, ki so jih razdelili ljudem, da so krasili sicer puste pločnike.

Zlobneži so temu županu — njegova »vladavina« niti ni tako daleč, da se je ne bi spomnili tudi mlajši Metličani — nadeli ime: župan — oleander. Verjetno je to tovariša župana jezilo. Metlika pa je bila videti kot šopek. Bila je lepa, čista, v rožah, v oleandrih. Mestni trg so hodili ljudje gledat zaradi množice rož, ki so bile na oknih, okrog vrat

tih na boben.

Kar se tiče »prisilnega« upravitelja, pa menimo, da je dobro opravil nalogo, zato ljudem ni treba vcepeljati dvomov o njegovem delu.

Dobro bi bilo, če bi Franc Gerden le prenehal hoditi po terenu TZO in zavajati nekatere kmete ter ustvarjati nekakšno opozicijo. Če bi obdeloval zemljo, ki jo ima, mu gotovo ne bi ostajalo časa za to. Na koncu upamo, da se Gerden s tem pisanjem ni prikupil novi občinski oblasti, kar si očitno tako želi.

OSMERICA KMETOV

itud. Takrat občina ni dobivala turističnih kaktusov, ne.

Seveda bi bilo smešno zahtevati od županov, da gojijo rožice, posebno v teh časih, ko imajo resnejših problemov preko županske glave, vendar županova beseda pri ljudeh še vedno nekaj zaleže. Namigujem na kaj podobnega, napeljujem vodo na župana nagelj, jasno pa hočem povedati, da je Metlika smetišče, da je nastalno, z malo rož, da skrbe šolski otroci za to, za kar bi morali vsi. Preporoda ne bo, vem, kajti navadili smo se živeti v nesnagi, žal, vendar res. Željnih rok bomo čakali na turiste, ki naj bi pustili trdne valute tudi na tej strani Gorjancev, toda samo čakanje je premalo. Zastareli hotel in nekaj gostilnic je premalo za obsežnejšo turistično žetev. Imamo avtomobile, vlake, avtobuse: odpeljimo se samo do Gorenjske. Imeli bomo kaj videti. Gorjanci le niso tako visoki, da se ne bi dalo pokukati čeznje. Najhuje pa je: nič narediti.

TONI GAŠPERIČ

OPRAVIČILO

Društvo kadrovske delavce Bela krajina Črnomelj—Metlika se opravičuje vsem, ki so 8. aprila želeli poslušati predavanje o kritični analizi delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Predavanje je odpadlo zaradi predavateljeve zadržanosti. Zaradi velikega zanimanja sporočamo vsem zainteresiranim, da bomo predavanje organizirali, brž ko bo mogoče.

Društvo

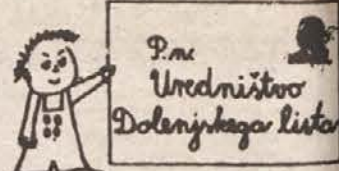
ODMEVNO ZDRAVSTVENO PREDAVANJE

NOVO MESTO — Krajevna organizacija Rdečega križa Kandija-Grm je 10. aprila v prostorih krajevne skupnosti organizirala zdravstveno predavanje »Bolezni ožilja«. Za predavanje je bilo izredno veliko zanimanje, saj je bila dvorana zasedena do zadnjega kotička. Predavateljica dr. Jasna Peče je v poljudni obliki pojasnila vzroke in potek teh danes tako razširjenih bolezni. Poseben poudarek je dala preventivni dejavnosti s tem, da je seznanila poslušalce, kako naj sami skrbje zase. Predvsem jih je opozorila, naj skrbje za psihično uravnovesjenost, se izogibajo stresov, naj se čim več gibljejo, posebno na svežem zraku in seveda naj se tudi primerno hranijo. Po končanem predavanju je zdravnica dala tudi veliko odgovorov na vprašanja vseh vrst, za kar so ji bili udeleženci predavanja še posebno hvaležni.

K.O.R.K. Kandija-Grm

SREČANJE DOLENJSKIH BRIGADIRJEV

NOVO MESTO — Letos mineva 40 let od velikih povojnih mladinskih delovnih brigad, ki so širom Jugoslavije gradile železniške proge, ceste, obnavljale domovino. 2. maja 1946 so se v Novem mestu zbrali na poslovilnem večeru mladi, ki so naslednji dan odšli graditi progro Brčko — Banoviči, kjer so tisoči drugimi do konca leta zgradili 92 kilometrov tirov. Brigadirji iz Novega mesta, Krškega, Črnomlja, Trebnjega, Kočevja in mnogih dolenskih krajev, ki so gradili progro Brčko — Banoviči, naj bi se ponovno srečali 2. maja letos, in sicer naj bi se dobili ob 10. uri pred hotelom Metropol v Novem mestu. Prijaviti se je možno na občinski konferenci ZSMS Novo mesto, bistvena pa je udeležba na srečanju. FRAN VODNIK

ČISTILNA AKCIJA

V četrtek smo imeli delovno akcijo. Čistili smo okolico šole in prosvetnega doma. Ena skupina je pometala pesek pred avtobusno postajo. Odvažali so ga s samokolnico v luknje za šolo. Druga skupina je grabila in odvažala listje, tretja pa je pobirala veje in jih nosila za prosvetni dom, da jih bomo skurili. Sredi akcije je bil tudi odmor. V šoli smo dobili čaj. Po odmoru so se skupine zamenjale in tako smo počistili okolico prosvetnega doma in igrišče.

GORAZD BALAS, 4.a OŠ Arčiče

KULTURNI DAN

V petek smo šli v Novo mesto. Na Marofu nam je učiteljica povedala o preteklosti mesta in kako je bilo med vojno. Potem smo šli gledat staro žago in mlin. Ogledali smo si spominski ploščiči Dragotina Ketteja in Janeza Trdine, spominsko ložo padlim partizanom, doprsni kip Marjana Kozine in sliki italijanskega slikarja Tintoretta v cerkvi na Kapitlju. Nazadnje smo si v domu kulture ogledali film Annie.

GREGOR DURIC, 3.a OŠ 29. oktobra Šmarjeta

PLESNO TEKMOVANJE

V Trebnjem je bilo plesno tekmovanje mlajših in starejših pionirjev. Učenci naše šole smo se tekmovanja udeležili v velikem številu. Dosegli smo tudi lepe rezultate. Naša šola je bila četrta. Najboljši so bili Novomeščani. Vzdušje je bilo odlično. Naši učenci se bodo udeležili tudi republiškega tekmovanja v Ljubljani.

BRIGITA ŠTERK OŠ Črnomelj

KAJ VEŠ O PROMETU

V četrtek, 10. aprila, je bilo v Črnomlju občinsko tekmovanje Kaj veš o prometu. Udeležili so se ga učenci iz Vinice, Črnomlja, Dragotina in Semiča. Najprej so reševali teste, potem pa tekmovali še v spretostni vožnji in vožnji po ulicah. Ekipo so bili najboljši Črnomeljci.

SIMONA RAZTRESEN OŠ Črnomelj

KONCERT IZ NAŠIH KRAJEV

V nedeljo, 13. aprila, je bil v Butoraju koncert iz naših krajev. Nastopili so moški pevski zbor iz Belta, ansambel Fantje z vseh vetrov, mešani pevski zbor KUD Butoraj in humorist Marjan Roblek-Matevž. Dvorana je bila nabito polna. Prireditev je snemala ekipa radia Ljubljana.

IRENA SPREIZER OŠ Črnomelj

Vsakodnevno nakladanje hrane skozi okno gostišča Šolskega centra za gostinstvo Novo mesto.

Na svidenje ob naslednji zastupitvi

Ime Novega mesta je spet prodrlo v najširši jugoslovanski prostor, časopisje je na vidnejših mestih za take zadeve namenjenih strani (Delo celo na prvi v okviru) zabeložilo, da se je v prestolnici Dolenjske s kremnimi rezinami zastupilo 100 do 200 ljudi. In to ne v luknji kakšnega slaščičarskega Kosovarja, ampak v lokalu domneveno uglednega Šolskega centra za gostinstvo. O ugledu res ne more biti več govora, gre za zastupitev — po besedah zdravnikov — s hudo klinično sliko. Klica salmonella enteritidis je pri žrtvah povzročila prebavne težave, glavobol, bolečine v trebuhu, drisko in bruhanje, v normalnih pogojih (kaže, da so v Jugoslaviji razmere vedno nenormalne) bi zastupitev terjala desetdnevno nego v bolnišnici.

Zdaj je seveda vprašanje, kdo je kriv za to nedvomno obsežno in resno množično zastupitev. Najbolj preprosto je slediti neposredni odgovornosti. Če to storimo, so najprej krivi zaposleni v slaščičarni, nato vodja lokala in na koncu direktor Šolskega centra za gostinstvo. V koži slednjega ne bi bil rad, te dni najbrž ni užitek biti in čelu ustanove, v kateri je kar precej školskih ur posvečenih snagi pri pripravi hrane.

● Poleg tega Novomeščani še pomnijo, da opisani nemili dogodki niso bili prvi primer higienskih nevarnosti v slaščičarni Gostiča na Glavnem trgu, javnost ve, da z njihovo hrano svoj čas niso bili zadovoljni novomeški vrtci, in še bi se našlo kaj. Množična zastupitev s hrano pa je gotovo zadnje, kar si lahko privoščijo ta ali ona gostinška šola. Zdaj govore, v olajševalnem tonu, da je klica nevarne salmonelle prišla na kremne rezine iz kanalizacije, ki so jo v kritičnem času urejali v gostišču. Če je bilo tako, je to lahko samo oteževalna okoliščina, ob kateri zmanjka besed.

Da so v gostišču s snago bolj na vi kot na ti, dokazuje tudi vsakodnevno natovarjanje hrane in raztovarjanje pomij kar skoz okno na cesto in z nje. Ta zveza lenobe in ne-

marnosti je bila že nič kolikokrat v časopisju (kombi s posodami za nameček zapre mestni promet), vendar brez haska.

Krogi odgovornosti pa so lahko tudi širši. Upravičeno je vprašanje, kaj počne sanitarna inšpekcija, splošen vtis je namreč, da je ravnanje s hrano in živili v našem mestu zelo nemarno, pri čemer imamo v mislih verigo od nakupa na tržnico do tistega, kar se skriva za večerjo à la carte. Inšpektorji bodo seveda navedli kup razlogov, zakaj ne more biti bolje in da je naravnost sreča, da ni še slabše. In morali jim bomo verjeti, saj smo z njimi vred nemočni v spreminjanju kakovosti življenja. Kot je bil nemočen direktor zavoda za socialno medicino in higieno Novo mesto, ko so mu na prošnjo za več denarja odgovorili, naj zmanjša število preiskav in analiz — pa bo imel denar. Kaj več in bolj podrobno ob naslednji množični zastupitvi.

M. BAUER

Na izpitu padamo že pri malenkostih

Dolenjski turistični delavci dokaj ugodno ocenjujejo lansko leto tako po številu gostov kot po nočitvah. Število gostov se je povečalo za 8, število nočitev za 23 odstotkov, še posebno pomembno in razveseljivo pa je povečanje števila tujih gostov za skoraj četrtino in njihovih nočitev za dobri dve tretjini. saj je s tujim turizmom v sicer večinoma zelo slabo akumulativni dejavnosti vsaj enkrat večji zaslužek kot domačim. Razveseljiva je tudi rast dolenjskega deleža v slovenskem turističnem prometu, ki pa jeresnici na ljubo še vedno manjši kot pred leti in manjši od možnosti, ki jih gotovo nudijo predvsem zdravilišča in tranzit.

Ko bi ne bilo nekaterih pomanjkljivosti, ki se ponavljajo iz leta v leto, od neustrezne kvalitete ponudbe do pomanjkanja in željam gostov neprilagojenega obratovalnega časa, bi bili rezultati lahko še boljši. Odprava teh in podobnih pomanjkljivosti je seveda oz. bi morala biti cilj in stalna skrb vseh, ki so kakorkoli odgovorni ali udeleženi v celoviti turistični ponudbi. Toda očitno nam še ni dovolj težko, tu seveda ne mislim le dolenjskega in posavskega območja, da bi

poskušali iztisliti kar največ vsaj iz tistega, kar nam je dala narava. Pravega interesa, volje in že razumevanja za to marsikje očitno ni in tako se čisto šolske napake, kot rečeno, ponavljajo iz leta v leto. Tako turistično gostinska dejavnost na Dolenjskem in v Posavju še zdaleč nima tiste vloge in delčja, kot bi ga glede na naravne danosti lahko imela.

Stalno padamo na izpitu že pri malenkostih, če seveda smemo na primer čistočo, urejenosti objektov in krajev, gostoljubnosti in odnos do gostov nasploh, obratovalni čas ipd. vzeti za malenkosti v celoviti turistični ponudbi. Turizem so res ljudje (takšno je geslo letošnje turistične sezone) in če ti svojega kraja ne bodo uredili in urejenega čuvali zase, ga tudi za turiste ne bodo. Pa smo tam. Če skoraj nemogoče nastlana počivališča in občestni pas ob dolenjski magistrali dajejo zelo slabo sliko Dolenjske kot turistične dežele, če že odmislimo prav tako kriminalno stanje same ceste. Te so nasploh in očitno tudi še bodo velika razvojna cokla dolenjskega in posavskega turizma v okviru slovenskega.

Kako bo torej letos in kakšen bo dolenjski in posavski turistični razvoj v prihodnosti? O tem sta medobčinski gospodarski zbornici za Dolenjsko in Posavje pripravili 11. aprila posvet v Šmarjeških Toplicah, ki je bil izredno dobro obiskan. Poleg predstavnikov večine dolenjskih in posavskih turističnih in gostinskih organizacij, obrtnih združenj, bank, pošte, železnice, trgovine, Cestnega podjetja, Komunale, Petrola, turistične zveze, pa občinskih upravnih organov s tega območja so se ga udeležili tudi predstavniki vseh za to dejavnost pomembnih republiških institucij s predsednico republiškega komiteja za turizem in gostinstvo Bogomilo Mitič na čelu. Povedano je bilo vse mogoče, a malo razveseljivega.

● Letošnja sezona, ki je sicer že v teku, bo po pričakovanjih boljše od lanske. Vsi, ki sodelujejo v turistični ponudbi, se po zatrdilih tudi zelo trudijo, da bi bilo čim manj napak in pomanjkljivosti, ki bolj ali manj vplivajo na delbelno turističnega kolača. A gledano celovito, je dolenjska in posavska turistična prihodnost kaj malo obetavna. Morda so tukajšnji turistični, gostinski delavci in drugi delavci za turizem res premalo ambiciozni, da ne rečemo agresivni (od 12 projektov, ki so jih za to dejavnost lani financirali na ravni republike, ni bilo niti enega za naše območje), kot jim je bilo rečeno na posvetu. Dejstva pa pravijo, da bi bilo celo z razvojem zdravilišč, ki imajo svoje kapacitete zasedene prek 90-odstotno, kar je na meji kritičnega, žalostno, če bi bila odvisna le od sebe, saj zaslužijo komaj za enostavno reprodukcijo.

Dalje je dejstvo, da je bila zadnja turistična nalozba v za to dejavnost gotovo zelo zaumnivi Beli krajini pred 10 leti in da v vsej Beli krajini ni hotela, ki bi lahko prenočil za avtobus gostov, vsi objekti pa so tudi sicer v nižji kategoriji. V takem govorjenju o preusmeritvi dela naše turistične reke preko Bele krajine zveni skoraj kot posmeh. V Čateških Toplicah, kjer so pravkar odkrili in navrtali novo vrtino s termalno vodo, ni denarja za ureditev bazenov, za nova kvalitetna ležišča in celo do trgovine za dokaj velik kamp ne morejo priti. Dejstvo je tudi, da je kmečki turizem iz sto in enega razloga kljub veliki papirnati podpori še vedno v zametkih, da imajo zasebni gostinci premalo zaposlenih, itd. Naštvali bi lahko skoraj v nedogled.

Ob takih rečeh so nepočlašeno mesto, razdrapan pločnik, gostince, ki gre na dopust prav sredi največje sezone, čeprav daleč naokrog ni nobenega drugega lokala, malo manj prijazen natakar, borna ponudba itd. res videti kot malenkosti, čeprav to še zdaleč

niso. V takem je tudi prospekt, ki je končno v pripravi za Dolenjsko in Posavje, ter katalog zasebnih gostiln, videti kot nepomembna malenkost. A morda v turizmu še bolj kot v kakšni drugi dejavnosti vsaka malenkost odločilno vpliva na celovito podoba.

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

Uradniki vedo samo za uradna smetišča

Prihodnji mesec se bo končno začela v Semiču sanacija odlagališča znotraj tovarniške ograje Iskre, v katerega so metali odpadne kondenzatorje, ki so vsebovali strupene poliklorirane bifenile (PBC). Projekti za sanacijo so že izdelani, na razpisano licitacijo za izbor izvajalcev pa se je prijavilo pet ponudnikov. Dokončna pogodba z enim od njih, ki bo moral delo zaključiti do jeseni, pa bo sklenjena v kratkem.

In kako so si zamislili potegniti iz zemlje 8.000 prost. metrov nevarnih odpadkov? Ob deponiji bodo znotraj tovarniške ograje naredili neprepusten betonski bazen z več prekatmi, ga napolnili z odpadnimi kondenzatorji in zapečatili z gornjo ploščo. Pomisleke, ki jih je bilo večkrat slišati tudi na raznih sestankih, češ, kako varna bo ta rešitev, če bi prišlo do potresa, v Iskri zavračajo s tem, da so uresne institucije potrdile projekti, zato ni nikakršne bojazni, da bi prišlo do katastrofe, tudi zato ne, ker po mnenju iskrašev njihova tovarna ni na potresnem območju.

Če je odlagališče ob Iskri bilo vir zastrupljanja Krupe s PCB, česar v tej delovni organizaciji ne zanikajo, pa gotovo nikakor ne pomeni, da bo, ko bo ta vir odstranjen, Krupa postala čista. Samočištilna sposobnost reke je namreč zelo majhna, poleg tega so gotovo tudi podzemni rovi, ki jih na kraškem svetu, kakršnega okrog Semiča ne manjka, še vedno polni nevarne snovi.

● In ne nazadnje se poraja tudi vprašanje, kaj je s tistimi divjimi odlagališči odpadnih kondenzatorjev, ki so jih menda stresali po vrtačah v Beli krajini in tudi na odlagališče komunalnih odpadkov pri Vranovičih, o čemer je bilo večkrat bolj ali manj očitno namignjeno na raznih, tudi uradnih mestih. Vendar se v Iskri ob takšnih namigih le nasmehejo ter pojasnijo, da ne priznajo drugega odlagališča, kot je tisto »njihovo« za tovarniško ograjo. Tudi zato ne, ker nimajo v rokah nobenih uradnih dokumentov o tem, da so odpadne kondenzatorje odlagali še kam drugam, in tudi UVJ, katere naloga je bila, da poišče morebitna druga smetišča, ki »dišijo« po PCB, je po besedah odgovornih v Iskri ostala praznih rok.

»Torej nam za reševanje ostane le odlagališče v Semiču,« zaključujejo v Iskri ter pri tem ne pozabijo pripomniti, da se je tudi komisija za sanacijo Krupe, ki jo je imenoval republiški izvršni svet, odločila, da uredijo le smetišče ob tovarni. Ob vsem tem pa se človeku, ki je spremljal dobro pol drugo leto trajajočo burko o s PCB zastrupljenini Krupi in vsem, kar se okrog nje dogaja, mimogrede utrne vprašanje: mar ne bodo v Iskri s tem ubili z enim mahom le ene same muhe? Ker pa bo ta mah precej drag, kajti sanacija Iskrinega smetišča naj bi veljala okrog 400 milijonov dinarjev, vseh sredstev pa še ni in naj bi jih pomagala zbirati tudi širša družbena skupnost, je najpreprostejše in najceneje pozabiti na vse ostale grehe. Namigovanja o tem, da so odpadni kondenzatorji (morda) ostali nezavarovani še kje drugje, pa bodo ostala. Jim bo v Iskri te namige uspelo ovreči in na kakšen način?

M. BEZEK

Krško: male velike stvari

12. kongres ZSMS so mladi pospremili z mnogimi prireditvami. V Krškem so pričeli že v začetku marca s srečanjem rock skupin »Udarec na prvi marec«. Sledile so podobne prireditve, na primer Festival pop in rock skupin Posavja, na predvečer kongresa sta v Leskovicu nastopili skupini Baby Mueller (ZRN) in Parni valjak. Novi rock pa je v petek, prvi dan kongresa, na Trgu Matije Gubca z osemkilovatnim ozvočenjem RTV Ljubljana in dobro osvetljavo dodobra zdrnil udeležence kongresa po kratkem plenarnem zasedanju. Po popoldanskih nastopih posavskih folklornih in plesnih skupin, krških glasbenih skupin Pred remontom, Orkan, šentjernejske skupine Ohjem in domače skupine Polska malca so se predstavile slovenske udarne postpunkovske skupine.

Mariiborski Masaker je nedvomno bolj navdušil številne poslušalce kot za njim ljubljanske feministke Tožibabe. Po ocenah glasbenih kritikov so bili najboljša točka večera Gas'rbaj'rs iz Brežic. Glavna gosta večera, skupini Pankrti in Agropor, sta nastopili na koncu maratonskega kongresnega rock koncerta. Pankrti so domala do vrelišča vzvalovali množico s skoraj ponarodelimi pesmimi, energičnim nastopom in medklici. Njihov nastop je spoinjal na veliko ljudsko rock veselico, ki so jo uspešno nadaljevali člani skupine Agropor. Serbi in njihovi fantje so uspešno zabavali sebe in publiko. Med koncertom je nastopila gledališka skupina Ane Monro s požiralcem ognja. Če bi uspešnost kongresa merili z uspešnostjo koncerta, potem je kongres uspel že v petek!

V soboto je ŠKUC Ljubljana predvajal več ur videoprogram na odprti sceni, zatem je sledil glasbeni koncert skupine Slovenijaturplo, gledališka skupina iz Celja je nastopila z Dinastijo kar v hotelu Sremič. Na trgu pa so podelili priznanja za najboljše keramične izdelke, predstavili so tudi najboljše literarne prispevke. Večer Literarnega kluba Beno Zupančič iz Krškega in članov Književne mladine Slovenije je tudi imel veliko poslušalcev.

Medtem ko so mladi Brežičani uživali ob slovenskem festivalu akustične glasbe z gostom Janjem Kovačičem in njegovo skupino CK LSDK; ki je v Krčanem v soboto predstavil Marko Breclj. Delegate in goste hotelu Sremič je prijetno presenetil ansambel Rendez-Vous, tudi z družabnimi igricami, zahtevnejši pa so si privzeli dušo v diskoteki Atomik.

Gotovo bomo komu naredili krivico, ker ga pač nismo poimenovali kot soustvarjalca praznične, vsebinske podobe Krškega. Mladi v tem in drugih posavskih mestih bi si seveda želeli, da bi bilo vsaj približno tako pestro tudi tedaj, ko nimajo kongresa. To je utopijska, tako, kot se je marsikomu izmed starejših obiskovalcev osrednjega prizorišča dogajanja, Trga Matije Gubca zdelo morda nemišlečno, smešno, da bi lahko mirovniki, ekologi in člani drugih alternativnih gibanj dosegli kaj korenitega. Številne papirnate makete raket pisanih barv, stajnice Knjižnice revolucionarne teorije, Književne mladine Slovenije, kluba Lilit, fotogrupe M. mladinskih in študentskih časopisov in že omenjenih gibanj so privabile pozornost marsikoga.

● Propagandni material s stojnic je končal v prenekaterem domu, kjer zdaj odrasli ugotavljajo, da le ni vse tako neumno in utopijsko, kar počne mladina danes. In če ne po drugem, bo Krško še dolgo pomnilo 12. kongres ZSMS po teh prireditvah.

Dolenjecev še ne bo zmanjkalo

»Če bo v Jugoslaviji še nadalje upadala nataliteta (to se dogaja zadnjih petindvajset let), preči ob koncu stoletja katastrofalno zmanjšanje prebivalstva. Čeprav število porodov neznatno raste, je dejstvo, da še huje narašča število umetnih prekinitev nosečnosti. Največ jih je po mestih, kjer ugotavljajo dva splava na enega živorojenega otroka. V jugoslovanskem povprečju pride več kot 173 splavov na 1000 žena, medtem ko podatki izpred petih let pričajo, da je bilo na Češkem nekaj več kot 6 splavov na 1000 žena, na Danskem 4 splavi, na Holandskem samo 1, v sosednji Italiji samo 4 splavi. Po abortusih smo med prvimi na svetu!« Ti podatki so bili nedavno objavljeni v Praktični ženi, ki izhaja v Beogradu, nekako istočasno pa je slovenska Naša žena prinesla novico, da tudi v Sloveniji nataliteta upada in narašča število splavov. Naša žena piše, da je Slovenka leta 1970 v poprečju rodila 2,18 otroka, v rekordnem letu 1979 je bilo v poprečju 2,22 rojstva, zdaj pa rodnost znaša komaj 2,15 otroka. Leta 1981 je bilo v naši republiki 23.579 splavov, kar pomeni, da je na tisoč živorojenih otrok splavilo sedemsto žensk. Med vsemi temi splavi je bilo 85 odst. umetnih.

Na srečo pri tej statistiki dolenjska zdravstvena regija nima veliko opraviti, nikakor pa tukaj-

šnji položaj ne sodi ne v jugoslovansko in ne v slovensko povprečje. Tako je zatrdil primarij dr. Ljubo Kretič, predstojnik porodniško-ginekološkega oddelka novomeške bolnišnice, ki je povedal:

»Kot je v Sloveniji v vseh pogledih raznolik položaj, tako tudi pri nataliteti in umetnih splavih opažamo velike razlike med posameznimi regijami, včasih celo občinami. Po mojem gre za različen način življenja, za tradicijo, vpliv industrializacije in položaj žensk v družbi. V naši bolnišnici imamo vrsto let približno enako število porodov in splavov, nikakor pa ne bi mogel trditi, da imajo umetne prekinitve nosečnosti bistven vpliv na število rojstev otrok.«

Po statistiki na porodniškem oddelku novomeške bolnišnice je bilo na primer pred dvanajsetimi leti 1779 porodov, pred devetimi leti 1920 porodov, v rekordnem letu 1980 je bilo rojenih 1996 otrok, leta 1984 je bilo rojenih 1830 otrok, v minulem letu pa so imeli 1835 porodov.

Po drugi strani se število umetnih splavov vse od leta 1979 giblje med 800 in 900. Lani jih je bilo 870. »Pri nas tudi nimamo problema z mladoletnicami, ki želijo splaviti. So posamezni primeri, vendar njih število v primerjavi z drugimi območji Slovenije nikakor ni zaskrbljujoče. Lani ni bilo nobenega zahtevka za prekinitve nosečnosti pri mladoletnicah, starih manj kot 15 let. Imeli smo 6 takih primerov pri 16-letnih dekletih, 8 primerov v starosti 17 let. Zakon sicer ne zahteva pristanka staršev za prekinitve nosečnosti mladoletne osebe, vendar mi za izvršitev posega zahtevamo tak podpis, kot ga sicer zahtevamo za vse medicinske posege mladoletnih.«

Največ umetnih splavov v novomeški bolnišnici narede ženske v starosti od 25 do 29 let, se pravi v najboljši rodni dobi. Tudi Romke že vrsto let izkoriščajo pravico nove zakonodaje o umetni prekinitvi nosečnosti. Med njimi so tudi take, ki imajo le enega otroka.

Po besedah primarija dr. Kretiča si dolenjski ginekologi ne lastijo zaslug za tako razmeroma ugodno stanje, ki je za Slovenijo precej nadpovprečno. Menijo pa, da je to predvse posledica prosvetljenosti žena in močno razvite mreže ginekoloških ambulanz po terenu. Tam žene in dekleta dobe vse napotke o regulaciji rojstev in kontracepciji. Prav razvita kontracepcija je verjetno glavni razlog, da število umetnih splavov ostaja vsa leta na približno isti ravni. Tudi pri kontracepciji pa opažajo glede možnosti in način »modna obdobja«. Včasih bolj popularna ta, drugič spet druga »zdravila« proti zanositvi.

Trajna metoda za preprečitev nezaželene nosečnosti (in vsakršne sploh) je sterilizacija, ki pa je kljub vsemu tako na Dolenjskem kot v Sloveniji še kaj slabo razvita. V redkih primerih se žene (možje navadno sploh ne) zanjo odločajo, v nekaterih zelo razvitih državah pa je prav ta metoda zelo razširjena.

Kakorkoli že, ob prebiranju jugoslovanskega in slovenskega tiska bi bil na Dolenjskem odevčen preplah. Domača statistika je v tem primeru za Dolenjce ugodnejša. Kaže, da uspeva načrtovanje družin in rojevanje zaželenih otrok, seveda pa to ne pomeni, da bi bili lahko povsem zadovoljni. Še vedno je veliko umetnih splavov, ki splošnemu zdravju in počutju žena zagotovo niso v prid.

RIA BAČER

NAGLUŠNA

PENTAX

KAMERA

Fotoslišal:
Milan Markeli

**PO SVETU
OKOLI**

VELIKO RAZBURJENJE je nastalo med zdravniki bolnišnice v Cannesu, ko so pregledali rentgenske posnetke nekega pacienta, ki je prišel na pregled zaradi stalnih bolečin v glavi. Zdravniki niso verjeli svojim očem, a na posnetku se je prav lepo videl pravi pravcati izvijač v bolnikovih možganih. Fenomen ni prišel v anale medi-

cine, ker so kmalu odkrili vzrok za nenavaden pojav. Izvijač je bil v rentgenu, ne v bolnikovi glavi. Tam pa ga je pozabil mehanik pri popravilu naprave.

NEMALO RAZBURJENJA je bilo pred časom tudi na moskovskem trgu z znanimi »matrjoškami«, lesenimi podobami ruske ženice. Cariniki so namreč vtaknili svoj nepoklicani nos v pakete, ki jih je skupina državljanov pošiljala na tuje pod oznakami »matrjoške« ali »spominčki«. V paketih pa je bilo zlato, drago kamenje, zaloge dragocenega kaviarja in starsrebrni ruski nakit. Domnevne trgovce z matrjoškami so spravili na hladno, na tržišču s spominčki pa je spet mir.

RAZBURJENJE VELEMOJSTRA Rubena Feina pa se je kmalu podelilo, ko je videl, da so njegov dom obiskali vlomilci in odnesli »samo« nekaj tehničnega blaga in denarja. Velemojster ima namreč eno najbogatejših šahovskih knjižnic, v kateri so primerki šahovske literature, vredni premoženje. Vlomilci pa so dragoceno knjižnico pustili na miru. Brez izobrazbe je tudi tat bolj kilav.

ODVEČ JE RAZBURJANJE tistih, ki jim čelo postaja višje, na temenu pa se umikajo lasje; plešasti možje so najboljši zakonski tovariši in v vsem prevladajo gostolase. Tako so vsaj ugotovili na Madžarskem s posebno anketo, ki jo je vodil ugleden psiholog Istvan Boker. V anketi je sodelovalo 800 poročenih žena, srečno poročenih pa je bilo daleč največ tistih, katerih možje so plešasti. Da le ni izgubljeni lasati okras glave znamenje dolgotrajnega ženinega udomačevanja svojega zakonskega tovariša. Las gre z glave tudi zaradi skrbi, menijo nekateri.

Morilski beli prašek na pohodu

V desetletju je kokain osvojil razviti svet — Iz znanstvene in kulturne pozabe — Neškodljivo »rekreacijsko« mamilo je pokazalo ostre zobe

Proti koncu šestdesetih let, ko so na mamilarski sceni še razsajali amfetamini, se je pojavilo in prišlo v modo novo mamilo, ki je svojim uživalcem dajalo podoben občutek samozavesti, energičnosti in duhovne čistosti, kot so ga dajali amfetamini. To je bil čas vzpona kokaina, po letih sicer že dolgo poznanega, za sodobni svet pa na novo odkritega mamila, za katero so »trokovnjaki« menili, da ima vse prednosti drugih mamil, ni pa škodljivo zdravju, niti ne zasvaja kot heroin. Bel prašek je hitro dobil imena, podobno kot jih dobivajo vsa priljubljena mamila: po ulicah so preprodajalci ponujali čarlija, koka-sneg, pih. Hollywoodske zvezde in zvezdniki so posegli po njem kot po slaščicah, kokain si je izboril prostor na elitnih zabavah, med intelektualci in poslovneži. Imeli so ga kot za nekakšno rekreacijsko drogo, neškodljivo, a s čudovitimi učinki. Čez leta pa je mamilo začelo plezati po družbeni lestevici navzdol in kmalu osvojilo srca milijonov. Skok čez Veliko lužo sploh ni bil vprašljiv. Danes je kokain enako kot v ZDA doma tudi na evropskih tleh.

Toda od slave o neškodljivosti kokaina je ostalo bolj malo. Že kmalu so se pojavile prve žrtve

novoga mamila. Najprej med filmskimi igralci, potem tudi med športniki, ki so ugotovili, da niso več kos mamilu, da ga morajo zaužiti vse več. Uživalci kokaina so se začeli zatekati k zdravnikom.

Toda medicina tisti čas še ni vedela kaj dosti o učinkih in dolgotrajnejšem delovanju kokaina na človeški organizem. Več kot desetletje je trajalo, preden so raziskovalci s poskusi odkrili lastnosti belega praška, zdravniki pa na osnovi posameznih primerov, ki so jih raziskali v bolnišnicah in mrtvašnicah odkrili, kaj droga naredi uživalcu.

Danes je po zaslugi vseh teh raziskovalcev izdelana znanstvena podoba kokaina, ki pa je daleč od lepe podobe, ki so jo izrisali oboževalci belega opojnega praška v šestdesetih in sedemdesetih letih. Kokain je eno izmed najbolj nevarnih in škodljivih mamil, trdijo poznavalci. Kokain močno izčrpa organizem ne glede na to, ali ga uživalec njuhajo, požirajo, kadijo ali si ga vbrižgavajo v žile. Po daljši up-

nikov in sodelavcev, pravi Arnold Washon, ki vodi oddelek newyorške psihiatrične bolnišnice za narkomane.

Železen zakon kokaina je, da več ko mamila uživalec zaužije, hujše in izrazitejše so posledice. Raziskovalci domnevajo, da droga tako pomeša naravno kemično dogajanje v možganih, da po vsej verjetnosti pripravlja tla za nastanek neozdravljivih duševnih bolezni, kot je shizofrenija, ki bi se sicer nikdar ne razvila. Ne glede na siceršnje duševno uravnovešeno uživalca je kokain zanesljivo sredstvo za duševne težave, najprej kratkotrajne, potem pa lahko tudi stalne in neozdravljive.

Še najbolj presenetljive in skrivnostne pa so nenadne smrti, ki so povezane s kokainom. Zdravniki so zabeležili primere nenadnih smrti, pri tem pa ni bilo važno, ali je šlo za zakrnjenega uživalca ali novince, za močno ali šibko dozo, za njuhanje, kajenje ali vbrižgovanje v žilo. Kokain je bil smrten. Res je, da so takšni primeri redki, vendar že njihov obstoj dovolj grozljivo opozarja na nevarnost.

»Ni načina, da bi ugotovili, kdo je lahko žrtev nenadne smrti zaradi kokaina,« pravi dr. Mark Gold, direktor raziskovalnega oddelka na newjerseyski bolnišnici Fair Oak. Najverjetneje pa je, da nekateri ljudje nimajo v svojem organizmu encimov, ki pomagajo razgrajevati kokain, zato so takojšnje smrtne žrtve mamila. Možnost je tudi, da nenadna smrt po zaužitju kokaina nastopi zaradi blokade centra za dihanje ali zaradi krvavenj v možganih, nekaj pa so krive tudi primesi v mamilu.

Sedanje raziskovalce še najbolj čudi nenavadna znanstvena in kulturna amnezija, povezana s kokainom. Pred prelomom tega stoletja se je o kokainu kar precej vedelo, številni znani znanstveniki so ga raziskovali (omenimo le Freuda), pa vendar se potem o mamilu ni govorilo, nihče ga ni raziskoval. Nenadoma pa je kokain stopil v središče pozornosti. Toda šele potem, ko je že opravil bliskovito vojno in zabeležil prve večje zmage. Boj z že razširjenim zlom pa je vedno težji, kot je preventivno ukrepanje.

MiM
(Vir: Discover)

Čisto vseeno je, v imenu katerih bogov država pobira davek.

B. GRABNAR

Resnica sama je tako in tako samo priložnostna.

A. STRINDBERG

Njuhanje kokaina skozi cevčice je zelo priljubljena oblika uživanja tega mamila, posebno med mladimi.

orabi mamila se pojavijo razjede v grlu in požiralniku, pride do vnetja sinusov, nekaterim prežre celo nosni pretin. Ugotovljeno je tudi da mamilo povzroča srčno kap in močno poslabša obstoječe srčne bolezni. Raziskovalci trdijo tudi, da uživanje velikih doz kokaina trajno poškoduje možgane. Tako se po dolgotrajnem jemanju kokaina začenja tudi uničevanje duševnega zdravja. Od občasnih evforičnih občutij in depresij, ki sledijo drogiranju, uživalec preide v trajnejša stanja odmaknjenosti oziroma je »odštekan«, kot se temu reče v mamilarskem žargonu. Kasnejše stopnje duševnega razkroja pa peljejo do resnih duševnih obolenj, vključno do kroničnih psihoz.

»Še pred psihozami se pokažejo znamenja razdražljivosti, vzburljivosti in sumničavosti, posebno še v odnosu do bližnjih sorod-

Zrasel je črn tulipan

Nizozemski gojitelj tulipanov Hageman je vzgojil najbolj temen tulipan na svetu

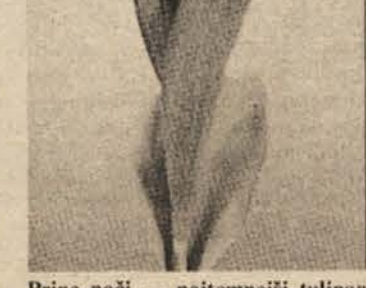
Marsikoga je očaral roman Alexandra Dumasa Črni tulipan, ki pa v svoji osnovni temi prej ko slej ostaja fantastičen, saj doslej ni še nikomur uspelo vzgojiti skrivnostnega črnega tulipana. Saj ne da bi ne poskušali, veliko jih je bilo, le uspelo ni še nikomur, ker kaj takega preprosto ni mogoče narediti. Še najbližje pa je davni fantaziji nizozemski gojitelj teh rož Geert Hageman. Pred kratkim je javnosti predstavil najbolj temen tulipan na svetu. Vzgojil ga je doma.

Za gojenje tulipanov, po katerih Nizozemska sicer slovi, se je Hageman odločil že pred 20 leti in že takrat ga je močno vleklo, da bi vzgojil rožo sanj — črni tulipan. Kot strokovnjak za tulipane pa je tudi vedel, da je to zares sanjska naloga. V rastlinah namreč ni naravnega črnega pigmenta. Zato je s toliko večjo skrbnostjo križal temne vrste tulipanov, kot sta kraljica noči in wienerwald, da bi dobil kolikor mogoče temno barvo cvetov. Po sedmih letih križanja mu je uspelo vzgojiti skoraj povsem črn tulipan.

»Seveda ne bo nikoli noben tulipan zares črn, vedno bo v roži odsev temnovijolične barve. Vendar je Hagemanov tulipan naj-

temnejši, kar sem jih kdaj videl,« pravi svetovno znani strokovnjak za tulipane dr. J. P. van Eyk z Inštituta za tulipane na univerzi v Wageningenu.

Ljubiteljev tulipanov ne moremo zazveseliti z novico, da bo kaj kmalu mogoče kupiti čebulice

Princ noči — najtemnejši tulipan na svetu.

črnega tulipana. Najmanj 20 let mora poteči, da bodo prišle v zadostni količini na tržišče, saj je zdaj na voljo samo četrterica čebulic. Teh pa gojitelj seveda ne da iz rok, dokler jih ne bo namnožil dovolj. To pa bo šele čez desetletja.

Odpadki drugačni

Prepovedana bo nerazkrojljiva embalaža

Pri nas so se v nekaterih trgovinah, denimo v Metalki, že pojavile vrečke, ki so narejene iz grobega papirja, in na njih piše, da so uničljive, torej niso obstojne v okolju in kot odpadke razpadejo. To so prve lastovke novega obdobja, v katerem ne bomo več poznali pisane krame sedanjih nerazkrojljivih plastičnih in drugačnih odpadkov, ki so danes že resen in velik problem, predvsem pa nepotrebnost nesnaga. Ta je zdaj spomlad očitna: dovolj je kratek sprehod ob potoku ali reki, da se sprehajalec nagleda najraznovrstnejša plastičnega okrasja na bregovih, pod vodo in na obrežnem drevju. Nič manj poučna ni vožnja ob kateri od naših magistralskih cest, ki so na levo in desno gosto posejane z vrečkami, pokrovčki, steklenicami in drugo plastično, težko razkrojljivo embalažo.

Res je, da ne gre za strupene odpadke, so pa vendarle tovrstni odpadki takšna nadloga, da ji kmalu ne bomo kos. Seveda če se navade, ki so jih rodile, in sama embalaža ne bodo spremenile.

Polivinil in podobne snovi, iz katerih na veliko proizvajajo embalažo, so v naravi dolgo obstojne in skoraj neuničljive. Smetišča in deponije so marsikje že do vrha napolnjene, do novih pa je vse težje priti, ker se ljudje branijo imeti velika smetišča v bližini svojih naselij. In tako se razviti svet — v tem pogledu smo razviti tudi mi — vse bolj resno spopada z vprašanji ne samo, kam in kaj z nevar-

Kdaj tudi pri nas drugačna podoba smeti? (Foto: MiM)

nimi odpadki, marveč tudi, kam in kaj z navadnimi.

Zgled ponujajo Italijani. Italijanska vlada je sklenila, da bodo do leta 1991 naredili temeljit preobrat. Po tem letu bo prepovedana izdelava in prodaja vsakršne embalaže, ki bi bila nerazkrojljiva, seveda za proizvode, ki ne zahtevajo posebno trpežne in trajne embalaže. Polivinilom in podobnim snovem bo torej v Italiji odbrenkalo.

In kako je pri nas?

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Kipenje demokratičnosti

Revolucionarne pridobitve je treba potrjevati — Vdiralski prah — »Trgovci« s suhim mesom

TRIBUNA KONGRESA Socialistične zveze Slovenije — prej OF — je odsevala novo stopnjo demokratičnosti naše družbe, ki postopoma prehaja v novo kvaliteto samoupravljanja. Ta brst, to kipenje demokratičnosti med ljudmi daje naši družbi novo bogastvo. Sedaj je teže proglašati napredno samo s sklicevanjem na revolucionarno preteklost in tradicijo. Tisto, zares socialistično je treba dokazovati tudi s sedanostjo in z otipljivimi, konkretnimi perspektivami jutrišnjega dne. Revolucionarne pridobitve je treba spet in spet potrjevati in jih na višji stopnji preseगतi... V dvorani kongresa ni bilo nobene parole, nobenih pozdravnih govorov: treba je delati!

KADAR VEČ DNI ni dežja, se ob vsakem vetrčku po Črnomlju vije prah okoli pešcev, vdira v stanovanja ob cesti in trgovine. Obrtno komunalno podjetje bi lahko po mnenju občanov vsaj od časa do časa poškrbilo ulice, da bi ta nevednost odpadla.

V **PODBOČJU** IN okoliških vaseh se je v prejšnjem tednu zelo razvila »trgovina« s perutnino in prekajanim mesom. Kupci so prihajali vedno ponoči, ko so lastniki mesa in kokoši sladko spali. Bili so toliko uvideni, da jih niso hoteli buditi, in so robo odnesli kar brez plačila. To pa ni bilo prav varuhom postave v Kostanjevici, ki so »trgovce« polovili in spravili na varno.

OTROŠKO IGRISČE v Novem mestu je spet zanemarjeno kot vsako pomlad. Vrtiljak je bil lani popravljen, a je spet ves vegast, deske na sediščih so odlomljene in že povsem brezbarvne. Sprhajalci mečejo ogrizke, lupine in papir kar pod klopi. Mar zato, ker niso navajeni reda — ali zavoljo do roba polnih košev za smeti?

IZLOŽBA KNJIGARNE v Črnomlju je polna fotografij pomankljivo oblečenih lepotic. Občinstvo pa je po večini do njihovih čarov neprizadeto in zanje ne kaže posebnega smisla. Ljudje menijo, da je izložba neokusno urejena.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 14. aprila 1966)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Vedno imajo polna usta fraz

Stranka, ki živi samo umetno, naj ne živi in ne govori o skrbi za ljudstvo — Ognjenik Vezuv zopet bljuva — Perutnina prinaša Dolenjski lep dohodek

(R a v n o) tisti ljudje, kateri so v zadnjem zasedanju glasovali za splošno in enako volilno pravico, ravno tisti, ki imajo vedno polna usta fraz o napredku in svoji skrbi za širše sloje ljudstva, ravno tisti so začeli sami obstrukcijo zoper razširjanje volilne pravice. Že v odseku so nagajali. A v zbornici so 4. aprila cel božji dan razbijali z renami, zvonili s kravjimi zvonci, tulili na rogove, nabijali bobne in vrtili lajno, tako da je bil nemogoč vsak razgovor. Kakšni možje so pač to, ki snedo svojo besedo in spremene svoje prepričanje? Boje se le, da bi po novem volilnem redu ne prišla njihova stranka ob veljavo, in za to jim gre, za drugega nič. Stranka pa, ki živi samo umetno, naj sploh nikar ne živi in ne govori o svoji skrbi za ljudstvo.

(Ž e n s k a) bolnica v Novem mestu zidala se bo na g. dr. Poznikovem vrtu pod šancami. Kupili so se tudi podi gospe Kalčičeve in k njim spadajoči vrtiči. Meseca maja se bode razpisal konkurz za stavbo.

(O g n j e n i k) Vezuv je zopet začel bljuvati kakor že dolgo let ne; iz bližnjih pokrajin je pobegnilo 150.000 ljudi, par sto jih je našlo smrt, nekaj vasij in mest je zažgala in uničila goreča lava, ki se izliva iz na več straneh počenega ognjenika.

(P e r u t n i n a) prinaša naši Dolenjski prav lepe dohodke. Posebno veliko dobimo za jajca. Pa tudi prodaja piščancev in druge kurčetine je pomenljiva in prinaša našim krajem lepe dohodke. Vsi ti dohodki se dajo še povzdigniti. Po naših krajih kaže spoplaševati zlasti pridelovanje jajc. Naše kokoši so v obče dobre in pridne za nesenje jajc. Po naših kmetijah pa se redi tudi veliko slabih kokoši.

(O g l a s.) Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki Severnonemškega Lloydja iz Bremena v New York s cesarskimi brzoparniki. Prekomorska vožnja traja samo 5 — 6 dni.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. aprila 1906)

MIMI PREŠEREN iz Dol. Karteljevega pri Novem mestu je bila izžrebana med reševalci naše 12. nagradne križanke. Žrebilji dodelil zanimivo knjigo Drevo življenja, v kateri je naša popotnica Martina Sireelj izbrala in prevedla afriške pravljice, basni in drugo ljudsko izročilo, v katerem se zrcalijo življenjske izkušnje in modrosti afriških ljudstev. Zares zanimiva knjiga.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 25. aprila na naslov: Uredništvo Doljnskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA 14. Lepa knjiga čaka na izžrebanega reševalca.

PRGJŠČE MISLI

Kdor prodaja komurkoli svoje prepričanje, kdor je pripravljen pisati za vsakega, da ga le redi, tak človek je vreden zaničevanja in reči se mu sme v lice, da je lopov.

J. STRITAR

Noben pameten človek ne bo nikomur zaupal svojih skrivnosti.

T. SVETINA

Od dimnikov do crknjenih rib

Posebno 500-stransko poročilo ameriških strokovnjakov je potrdilo povezave med tovarniškimi dimniki in uničevanjem okolja

Kisli dež, o katerem je zadnja leta veliko slišati in ga varovalci čistega okolja obtožujejo, da je glavni krivec za uničevanje gozdov, zastrupljanje jezer in voda, za počasno uničevanje plodne zemlje in gozdne prsti ter tudi uničevalec številnih kulturnih spomenikov ta sodobna nadloga je dočkala dokončno obsodbo. Zares je kriv za vse to. Tako lahko povzamemo iz poročila, ki so te dneve polnila tisk v zvezi s sporom, ki se je pred leti zakuhal med ZDA in Kanado.

Kanada je namreč pred leti obtočila Združene države Amerike, da povzročajo nepopravljivo škodo njihovim gozdom in jezerom z oddajanjem ogromnih količin ogljikovega dvokisa in žvepljenih spojin v ozračje. Do izločanja teh snovi v ozračje prihaja pri vseh velikih porabnikih fosilnih goriv, kot so nafta, premog, lignit. V običajnih razmerah bi seveda posledice onesnaževanja čutili v Združenih državah samih, vendar so v industrijskih predelih zgradili visoke dimnike in tako oddajanje izgorvanin prenesli v visoke zračne plasti. Tako oblaki strupov plujejo zelo daleč preko meja in se, pomešani s padavinami, kot kisli dež zlivajo tudi stotine kilometrov daleč od industrijskih središč, kjer so nastali.

Reaganova administracija je zavračala obtožbe kanadčanov in zatrjevala, da učinki kislega dežja na gozdove, jezera in prst niso znanstveno dokazani. Pred kratkim pa je morala pod težo dokazov in posebnega poročila, ki so ga pripravili strokovnjaki za ta vprašanja, kloniti. Pripravljajo petletni raziskovalni program, ki naj bi omogočil čistejšo tehnologijo kurjenja s premogom in tako omogočil občutno zmanjšanje oddajanja škodljivih snovi v ozračje. Za razvoj te tehnologije bo potrebno odšteti lepe denarje, saj so raziskovalni program ocenili kar na 5 milijard dolarjev.

Poročilo Nacionalnega raziskovalnega sveta pri Akademiji znanosti je zelo obsežno, saj je napisano na 500 straneh. Poglavitni zaključek sporočila je, da ni prav nobenega dvoma, da žveplov dvokis, ki nastaja pri izgorvanju fosilnih goriv, sproža tvorbo kislega dežja, ta pa da zanesljivo uničuječe deluje na okolje.

Strokovnjaki, ki so pripravljali poročilo, so se zelo skrbno in natančno lotili raziskav. Najprej so primerjali emisijo žveplovega dvokisa iz industrijskih središč s količino sulfatov v ozračju, nato pa še merili in beležili kislost 32 rek in 626 jezer na severovzhodu Združenih držav Amerike in Kanade. Vzorec teh raziskav so se lepo pokrili v verigo vzrokov in posledic. Dokazana je bila po-

vezava med količino oddanih plinov in kislostjo rek in jezer. Nato so raziskali tudi, kakšen je vpliv vsega tega na okolje. Analizirali so, kako so jezera reagirala na povečano kislost. V ta namen so pogledali daleč v preteklost. Iz jezerskih usedlin so vzeli fosile mikroorganizmov, s pomočjo katerih so ugotovili kislost jezer pred 1.000 leti. Izkazalo se je, da so jezera zdaj desetkrat bolj kislila kot prej.

Za nekatera jezera so ugotovili tudi izginjanje rib. V obdobju 1950 in 1962 je izginilo tudi do polovice rib, stalež preostalih pa se je zmanjšal.

»To je zadnji člen v vzročni verigi, ki teče od oddajanja žvepljenih plinov v ozračje do oksigenja voda.« pravi strokovnjak Michael

Oppenheimer. »Na enem koncu so dimniki, na drugem crknjene ribe.«

Toda v poročilu stojijo zapisani tudi podatki, ki kažejo na nekatere druge krivce za drugačno onesnaženje jezer. Raziskovalci so namreč odkrili, da je v nekaterih jezerih prav obratno kislost padla. Vzrok za to so najverjetneje lokalna onesnaženja mlekarke industrije, katere odplake zmanjšujejo kislost.

Za to ugotovitev v poročilu so se oprijeli industrialci. Kaj pomaga zmanjševanje žvepljenih plinov v ozračje, če jezera tako in tako propadajo zaradi drugih onesnaževalcev, pravijo. In zaradi tega so se dogovorili le za že omenjeni program odkrivanja čistejših načinov izgorvanja.

In kaj je z omdiranjem gozdov, uničevanjem prsti in plodne zemlje? Kaj je s kulturnimi spomeniki, ki jih razjeda in uničuje kisli dež? Na vsa ta vprašanja bo treba odgovoriti prav tako natančno, kot so strokovnjaki odgovorili na vprašanja o povezavi med kislostjo ameriških in kanadskih jezer.

MiM

(Vir: Newsweek)

SEST. J. UDIR	BORILEC S PESTMI	NAROČILO VNAPREJ	DOMACA PTICA	KEM. SIMBOL ZA ERBLJ	ETIOPSKI KNEZ	DL	POLJE DELJSKO ORODJE	VRAZNI ORESEK	NERODNEZ
STROJ ZA ZEMELJSKA DELA							JEZERO V TURČLIJI		
ODRAJENO POLJE							NAZIV NEKO. RODOVI V ITALIJI		
DEBELA PALICA				GEOL. DOBA SIRASTA VODA					
SLOV. NA RODOVSV. SVET ZIVALSKI VRT					ORGANIZEM ZIVIH BITIJ SPORT JADRNIC			ELLINGTON DUKE ETILNI ALKOHOL	
KEM. SIMBOL ZA KALIJ	TROJANSKI KRALJ	BREZALK. PLJACA TANKA VRVICA		OKENSKA NAVJUNICA KOZO KRILEC					
VRSTA GRAD. MATERIALA			GERMAN. LJUDSTVO	VRSTA APNENCA GR. NARODNOG. ARMADA				BRUSLINO ORODJE	SRSENAR
SVIC. PRAKANTON			GIB PLEME				OGNENIK NA MINDANAU TUR. VELIKAS		
NITROCE. LULOZNI LAK						JANEZ NIKOLA TESLA			
POKRAJINA V ZDA				AFR. DEZELA					
JUNAK VITESKIH ROMANOV				DL	OBREDNA OBLEKA				

OH TI STARŠI

»Še nisi v postelji?« pride iz sosednje sobe kot nevihta. »Saj bom šla. Samo pet minut še. Ti sploh ne veš, kako čudovit film je.« sem milo odgovorilo.

»Tako spati! Ugasi televizor! To šumenje mi gre na živce!« se oglasi nizek moški glas.

Jezno sem ga ugasnila in s počasnimi koraki odšla po stopnicah v svojo sobo. Legla sem.

»Oh, zakaj sta takšna? Pa prav danes, ko je tako lep film. Zdaj pa naj mi onadva prikažeta konec.«

Prižgala sem kasetofon. Zaslišala sem počasno glasbo. Skoz okno je pokukala luna, ki se mi je zdela, kakor da opazuje obraze pevcev in pevk, ki krasijo steno, kakor da odgovarja na moja vprašanja: »Ali so vsi starši takšni, da ne pustijo otrokom, kar si želijo?«

Kar naenkrat se prižge luč. »Sedaj pa dovolj! Ugasi kasetofon in zaspi že enkrat! Jutri pa da ne vidim več teh grdih ljudi po steni. Kdo pa misliš, da bo kupoval tapete?! Kar sama jih boš, da veš!«

Ugasila je luč in odšla po stopnicah navzdol. »No, krasno, zdaj pa še to! Ne, posterji pa že ne bodo šli s stene. Prav oni so okras sobe. Ti pa sploh ne razumeš današnje mladine.« sem se potihoma jezila.

Veke so se mi počasi zapirale. Zaspala sem.

Zbudila sem se pozno. Skočila sem s postelje, se oblekla in stekla v kuhinjo.

»No, kaj nisem rekla, da moraš iti zgodaj spat? Zdaj pa kar zamudi šolo, jaz že ne bom kriva.« se je jezila mama.

Rada bi ji kaj odgovorila, toda njen pogled mi je povedal dovolj. Odšla sem.

LIDIJA CVETKO

Dete prihaja

Zlovešče napovedi

Vremenske napovedi za letošnje poletje in jesen niso prijazne. Metereologi s Columbijske univerze napovedujejo, da se bo ponovilo katastrofično vreme iz poletij leta 1982 in 1983, ko je v neurjih, ki so divjala ob južnoameriški obali in v nekaterih drugih predelih Tihega oceana, izgubilo življenje več kot tisoč ljudi in je bila narajena ogromna gmotna škoda. Vremenoslovci pravijo, da prihaja El Nino.

S tem imenom, ki v slovenščini pomeni »dete«, so že pred 200 leti perujski ribiči poimenovali nenavaden pojav, da se ogromne količine Tihega oceana ogrejejo nad običajno temperaturo. Topli morski tokovi pritečejo do perujskih obal okrog božiča. Od tod tudi ime, pojavi se v času, ko kristjani praznujejo rojstvo Jezusa, božjega deteta.

Nenavadno topli morski tokovi so znamenje velikih in katastrofalnih vremenskih sprememb.

Kot domnevajo vremenoslovci, bo Dete prispelo do južnoameriških obal ta mesec, vendar pa ne bo znamenje tako hudih in nevarnih sprememb, kot je bilo pred leti. Tako vsaj govori računalniški model, ki kaže možna vremenska dogajanja za 15 let naprej. Kljub temu pa so že opozorili vlado Peruja in Čila. Dete je tudi, kadar je milo, še vedno dovolj nevarno, da ga ne kaže prezreti. Bolje se je pripraviti na »darove«, ki jih prinaša.

Cvetovi — kolektorji

Naravna zbiralna zrcala ogrevajo cvetove

Cvetovi svojim malim obiskovalcem ne nudijo samo hrane v obliki cvetnega prahu, nektarja in različnih rastlinskih olj ter zavetja. Vse kaže, da prenekatera rastlinska vrsta vključuje v svojo ponudbo za male žuželke celo — gretje, ugotavljajo strokovnjaki, ki jih lepi cvetovi zanimajo tudi drugače.

Strokovnjaki so opazovali rastline iz rodu velesa in arktične make in prišli do naravnost osupljivih spoznanj. Opazovane rastline so svoje cvetove ves dan obračale za soncem, kar je sicer značilnost pri več cvetkah. Ker imajo rastline izrazito svetle cvetove, se od njih veliko sončnih žarkov odbije. Vendar se sončni žarki ne odbijajo kar vsak po svoje, ampak pod točno določenim kotom. Oblika cveta pri maku in velesi skoraj popolnoma ustrezata obliki hiperboličnega ogledala, so ugotovili strokovnjaki, zaradi tega padejo vroči sončni žarki točno v ogrišče »ogledala« (cveta). Gorišče je po izračunih tam, kjer so prašniki in plodnica, na tem mestu pa se tudi v glavnem zadržujejo drobne žuželke, ki se na ta način ogrejejo.

Seveda je takšne gretje posebno mikavna ponudba za insekte, ki domujejo pod slabim soncem visokega severa. Toplota v varnem zavetju cveta arktičnega maka je kar precejšnja, saj znaša temperatura v gorišču cveta — sončnega kolektorja tudi do 10 stopinj več kot zunaj. Rože imajo tako več možnosti, da jih bodo žuželke med »sončenjem« oprašile.

L. M. (Kosmos)

Streljanje kot zares

Urjenje policistov in varnostnih agentov s pomočjo laserske in video tehnologije

Kriminala in terorizma je po svetu vse več, postaja pa še toliko bolj nevaren, ker se spušča v nevarne podvige, pri katerih padajo kot žrtve nedolžni ljudje. Vse več je razstreljenih letal, napadov na letališčih, razstreljenih vlakov in postajnih garderob, prihaja do drznih ropov, kraj orožja in celo poskusov kraj radioaktivnih snovi, s pomočjo katerih bi dandanes katera od skrajnih terorističnih skupin lahko izdelala preprosto atomsko bombo.

Vse to močne tarče hudih kriminalcev in teroristov morajo po mnogih državah zato skrbneje varovati. Kljub temu smo pogosto priče, da še tako skrbna zaščita odpove. In tako iz meseca v mesec prebiramo žalostna poročila o razstreljenih letalih, pomorih na vlakih, na ulicah, na letališčih. Zato ponekod urijo posebne skupine ljudi, ki bi lahko bili kos teroristom. Predvsem želijo izuriti odlične strele. Borec proti teroristom morajo streljati v zelo težavnih razmerah, ko vsak zgrešen strel lahko ubije ali rani nedolžnega človeka, popotnika, taleca. Kako jih torej učinkovito izuriti?

Strokovnjaki za te zadeve pravijo, da klasično urjenje, to je streljanje v tarčo, sicer pomaga, vendar še zdaleč ni tisto pravo urjenje. Resničnost se močno razlikuje od streljanja v tarče.

Da bi dosegli kar najbolj resničnosti podobne razmere, so našli zanimiv način urjenja s

pomočjo najnoveše laserske in video tehnologije. Dosedanji poskusi kažejo, da je takšen način urjenja mnogo bolj učinkovit, za nameček pa še precej cenejši.

Pri streljanju za vajo uporabljajo laserske pištole oziroma posebno lasersko napravo, ki jo dodajo običajnim pištolam in puškam ter drugemu orožju, ki ga uporabljajo varnostne sile. Ljudje, katerih naloga je, da igrajo žive tarče, pa nosijo lahke jopiče iz steklenih vlaken, v katerih so svetlobni detektorji. Tako natančno zabeležijo vsak strel. In ne samo zadetek, jasno naznačijo tudi mesto, kamor je strelce zadel.

S pomočjo teh naprav lahko do podrobnosti posnemajo resnična dogajanja, strelci pa se bolje kot z umetnimi tarčami naučijo točno zadevati. Seveda so laserski žarki nizkoenergetski in niso škodljivi ljudem.

Še bolj zapletena pa je vadba, pri kateri so vključene video naprave. Na magnetne trakove so posneli rekonstrukcije resničnih kriminalnih in terorističnih dejanj, nato pa ob posnetkih vadijo varnostniki z laserskim orožjem. Zadetki so skrbno zabeleženi, prav tako pa tudi napačna in razmeram neprimerna uporaba orožja. Kljub nekaterim pomamljivostim (naprave ne delujejo na večje razdalje), pa so novi sistemi urjenja uspešno prodrli. Ali bo varnost res kaj boljša, pa bomo videli. Terorističnih dejanj kot vse kaže, še ne bo kmalu konec.

MAMIN SINČEK

Tri leta je že tega, pa se vsega spominjam, kot da bi se zgodilo včeraj. Prišel je zgodaj jutraj, potihoma, da sem med odmevi njegovih zatikajočih se korakov lahko slišala tudi navep jutranje rose, ki je pršla iz jesenske megle. Zazvenčal je zvonec in neskončno dolgo je trajalo, da je ugotovil, da so vrata odprta kot vselej. Verjetno je le v ljubeznostno pozvonil, ker so ga tako naučili doma, čeprav je dobro vedel, da so naša vrata vedno odprta.

»Dober večer, Maja!« je spregovoril, ko je stopil tik pred menoj. Potem pa nič. Dolga, mučna tišina, ki jo pretrgalo le glasno tiktakanje ure od sedmih.

V meni je začelo kipeti, vprašujoče sem bulila vanj, on pa nič. Nekaj se je torej zgodilo. Kaj vendar? Dve leti sva že tako rekoč ves dan skupaj. Bolelo me je, ker se ni pogovarjal z menoj, samo gledal je v steno in verjetno štel drobne pikice na tapeti.

Kotički ustnic so se mi upognili navzdol. S skrajnim naporom sem premagala drhtenje in željo, da bi bruhnila v glasen jok. Boleč voz solza mi je pritiskal v grlo, zato je bil moj glas čudno zmajčen:

»Povej, pa naj bodo še tako neprijetne novice zame, samo govori, ne glej v tla...«

Nato je vrel iz njega. Da nima smisla nadaljevati nekaj, kar nima cilja. Starši so mu v nedeljo povedali, da ne sme več priti domov, če ne konča s to neumno ljubeznijo z revnim dekletom nekje s podeželja, ki nima nobene osnove za nadaljnje dobro življenje. Še posebej mami je moral obljubiti, da bo dal mir, dokler se doštudira in dobi primerne službe.

Ne vem, kaj je v tistem hipu mislil on, vem pa, da tudi njemu ni bilo lahko. Zato sem poskusila še enkrat. Brezupno sem pomislila, da mu je treba postaviti ultimati: »Prešli se k meni ali pa pojdi za večno!«

Le še nekaj minut mrtve tišine naju je združevalo, in če bi imela le malo moči, bi ga udarila ali pa poljubila, ker sem si tega bolj želela.

Vstal je in odšel. Nepreklicno sem vedela, da je vrata zaloputnil za vedno. A tudi v meni se je nekaj zaklenilo. Bojim se, da za zelo zelo dolgo.

MAJA

dežurni poročajo

ODPELJAL KOLO Z MOTORJEM — Med 6. in 8. aprilom je neznan storilec stopil pod stopnišče stanovanjskega bloka, v katerem je imel 36-letni Črnomaljec Boris Brus spravljeno kolo z motorjem. Neznane se je z vozilcem odpejal in Brusu olajšal za dobrih 150 tisočakov.

KJE JE ŠEST KILOGRAMOV KAVE? — Še neznan ljubitelj prave kave je 6. aprila stopil v skladišče Betinega bifeja v Metliki in si tam sposobil 6 kilogramov pražene kave. Kdo si je s to krajjo poštno popravil življenjski standard, miličnikom doslej še ni uspelo odkriti. Beti ostaja oškodovana natančno za 31.200 din.

PET RANJENIH

BIČ — 11. aprila ob 15. uri se je 34-letni Ibro Salkić iz Škofje Loke peljal z osebnim avtom iz Ljubljane proti Zagrebu, pri Biču pa je v blagem desnem ovinku dohitel tovornjak. Prišel ga je prehitovati, takrat pa je s kombijem pripeljal nasproti 35-letni Vladimir Stojanović iz Beograda. Med trčenjem stase poškodovala oba vozilca, ob njiju pa še 29-letni Smail Čehić in 27-letni Muhamed Hadžić ter 30-letna Gina Stojanović. Nastalo materialno škodo so ocenili na 2 milijona dinarjev, zaradi nezgode pa je bil promet na magistralni 45 minut zaprt.

Pet kubikov fenola grozi Krki

Novo mesto na pragu nove ekološke katastrofe — Iz cisterne izteklo v zemljo, od tam pa v bršljinjski potok najmanj 5 tisoč litrov borofen fenola

KARTELJEVO — Novo mesto je bilo v petek zvečer na pragu ekološke katastrofe. Iz prevrnjene cisterne ob magistralni cesti Ljubljana—Zagreb je pri Karteljevem steklo v zemljo najmanj 5 tisoč litrov hudega strupa borofen fenola. V času, ko pišemo te vrstice (ponedeljek), nevarnost pogina rib še ni mimo in pravi čudež bi bil, če do njega ne bi prišlo. Kajti strup je stekel v bližnji studenec, ki le nekaj metrov naprej ponikne, se nato steka v bršljinjski potok, ta pa se, kot vemo, izliva v Krko.

»Do danes pogina rib še ni bilo,« je v ponedeljek jutraj povedal Pavle Erjavec, vodnogospodarski inšpektor novomeške uprave inšpekcijskih služb, »ga pa je moč pričakovati. V bršljinjskem potoku smo že odkrili prisotnost fenola, ob izviru je bila njegova koncentracija kar 2.800-krat večja od tiste, ki je dovoljena za pitno vodo. Da bo zadeva še hujša, smo prisotnost fenola odkrili tudi že

v Krki in tudi tam je koncentracija že nad dovoljeno. Skupaj z ribiči budno spremljamo dogajanje, a bojim se, da se veliko ne da narediti.«

In kako je sploh prišlo do nesreče? 34-letni Maksim Malović iz Sokočca je v petek ob 16.50 peljal tovornjak s cisterne, last sarajevske Centrottrans avtocisterne, iz Ljubljane proti Zagrebu. Ob tem velja omeniti, da je imel šofer zapisano, da vozi kurilno

olje, ne nevarni fenol. Med vožnjo po karteljevskem klanecu navzgor mu je nasproti pripeljal neznan voznik osebne avtomobila, ki je prehitel drug tovornjak. Da ne bi prišlo do trčenja, se je Malović umikal na desno, pri tem pa zapeljal na neutrjeno bankino, ki se je pod težo vozila in tovora udrla. Cisterna se je prevrnila, ob tem pa je prišel iz nje iztekati borofen fenol. Na srečo je le malo zatem na mesto nezgode pripeljala patrolja novomeških miličnikov, ki so takoj organizirali akcijo. Zapišimo ob tem še, da je neznan voznik stoenke odpeljal naprej proti Ljubljani in ga doslej še niso izsledili. Materialno škodo so ocenili na 10 milijonov dinarjev, s tem da škoda na tovoru še ni ugotovljena.

● Pavle Erjavec, vodnogospodarski inšpektor novomeške UIS, nam je v terek dopolnje povedal, da po rezultatih ponedeljkovih analiz koncentracija fenola v Bršljinjskem potoku in Krki še zmeraj narašča. Kljub temu pa, tako meni Erjavec, nevarnost za pogin rib je nujna, saj bi morala koncentracija narasti še za domala dvakrat, da bi resno ogrozila ribji živelj.

V reševalno akcijo sta se takoj vključila občinski štab za civilno zaščito in Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto. Uspelo jima je prečrpati 13 tisoč litrov borofen fenola v drugo cisterno, še v soboto pa so nato s trupom prepojeno zemljo odvažali na deponijo. Toliko lahko zapišemo danes, ko posledice še niso znane. Lahko pa si postavimo tudi vprašanje: kaj, če bi do nezgode prišlo v vodnooskrbnem območju in bi 50 tisoč prebivalcev ostalo brez pitne vode?

»Bojim se, da bo do tega slej ali prej prišlo, saj vozi vsak dan po magistralni nič koliko tovornjakov, ki prevažajo še hujše strupe. V kakšnem stanju pa je dolenska magistrala, vemo vsi. Prav zato mi ne more nihče dovolj tehtno razložiti, kako to, da ta magistrala, nima prednosti pri izgradnji slovenskih cest. In če tega ne bomo dosegli, bi morali vsaj prepovedati prevoze nevarnih in strupenih snovi na takšni cesti,« pravi Pavle Erjavec. Pravzaprav k temu ni kaj dosti dodati, morda le bojazen, da bo takšno razmišljanje ostalo brez odziva vse dotlej, dokler iz novomeških pip ne bo zasmrdelo po fenolu.

B. BUDJA

Iz slaščičarne v bolnišnico

S kremnimi rezinami se je zastrupilo okoli 200 občanov — Klince prišle v sladice iz kanalizacije? — Preiskava še teče

NOVO MESTO — Število preko 200 obolelih dovolj pove vse o posledicah in obsegu množične zastrupitve s kremnimi rezinami iz slaščičarne Šolskega centra za gostinstvo na novomeškem Glavnem trgu. Potem, ko je bilo še prejšnji terek registriranih vsega 30 občanov s hudimi prebavnimi težavami, ki sta jih spremljali visoka telesna temperatura in glavobol, se je število zastrupljenih iz ure v uro, iz dneva v dan večalo. V novomeški bolnišnici so sprejeli na zdravljenje le najhujše primere, saj za vse, ki so bili potrebni pomoči, enostavno ni bilo prostora, pomagali so si tudi tako, da so že v petek nekaj tistih, ki so si kolikor toliko opomogli od hude zastrupitve, poslali na domače zdravljenje, saj so se vsak dan javljali novi bolniki. Samo v petek, peti dan po odkritju množične zastrupitve, se je v bolnišnici oglasilo 10 novih občanov, potrebnih zdravniške pomoči.

»Gre za zelo resno in težko obliko zastrupitve, ki bi v normalnih pogojih zahtevala vsaj desetdnevno bolnišnično zdravljenje obolelih,« pravi dr. Milena Hadl, predstojnica infekcijskega oddelka novomeške bolnišnice. Ob tem naj omenimo, da je bilo v petek na infekcijskem oddelku 21 zastrupljenih občanov, 8 jih je ležalo na internem oddelku, 13 najmlajših pa na otroškem. »Zaradi prostorske stiske smo pri nas obdržali le najhujše primere. Ljudje so prihajali k nam z visoko vročino, imeli so glavobol, bolečine v trebuhu, ki sta jih spremljala driska in bruhanje. Sreča v nesreči je le, da nihče od bolnikov ni v smrtni nevarnosti.«

Po besedah dr. Hadlove je malo možnosti, da bi prišlo do širjenja epidemije. »Povzročitelji zastrupitve so klince, ki se prenašajo izključno s hrano. Drugo pa je vprašanje, kako so te klince prišle v kremne rezine. Res težko je verjeti, da je bilo v slaščičarni toliko umazanije na kupu, da je prišlo do takšne zastrupitve. Bolj se nagibam k temu, da je kremne rezine zastrupil kak klincenosec, še bolj verjetno pa je, da je zastrupi-

pitev prišla preko kanalizacije, ki so jo v gostinskem šolskem centru takrat urejali.«

Zgotovitvo je danes moč trditi, da je množično zastrupitev povzročila salmonella enteritidis, kar so pokazale analize, opravljene v novomeškem zavodu za socialno medicino in higieno.

»Brez dvoma gre za izredno hud higienski spodrsrljaj v slaščičarni,« pravi direktor zavoda dr. Albin Pečavar. »Klimična slika zastrupitev je zelo težka, vedeti pa je treba tudi, da so kremne rezine prav idealna podlaga za razvoj te bolezni. Težko je tudi govoriti o končnem številu obolelih, ne le zategadelj, ker se še javljajo občani s prebavnimi težavami, pač pa predvsem zato, ker je veliko tudi takih, ki so v Novem mestu jedli kremne rezine in potem odptovali naprej. Tako smo, denimo, že dobili podatke o primerih zastrupljenih občanov iz Črnomlja.«

Sicer pa je ob tej zastrupitvi dobro reči še nekaj. Sreča je pravzaprav, da takšnih primerov ni več, saj imamo izredno slabe higienske navade, svoje pa k nevarnosti prispeva še množični prehod občanov na družbeno

prehrano. Naša naloga je, da obrate družbene prehrane še posebej skrbno kontroliramo, vendar je žal tako, da je denarija za tovrstno dejavnost izredno malo. In ko smo nedavno zaprosili za denarno pomoč, smo dobili odgovor, naj raje zmanjšamo število preiskav in analiz, pa bo tudi denarija več. Da o pogojih, ki jih imamo za naše delo, ne govorim.«

Ob vsem tem bo dogajanje v novomeški slaščičarni Šolskega centra za gostinstvo komu mor-

● Po zadnjih podatkih, ki nam jih je v terek dopolnje posredoval dr. Albin Pečavar, direktor Zavoda za socialno medicino in higieno v Novem mestu, se je število obolelih povzpelo že na 270, stanje pa se na srečo le umirja. Prav tako je nemogoče govoriti o neposrednem vzroku zastrupitve; dejstvo je le, da je prišla iz obrata, kar so pokazali odvzeti brisi in analize.

da za kanček jasnejše, nikakor pa ne logično ali celo razumljivo. Bolj umestno se je raje vprašati, kako je dandanes kaj takšnega sploh mogoče in kako bodo odgovarjali krivici za zastrupitev. In nemara bi bilo tudi dobro malo bolj pogledati, kaj se skriva za podatkom, da je bilo med lanskimi 2.553 nalezljivimi boleznimi v novomeški občini največ črevesnih obolenj. Ni namreč povsem običajno, da se v kakem mestu v slabem letu dni pojavita kar dve množični zastrupitvi občanov.

BOJAN BUDJA

PO LEVI ZAPELJAL V OVINEK

GORENJA STRAŽA — 16-letni Alojz Š. iz Gorenje Straže se je 9. aprila ob 14. uri peljal na kolesu z motorjem iz Bršljina proti domu. V Gorenji Straži pa mu je v desnem in nepreglednem ovinku po levi strani pripeljal nasproti s osebnim avtomobilom 20-letni Silvo Doberdrug iz Prečne. V nezgodi se je Senica hudo ranil in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

ČELNO TRČENJE MED PREHITEVANJEM

DRAGA — 36-letni Miodrag Živanović, začasno zaposlen v Avstriji, se je 13. aprila ob 13. uri peljal z osebnim avtomobilom iz Zagreba proti Ljubljani. V Dragi je prišel prehitvati tovornjak, takrat pa mu je z osebnim avtom pripeljal nasproti 30-letni Zdenko Regović iz Samobora. Oba voznika sta se v trčenju poškodovala, materialno škodo pa so ocenili na milijon dinarjev.

Z vlomi do štirih let zapora

38-letni Andrej Živič ima na vesti 11 vlomov v zidanice in garaže — Kradel od motornih žag, ribiških palic, nožev do dokumentov — Specialni povratnik

NOVO MESTO — Lansko pomlad in poletje si je 38-letni Andrej Živič z Bizeljskega pri Brežicah privoščil vrsto obiskov po okoliških zidanicah in vikendih, svojo vlomilsko pot pa je končal 13. avgusta, ko so ga prijeli miličniki. Vse od takrat je Živič v priporu, iz katerega je pred dnevi stopil pred senat novomeškega temeljnega sodišča.

Živič je prišel vlamljati konec marca, ko je v Drenovcu strgal mrežo na zaprtem oknu počitniške hišice Anice Bizjak, zlezal skozi odprtino v notranjost in odnesel iz vikenda 40 litrov vina, trenirke in še nekaj malenkosti v vrednosti preko 11.000 din. 8. maja je v Gradišču obiskal garažo Antona Kostevca, prav tako razbil šipo na oknu in odnesel motorno žago Stihl ter kotno brusilko, tako da je bil Kostevc oškodovan za 120.000 din. Nič manj uspešni niso bili njegovi naslednji vlomi. Tako je v noči na 2. junija razbil šipo na oknu avtomehanične delavnice Janeza Baškoviča v Prečnovi ulici v Brežicah in odnesel iz nje brusilni in vrtni stroj, zračno pištolo, pištolo za brizganje avtomobilov, več orožja, vse skupaj v vrednosti 80.500 din, za nameček pa je iz osebnega avtomobila Janija Galiča zmaknil še avtoradio. Nekaj dni kasneje, med 8. in 10. junijem, je Živič vlamil v klavnico brežiške Agrarie in iz nje vzel 16 mesarskih nožev in 4 bruse v vrednosti 69.052 din. Sodišče je prav tako ugotovilo, da je Živič v marcu 1985 odnesel iz kleti Miloša Balona v Drenovcu 3 ribiške palice in torbo s priborom, da je med 15. aprilom in 8. majem vzel iz gospodarskega poslopja Antona Balona motorno škroplilnico, motorno žago, otroški čoln in še nekaj stvari v skupni vrednosti 127.000 din. Živič ni pozabil tudi na hrano, saj je v noči na 15. april vzel

JAMA VSEH JAM — Rekel bi, da glede na odziv akcije za največjo udarno jama na dolenskih cestah le-teh sploh ni. Pa vendarle so, večje in manjše, katerim se bolj ali manj uspešno ogibamo z vožnjo v Rokovnem stilu. Jama na pričujočem posnetku je bila odkrita 11. marca zvečer na cesti Novo mesto — Straža, med Srebrničami in Potokom. 250 m od ožega na zaloški most. Če že ni največja, je pa zagotovo najdražja, saj so lastnika avta poškodbe na vozilu veljale dobrih 110 tisočakov. Cestno podjetje Novo mesto zavrača vsakršno odgovornost, kljub temu pa so njihovi delavci po nekaj dneh jama zasuli s peskom in postavili prometni znak omejitve hitrosti na 40 km/h. (Foto: M. Klinc)

Nočni »ljubitelj« gostiln

Konec minulega tedna je bilo vlomljeno v več gostinskih lokalov na novomeškem in trebanjskem območju

NOVO MESTO, TREBNJE — Konec minulega tedna je prišlo do nekaj doslej še neraziskanih vlomov v gostinske objekte. »Žrtve« neznanega storilca so bile predvsem gostilniške dobrote, ob njih pa tudi gotovina.

naštetege je v noč odnesel še namizni prt in 10 zavitkov cigaret. Novak je oškodovan za najmanj 80 tisočakov.

PRIZANJA NAJZASLUŽNEJŠIM — V prostorih centra usmerjenega izobraževanja Boris Kidrič je bila v soboto slovesnost, na kateri je Jože Suhadolnik, predsednik IS Novo mesto, izročil priznanja republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu za dolgoletno predano delo na področju prometne varnosti. Med nagrajenci je bila tudi Avgušina Lah, ravnateljica osnovne šole s prilagojenim programom Dragotin Kette. (Foto: B. B.)

Nezakonit občinski odlok?

LJUBLJANA — Vse kaže, da se bo število nezakonitih občinskih odlokov po Dolenski in Posavju še povečalo. Ustavno sodišče Slovenije je namreč te dni sprejelo pobudo Antona Sotlerja iz Gorenje Straže, da oceni ustavnost in zakonitost odloka SO Brežice o prenehanju lastninske pravice na zemljiščih, namenjenih kompleksni graditvi na območju zazidalnega načrta Trnje. Povejmo pa uvodoma, da je sodišče podobno pobudo za oceno odloka o razlastitvi zemljišč zavrnilo.

Sporni prvi odlok je brežiška skupščina sprejela na podlagi takrat veljavnega zakona o prenehanju lastninske pravice na zemljiščih, namenjenih kompleksni graditvi. Ta zakon med drugim pravi, da je skupščina občine lahko za potrebe

stanovanjske ali drugačne kompleksne graditve določila zemljišče v mestu ali naselju, če je seveda za takšno gradnjo bil sprejet zazidalni načrt, ki določa družbeno usmerjenost in organizirano stanovanjsko ali drugačno kompleksno graditev. V Brežicah, kot kaže, slednjega ni bilo. V odlokih o zazidalnem načrtu za stanovanjsko sososko Zakot — Trnje takšna družbena usmerjenost in organizirana stanovanjska ali kompleksna gradnja ni določena niti ni bila zapisana v prostorskem delu družbenega plana Brežice za obdobje 1981 — 1985. Zakon pa jasno pravi, da je družbeno usmerjena stanovanjska gradnja le tista, ki je opredeljena s planskimi akti občinskih družbenopolitičnih skupnosti.

SLABO VREME NI BILO OVIRA — Kakih 150 tekmovalcev iz doma vseh osnovnih sol novomeške občine (manjkali sta le OŠ Stopiče in OŠ Prevole) in štirih ekip srednjih sol se je v soboto udeležilo občinskega prvenstva »Kaj več o prometu?«, ki ga je odlično pripravil novomeški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Ekipa zmaga med učenci 5. in 6. razredov je pripadla OŠ Sentejnerj, posamična pa njenemu tekmovalcu Marjanu Kodeliču. Med 7. in 8. razredi je bila najboljša OŠ Škocjan, posamično pa njen učenec Primož Dulec. Med ekipami srednjih sol so bili najboljši dijaki SŠTZU, posamično pa član zmagovalne ekipe Uroš Turk. (Foto: B. Budja)

KRONIKA NESREČ

IZSILJEVAL JE PREDNOST — 36-letni Bogomir Kresc z Mirne peči se je 7. aprila peljal z osebnim avtomobilom iz Mirne peči proti Novemu mestu. Ko je pripeljal v križišče, je najprej pred znakom stop vozilo ustavil, nato pa neprevidno zapeljal naprej. Prav v tem trenutku se je po prednostni cesti pripeljal na kolesu z motorjem 56-letni Alojz Avbar iz Malenske vasi. Zaradi izsiljevanja prednosti je prišlo do trčenja, v katerem se je Avbar hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Nastalo materialno škodo

so ocenili na 50 tisočakov. **MED UMIKANJEM ZADEL PEŠAKINJO** — 10. aprila nekaj pred 8. uro se je 30-letni Franc Selevšek iz Trebnjega peljal z osebnim avtomobilom iz Trebnjega proti Stefanu. V križišču s Tomšičevo ulico je zavil na levo polovico vozišča, da bi se izognil vozilu, ki je zavijalo na levo, vendar pri tem zadela pešakinjo, 30-letno Andrejo Tulchmer iz Rožnega vrha. Tulchmerjeva se je v nezgodi ranila in so jo z rešilec prepeljali po zdravniško pomoč v novomeško bolnišnico.

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod, moški — 21. KOLO: METALAC — PIONIR 3:0 (13, 12, 12).
 Pionir: Prah, Komadina, Smrke, Petkovič, Travižan, Berger, Goleš, Mitič.
 LESTVICA: 1. Modriča Optima 40 točk, 6. Pionir 20.
 Tekma 22. kola med Pionirjem in Ljubinjem je že odigrana.
I. SOL, moški, 22. KOLO: KOČEVJE — BREZOVICA preloženo
I. SOL, ženske, 18. KOLO: KOČEVJE — PARTIZAN TAVOR 3:1 (3, -12, 12, 4).
 Kočevje: Klun, M. Kočevar, Uran, K. Kočevar, Levstik, Turk, Gornik, Čilenšek, Ahač, Drobnič.
 LESTVICA: 1. Paloma Branik II 34, 2. Partizan Tabor 28, 3. Kočevje 22 itd.

rokomet

SRL, moški, 15. KOLO: AJDOVŠČINA — INLES 17:24 (9:11).
 Inles: Gelze, Mihelič, Dejak 2, Ilc 5, Lukič 1, Čirovič, Karpov 1, Lesar, Ambrožič 4, Mate 8, Fajdiga 3, Parczanovič.

DVZ PONIKVE — PARTIZAN 24:20 (14:10).
 Ponikve: Jambrovič, Podgoršek, Fink 3, Bambič 3, M. Strnad 1, D. Strnad 7, Urbančič 1, Drab 1, Doblekar 8, Meglič.
KRŠKO — FERROTEHNA preloženo
LESTVICA: 1. STT Rudar 23 točk, 2. do 3. mesto Astra Jadran in Inles po 22, 9. DVZ Ponikve 11, 11. Krško 6.
 Pari prihodnjega kola: Astra Jadran — Krško, Ferrotehna — DVZ Ponikve, Inles — Prule, STT Rudar — Minerva itd.
SRL, ženske, 15. KOLO: NOVO MESTO — OLIMPIJA 28:30 (12:12).
 Novo mesto: Udovč, Pelko, Abazović, T. Zupančič 3, Ilčin 6, Žagar, E. Zupančič 1, Pate, Opruc 12, Jakše 5, Kramar 1, Butala.
ISKRA — DRAVA 33:15 (12:8)
 Iskra: Kos, Gorenc, Dolar 8, Kegljevič, Turk 11, Selan 1, Rangus 6, Vide 6, J. Kovačič 1, M. Kovačič, Jakše, Bolte.
VELA — ITAS KOČEVJE preloženo
LESTVICA: 1. Iskra 23 točk, 2. Novo mesto 22, 3. Branik (tekma manj) 21, 10. Kočevje 10 itd.
 Tri naslednjega kola: Itas Kočevje — Alpes, Ferrotehna — Iskra, Burja — Novo mesto, Branik — Fužinar itd.

Na prvomajskem teku petnajst kategorij

Start prvomajskega teka bo v Gorenji Straži

STRAŽA — Prizadevni telesnokulturni delavci športnega društva Partizan iz Gorenje Straže bodo vnovič pripravili tradicionalni prvomajski tek, start pa je predviden 1. maja ob 10. uri.
 V razpisu letošnjega tekmovanja je predvidenih kar 15 tekmovalnih kategorij od cicibanov do veterank. Proga bo za najmlajše dolga 400 metrov, pionirji in pionirke bodo morali preteči 3 kilometre, rekreativci 8 kilometrov, medtem ko bo proga za mladince, člane, članice, veterane in veteranke dolga 21 kilometrov. Prijave zbira organizator na startnem mestu med 7. in 9. uro, startnina pa je 300 din. Vsi, ki bodo uspešno opravili s progjo, bodo prejeli spominske značke, prouvršene v posamičnih kategorijah čakajo medalje, tekmovalce in tekmovalke z najboljšim časom na 21 kilometrov dolgi progi prejmeta pokala, medtem ko bo prvih pet tekmovalcev v vsaki kategoriji prejelo še praktične nagrade.

VREME ZAGODLO ORGANIZATORJEM — KD Krka je v soboto organiziralo II. kolesarski sejem, vendar vreme tokrat ni šlo na roke prirediteljem. V športni dvorani pod Marofom pa je bilo vendarle dovolj živahno, saj so organizatorji navzlic sneženju našli kakih 500 obiskovalcev. Sklenjenih je bilo nekaj kupčij, največja gnječica pa je bila ob prodajnem pultu novomeške Novotehne, ki se je za tokratni sejem zares potrudila in oskrbela s številnimi vrstami koles in rezervnimi deli.

šport

OBVESTILI

NOVO MESTO — Medobčinska košarkarska zveza Dolenjske obvešča vse košarkarske ekipe, tudi rekreacijske, da se lahko prijavijo v predtekmovalca za letošnji pokal SRS na območju Dolenjske. Prijave je potrebno poslati do 24. aprila tekmovalni komisiji MKZ Dolenjske, p. p. 22, Novo mesto. Do istega datuma in na enak naslov je potrebno prijaviti tudi sodelovanje v občinski rekreacijski ligi.

»Lesarji« še korak bliže vrhu

V nadaljevanju prvenstva v obeh SRL je v moškem derbiju Inles nadigral Ajdoščino, Novomeščanke pa so doma nenadejano ostale praznih rok

Sobotno kolo tako v moški kot ženski republiški rokometni ligi je bilo kolo derbije. Še posebej velja to za srečanji Ajdovščina — Inles pri fantih in Novo mesto — Olimpija pri dekletih. Obe pa so dobili gostje; Ribničani celo presenetljivo lahko in tako ostajajo v najožjem krogu kandidatov za 1. mesto, medtem ko so Novomeščanke po nepotrebnem ostale praznih rok, saj so sposobne ugnati Ljubljančanke, seveda pa le z večjo borbenostjo in drugačno igro.

Novomeščankam se je tokrat še kako poznalo, da na njihovi klopi ni bilo trenerja Janeza Štruklja. Igrale so taktično popolnoma zgrešeno, preveč tega so skušale narediti na silo in skozi sredino, kjer je bila obramba gostij najmočnejša. Vendar so tudi ob taki igri imele možnosti za vsaj neodločen izid. Pri vodstvu Olimpije že z 19:16 so predvsem po zaslugi Jakšetove v pičlih petih minutah izničile prednost, vendar nato ponovno nerazumljivo popustile. Ljubljančanke so bile tako vseskozi za zadetek ali dva v prednos-

prvaka ne bo znano vse do zadnjih kol.

Še za kanček razburiljeviše je prvenstvo v moški ligi. Ribničani so v derbiju kola zabeležili izredno pomembno zmago v Ajdovščini, še pomembnejše kot točki pa je spoznanje, da so pokazali zares vrhunsko igro. Odločilni spopadi so namreč vse bliže, Inles pa še zmeraj za točko zaostaja za vodilnim Rudarjem, ki je s sobotno zmago v Ljubljani nad Prulami dokazal, da se ne bo zlahka umaknil s prvega mesta. Enako kot za vrh pa je ogrožen tudi boj za obstanek v ligi, kjer Krčanom ne cvetijo rože. Derbi začelja med Krčani in Ferrotehno je bil preložen, zmagovalce v tem srečanju pa bo napravil velik korak h končnemu cilju: obstanku v ligi.

Dostojno slovo prvenstvu

Pionirjevi igralci končali prvenstvo v II. ZOL z 20 točkami — Tekmece čaka še eno kolo — Izredna pomladanska bera Kočevcev in Kočevk v I. SOL

Odbojkarji novomeškega Pionirja so, čeprav je do konca ligaških bojev še eno kolo, končali letošnje prvenstvo v II. zvezni ligi. V soboto so v Sisku izgubili srečanje s tamkajšnjim Metalcem, tekmo zadnjega kola z Ljubinjem pa so odigrali že vnaprej.

Čeprav kaže rezultat 3:0 za gostitelje gladko zmago Metalca, se je moral ta za točki krepko potruditi. Pomlajena vrsta Novomeščanov je namreč pokazala dobro in borbeno igro, z malo več športne sreče pa bi lahko Pionirjevi igralci dobili tudi kakšen niz. Novomeščani tako končujejo prvenstvo z 20 osvojenimi točkami in so tačas najbolje uvrščena slovenska ekipa v II. zvezni ligi. Sobotno zadnje kolo pa bo pokazalo, ali bodo Pionirjevi odbojkarji tudi ostali na 6. mestu. Oba preostala slovenska ligaša, Bled in Fužinar, ki jih teoretično še lahko dohitita, namreč gostujeta in veliko vprašanje je, če lahko računata na zmago v Brčkem in na Reki.

Do velikega preobrata pa je prišlo v republiških ligah. V prvi vrsti velja to za odbojkarje Kočevja, ki so iz popolnoma izgubljenega položaja (po jesenskem delu so bili predzadnji z eno samo zmago) celo prišli do možnosti, da se po točkah izenačijo z ekipo Turbine na 11. mestu. Za kaj takega jim je seveda potrebna zmaga v preloženem srečanju 22. kola proti Brezovici in nato še uspeh v zadnjem kolu proti Turbini. Žal pa imajo Kočevci preslabo razliko v setih, da bi vendarle obstali v ligi, in šele zdaj je jasno, koliko tega je ekipa zamudila v jesenskem delu prvenstva.

Za prijetno presenečenje pa so poskrbele tudi igralke Kočevja, saj končujejo prvenstvo na odličnem 3. mestu. Do tega velikega uspeha jih je pripeljala serija kar petih zaporednih zmag, zadnja v soboto proti vsaj na papirju močnejši ekipi Partizana Tabor.

PREVALJE — NOVO MESTO 5.119 : 5.209

PREVALJE — Novomeški kegljači so v 13. predzadnjem kolu II. republiške lige zabeležili pomembno zmago nad Prevaljami. S 5.209:5.119 so ugnali gostitelje in so tako s 14 točkami na 4. mestu, vodi pa Fužinar. V ženski konkurenci so Krčanke končale prvenstvo na 2. mestu z 10 točkami.

Prvaki s starim orožjem

Semiški strelci v črnomaljski občini že nekaj let žanjejo uspehe

SEMIČ — Zadnjih nekaj let so v streljanju z zračno puško v črnomaljski občini gotovo najboljši člani strelske sekcije Iskra Semič. Sekcija je bila sicer ustanovljena že pred dobrim desetletjem, ko so strelci s pomočjo Iskre in tukajšnjega obrata IMV zgradili strelišče, prav pa je zažvela pred šestimi leti, ko je vjati prevzel v svoje roke Tomislav Stonič.

»V začetku mojega dela s semiškimi strelci je bilo včlanjenih v sekcijo 60 članov, vendar so predvsem mladi hitro obupali, ker niso dosegli boljših rezultatov. Priznam, da je danes med mladimi še vedno veliko zanimanja za ta šport, a prav slabo orožje, ki je velika ovira za uspešnejše delo, marsikoga odvrne od treningov,« pravi Stonič. Semiški strelci namreč streljajo z 12 let stari puškami, tako da je pravi čudež, kako jim je uspelo v zadnjih štirih letih na občinskih tekmovanjih vedno za sedmi prva mesta, nedavno pa so v Črnomlju dosegli tudi rekord strelišča, 695 krogov.

»Sedaj vadi le 20 strelcev, so pa zato ti toliko bolj zagnani in resni, tako da med njimi ni težko izbrati tekmovalcev za dve dobri moški in eno žensko ekipo. Prav zaradi dosedanjih uspehov pa bi se radi poskusili tudi v kakšni ligi, a ne vemo, na koga naj se obrnemo po denarno pomoč. Že sedaj nas izdatno podpirata Iskra in TVD Partizan, zato jima ne moremo nati.

prti dodatnega bremena, ki pa ga sami tudi ne bi mogli, kajti strelstvo je drag šport, saj z vsakim nabojem lahko ustrelimo le enkrat,« potarna Stonič. Letos so Semičani začeli streljati tudi z malokalibrsko puško in pištolo, najbolj žalostno pa je, da v vsaj občini ni strelišča za malokalibrsko orožje. Če ne bo drugače, se bodo morali voziti na trening v Novo mesto.

In kako uspe Semičanom, da se kljub težavam z orožjem in tudi z naboji ne dajo premagati nikomur v črnomaljski občini. »Najpomembnejše je resno delo, ki ga našim članom ne manjka, nanj pa mnoge navajamo že pri obrambnem krožku v osnovnih šolah, od koder črpamo podmladek,« pravi Stonič, ki že vrsto let uč osnovnošolce osnove streljanja.

PO PRVEM DELU MARAŽ

TREBNJE — Po prvem delu klubskega prvenstva trebanjskih kegljačev na kegljišču Čož v Ivančih gorici je med 16 tekmovalci na prvem mestu Franci Maraž, ki je podrl 2.531 kegljev. Sledijo: Goleš 2.515, Bartolj 2.450, Gričar 2.438, Tkavec 2.383 itd.

RADEJ OBČINSKI PRVAK

SEVNICA — ŠK Milan Majcen je pred dnevi končal letošnje občinsko prvenstvo v počasnem šahu, na katerem je nastopilo 10 šahistov. Po dvomesečnih bojih je 1. mesto pripadlo Radeju, ki je zbral 8 točk, drugi je Cvirm s 6,5, tretji Mesojedec (6), četrti Lazič (5,5) itd. Omeniti velja, da Radej ni izgubil nobene partije, zabeležil je 7 zmag in 2 remija.

V pomlad z novim trenerjem

Ribniški nogometaši optimisti pred sobotnim nadaljevanjem dolenjske nogometne lige

RIBNICA — V soboto se prične spomladanski del prvenstva v dolenjski nogometni ligi. Jesenski prvak je enajsterica Bele krajine, medtem ko sta se na drugo in tretje mesto uvrstili ekipi Ribnice, oziroma Kočevja.

Ribniški nogometaši so zimski odmor dobro izkoristili, v klubu pa je prišlo tudi do nekaterih sprememb. Milojko Djokić, ki je ekipo vodil vsega eno sezono, je zapustil trenersko mesto, vnovič pa je vadbo ribniške ekipe prevzel Marjan Hojč, dolgoletni igralec in kasneje tudi trener moštva.

Novost v ribniškem klubu je tudi novi kondicijski trener Živko Širkovski, še pred leti napadalec ribniških

PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE

LJUBLJANA — Organizacijski odbor letošnje prireditve »Po poteh partizanske Ljubljane« je že pohitel z razpisi. Tako bo 9. maja tradicionalni partizanski marš za moške ekipe na 28 kilometrov dolgi progi, medtem ko bo proga za dekleta polovico krajša. Istega dne bo tudi tekmovalna štafeta zmagice in štafeta bratstva in enotnosti, v katerih nastopajo učenci ter dijaki osnovnih in srednjih šol, višek tekmovalci pa bo zagotovilo večerni, 20. julijanski tek prijateljstva. Start tega teka bo 9. maja ob 20. uri, v njem pa bodo nastopile mestne reprezentance posameznih držav.

TOČKI ODŠLI V LJUBLJANO — Petkovo derbi srečanje 15. kola v ženski republiški rokometni ligi med Novim mestom in ljubljansko Olimpijo je zaslužno pripadlo gostjam. V odločilnih trenutkih so bile bolj zbrane, znale pa so tudi ustaviti nedomiseln napade gostiteljic (v belih dresih), ki so vse prevečkrat skušale priti do zadetka skozi sredino, kjer je bila obramba Ljubljančank najvrstješa.

ZA MLADE PLANINCE

NOVO MESTO — Planinsko društvo Novo mesto je pred dnevi pripravilo predstavitev pravilnice o Zlatorogu, ki se je udeležilo prek 600 mladih iz osnovnih in srednjih šol iz Novega mesta in Kočevja. Mladi so uživali ob besedah Jake Copa in ob enkratnem slikovnem gradivu o Julijskih Alpah.

»Cilj nam je seveda kar se da dober rezultat. Konkurenca je izredno huda, v majhni prednosti so nogometaši Črnomlja, vendar ne bomo vrgli puške v koruzo. Sicer pa je naš cilj, da ekipo v tem prvenstvu kar najbolje uigramo, saj je napovedana reorganizacija tekmovalnega sistema.«

TRDINOV POKAL

NOVO MESTO — Mladinski odsek PD Novo mesto vabi vse ljubitelje planin na orientacijsko tekmovanje za Trdinov pokal. Zbor in cilj bosta v Ždinji vasi, pričetek tekmovalja pa bo v soboto, 19. aprila, ob 9. uri.

Tri dni na divji Kolpi

Na otvoritvenem tekmovanju te sezone se bodo pomerila najboljša vesla Evrope — Izbirne tekme za reprezentanco

KOČEVJE — Na tiskovni konferenci, ki je bila 10. aprila v Kočevju, so organizatorji mednarodnega tekmovanja v kajaku in kanuju na divjih vodah »Kolpa 1986« seznanili slovenske in hrvaške novinarje s pripravami in izvedbami tega tekmovanja, ki se bo začelo jutri, 18. aprila, na Kolpi pri Oslinici in bo trajalo tri dni.

Za nastop na tekmovanjih so se do tiskovne konference prijavile reprezentance Francije, Zahodne Nemčije, Švice, Českoslovaške in Avstrije ter 20 klubov iz Jugoslavije. Pričakujejo se prijavo Italije. Skupno bo sodelovalo na tekmah blizu 200 tekmovalcev, med njimi tudi najboljša vesla Evrope.

Program letošnjega mednarodnega tekmovanja je tak: — Jutri, v petek, 18. aprila, ob 10. uri »Rapid racing« (to je nova tekmovalna panoga, in sicer spust

po okoli 650 m dolgi slatovski progi). Popoldne ob 17. uri bo še uradni trening.

— V soboto, 19. aprila, ob 10. uri: slalom za memorial Toneta Ožbolta, pisatelja, domačina iz teh krajev. Ob 17. uri pa bo spust za odprto prvenstvo Hrvaške in hkrati izbirna tekma za jugoslovansko reprezentanco.

— V nedeljo, 20. aprila, ob 10. uri: slalom za odprto prvenstvo Hrvaške in izbirna tekma za državno reprezentanco. Popoldne ob 15. uri pa bo razglasitev rezultatov.

Ta tekma, katere pokrovitelj je Melamin Kočevje, je posvečena tudi 40-letnici ljudske tehnik Jugoslavije in je hkrati uradna otvoritev veslaške sezone na divjih in mirnih vodah. — J. P.

»MALI MARATON OF«

LESKOVEC — Atletska sekcija TVD Partizan iz Leskovca organizira v nedeljo, 27. aprila, ob 10. uri tradicionalni, 3. mali maraton OF. Tekmovalci bodo razdeljeni v 10 kategorij, vsi zainteresirani pa naj se prijavijo do sobote, 26. aprila, na naslov: TVD Partizan, AS Maraton, 68273 Leskovec. Prijavnina je 250 din, za zamudnike pa bo dvakrat višja. Najboljše tekače čakajo medalje in pokali.

Trije na republiško prvenstvo

V Kočevju je bilo v soboto regijsko pionirsko šahovsko prvenstvo

KOČEVJE — Tukajšnje šahovsko društvo je pod pokroviteljstvom Ljubljanske banke, enote v Kočevju, v soboto pripravilo regijsko šahovsko prvenstvo Dolenjske za starejše pionirje in pionirke.

Med 18 starejšimi pionirji je zmagal Igor Mestek iz OŠ Zbora odposlancev Kočevje, sledijo pa: Uroš Kobe (OŠ Stari trg), Tratar (OŠ Stična), Marinč (OŠ Zbora odposlancev), Horvat (OŠ Stari trg), Rozman (OŠ »Katja Rupena« Novo mesto) itd. Med 11 pionirkami je bila najboljša Martina Kolarič iz OŠ Stari trg ob Kolpi, sledita pa njeni kolegici iz ekipe Maurinova in Golobarjeva, 4. je bila Barbaričeva iz OŠ Brusnice, 5. Novakova iz OŠ Otočec itd.

Na republiško prvenstvo, ki bo od 22. do 27. aprila v Krškem, sta se pri pionirkah uvrstili Kolaričeva in Maurinova, pri pionirjih pa Mestek, medtem ko bo o nastopu Kobeta in Tratarja še sklepala pionirska komisija pri SZS.

BREŽICE — FUŽINAR 1:0 (0:0)

BREŽICE — Nogometaši Brežice so v nedeljo v nadaljevanju prvenstva II. republiške lige dosegli že drugo spomladansko zmago. Po izredno težkem igrišču, na katerem je bilo okoli 10 cm snega, so z borbeno igro ugnali goste iz Raven, ki niso bili brez možnosti, da iz Brežic odidejo neporaženi. Srečanje je v 54. minuti odločil Dimič, polg njegja pa so najzaslužnejši za zmago Brežičanov še vratar Vebel in novince v ekipi Bitičič in Žvičkar.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 18. IV.

9.00 POROČILO Z X. KONGRESA ZKS
9.05 TEDNIK
9.35 PUNTARSKA PESEM — 6. oddaja
10.20 Z X. KONGRESA ZKS — 15.35 — 23.55 TELETEKST
15.50 Z X. KONGRESA ZKS
16.05 TV MOZAIK — ponovitev dopoldanskih oddaj
17.20 BELI DELFIN, 3. del francoske risane nadaljevanke
17.35 Z X. KONGRESA ZKS
17.50 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA
18.20 MERLIN, 11. del nemške nadaljevanke
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.05 KRONIKA X. KONGRESA ZKS
20.35 AVTOMANIJA: Oblikovanje za sanjarjenje, 6. del angleške dokumentarne serije
21.05 BERGERAC, 1. del angleške nanizanke
Osrednja osebnost nanizanke je Jim Bergerac, detektiv, zdravljeni alkoholik, ločen od žene, hčerke bogatega poslovneža. Prav gotovo je najbolj zanimiv detektiv v biroju za tužce, oddelku, ki se ukvarja izključno s tistimi prebivalci Otoka, ki niso bili na njem rojeni, med njimi so bogati izgnanci, tuji in različni kriminalci. Nadaljevanje ima 19 delov.
22.05 DNEVNIK
22.25 CIFRA MOŽ, jugoslovanski film

DRUGI PROGRAM

8.10 Test — 8.25 Znak (3 del. otroške serije) — 8.55 TV v šoli — 10.35 TV v

šoli — 12.30 Poročila — 17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Znak — 18.15 Idelologija zločina (2. del dok. filma) — 18.45 Ralph Tower (zabavno-glasbena oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Prerogjenje (bulet) — 20.30 Kemal Gekić igra Chopina — 21.00 Porota — 22.05 Gramoz (avstrijski film)

TV ZAGREB

8.10 Poročila — 8.15 Videostrani — 8.25 Znak — 8.55 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.35 Iz arhiva — 14.00 Noč polne lune (zabavna oddaja) — 14.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč — 15.00 TV v šoli — 16.00 Dober dan — 17.25 Kronika Reke — 17.45 Znak — 18.15 Idelologija zločina (2. del dok. filma) — 18.45 Številke in črke (kviz) — 19.05 TV koledar — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vihre vojne — 20.55 Mala nočna glasba — 21.40 Dnevnik — 21.55 Kultura srca — 23.25 Poročila

SOBOTA, 19. IV.

7.55 — 23.10 TELETEKST
8.10 POROČILA
8.15 OBLAKI, SONCE, DEŽ IN VETER, 2. del. ponovitev
8.30 DIGITALNI S.A.S., ponovitev oddaje
8.55 X. KONGRES ZKS, prenos iz CD
13.35 POROČILA
13.40 PEDENJEP, ponovitev
14.15 KJER SO LUTKE DOMA, dok. film, ponovitev
14.40 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: KOROŠKA, 2. del
15.05 AVTOMANIJA: Oblikovanje za sanjarjenje, ponovitev
15.30 CYRANO DE BERGERAC, ameriški risani film
16.15 LEFKARA, dok. oddaja ciprske TV
17.00 ROKOMET (M) PROLETER—NAFTAGAS:RABA—ETO
18.25 NA ZVEZI, oddaja za stik z gledalci

18.45 RISANKA
19.00 DANES
TURISTIČNI GLOBUS
19.30 DNEVNIK
19.45 VREME
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 KRONIKA X. KONGRESA ZKS
20.45 CATLOW, angleški film
Catlow je simpatični razbojnik, ki ga preganja šerif, s katerim se spoprijateljita, saj imata podobne težave. Glavni zastavek dinamičnega vesterna je zlato, ko so ga v času državljanske vojne ukradli vojski Severa. Za zlato se podijo Catlow s tovariši, šerif v imenu svoje vlade in mehiški vojaki. Akcije ne manjka.
22.25 DNEVNIK
22.40 VIDEOGODBA

DRUGI PROGRAM

12.00 Test — 12.15 Kako biti skupaj — 12.45 Filmovnica in češkoslovaški

film Sol vrednejša od zlata — 14.45 Miti in legende — 15.00 Kaljenje Pavla Pletikosa (otroška predstava) — 15.55 Ja, preiskovalec (sovjetski film) — 17.25 Zadnje dejanje (1. del dok. drame) — 18.50 Večer slovenske narodnozabavne glasbe na Bledu — 19.30 Dnevnik — 20.00 Košarka (m), 1. tekma finala končnice — 21.30 Poročila — 21.35 Športna sobota — 21.55 Glasbeni večer

TV ZAGREB

9.00 TV v šoli — 15.45 Sedem TV dni — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Rokomet Proleter:Raba — 18.30 Pristrčno vaši — 19.30 Dnevnik — 20.00 Izganjalec pravice (ameriški film) — 21.25 Dnevnik — 22.00 Folklorni festival '86 — 23.00 Za konec tedna

NEDELJA, 20. IV.

7.55 — 23.35 TELETEKST
8.10 POROČILA
8.15 ŽIV ŽAV: Risanke, Benji, Zaks in deček iz vesolja
9.05 MERLIN, 11. del nemške nadaljevanke
9.30 DOMAČI ANSAMBLI: VESELI SENTVIŠČANI
10.00 Jasenovac: SREČANJE MLADIH
11.00 VEČNI KLIC, 14. del sovjetske nadaljevanke
12.10 LJUDJE IN ZEMLJA
12.40 POROČILA
13.20 NIKOLA TESLA, 8. del nadaljevanke
14.35 PREDSTAVITEV 1. DELA

POPEVK ZA FINALE EVROVIZIJE V BERGNI
15.10 KO LEGENDE UMIRAJO, ameriški film
16.55 POROČILA

17.00 V NEDELJO DOPOLDNE IZ MARIBORA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
KO SE NE BOLI
19.30 DNEVNIK
19.45 ŠPORT
19.55 VREME
20.00 DOSJE, 3. del nanizanke TV Zagreb
21.20 TITO — BESEDA IN SLIKA
NEKE DOBE, 2. del dok. serije TV Zagreb

22.15 REPORTAŽA Z NOGOMETNE TEKME DINAMO (ZG):CZ
22.45 ŠPORTNI PREGLED
23.30 POROČILA

DRUGI PROGRAM

8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA in jug. film Kraljevski vlak — 12.00 Poletni festival: Litvanski komorni orkester — 17.00 Rokomet Metaloplastika — Steaua — 18.25 Izvir: Usode — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Prodoba časa 1760—2060: Vmesni čas (8. del dok. serije) — 21.00 Poezija — 21.30 Reportaža — 22.05 Niccolò Paganini (zadnji del nadaljevanke) — 23.15 Dobre vibracije

PONEDELJEK, 21. IV.

9.00 ZRCALO TEDNA
9.20 INTEGRALI, ponovitev
15.25 — 23.25 TELETEKST
15.40 TV MOZAIK, ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 PLANINICA
17.45 ISTRANOVA, glasbena oddaja
18.15 LJUDSKA GLASBILA IZ MAKEDONIJE: Tambura
18.40 RISANKA
19.00 DANES
PODRAVSKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 VIHRE VOJNE
21.00 AKTUALNO: ZDRAVJE ZA

VSE DO LETA 2.000
21.40 PROCES, 1. del zahodnonemške dok. serije

Od jeseni 1941 do 23. julija 1944 je bilo v Lublin Majdaneku koncentracijsko taborišče, kjer so pomorili najmanj 250.000 ljudi. Od 26. novembra 1975 do 30. junija 1981 so v Düsseldorfu sodili petnajstim od več kot 1.500 SS-ovcev, ki so bili zaposleni v taborišču. To je bil najdaljši proces v nemški pravni zgodovini. Avtor dokumentarca je v osmih letih intervjuval 70 ključnih oseb ter tako posnel 250 ur dokumentarnega gradiva in pregledal ogromno arhivskega gradiva. Posebej pomembni so intervjuji s 26 očitelci ter s petimi čuvaji iz taborišča. Prav zara-

di teh intervjujev in pogovorov s sodnikom, tožilci, obrambo in dobro obveščeni opazovalci je "Processmejn" v ustvarjanju zgodovinskega dokumentarca.
23.10 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Naš prijatelj Tito — 8.45 Radi imamo živali — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 13.00 Dnevnik — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Dinastija — 22.50 En avtor, en film — 22.20 Izvir: Usode (ponovitev dok. serije)

TOREK, 22. IV.

9.00 PRED IZBIRO POKLICA: Metalurgija
9.30 ČLOVEKOVO TELO: Kako se sporazumevamo
10.00 SLIKARSTVO XX. STOLETJA: Ideja in fotostvarnost
15.40 — 23.30 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 MISSA BREVIS IN D op. 63.

mladinski pevski zbor RTV Ljubljana
17.40 G. Mihić: VSA ČUDA SVETA, otroška igra TV Beograd

18.40 RISANKA
19.00 DANES
KOROŠKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 DELITEV, predstava SSG Trst
21.45 PROCES, 2. del zahodnonemške dok. serije
23.15 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Mali svet — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 13.00 Dnevnik — 17.25 Dnevnik 17.45 Mali svet — 18.15 Znamenite ženske srbske preteklosti — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 PJ v košarki (2. tekma finala končnice) — 21.30 Včeraj, danes, jutri — 21.45 V terek ob osmih (narodna glasba) — 22.30 Revolucija, ki traja — 23.15 Kaj je film

SREDA, 23. IV.

9.00 A. Hieng: NORI MALAR, TV drama
10.05 MINIATURE: Gradovi ob Krki
15.40 — 23.30 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK — ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 DESETNICA
17.45 KO SE KORENIN ZAVEMO: Boj za življenje, 12. del dok. serije
18.45 RISANKA
19.00 DANES
POMURSKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.05 FILM TEDNA: RIMSKO ZLATO, italijanski film (ČB)

Film, posnet 1961, je nastal na osnovi resničnih dogodkov, ki so se pripetili po prihodu nemških čet v Italijo po njeni kapitulaciji. Nemško vojaško poveljstvo v Rimu je zahtevalo od židovske skupnosti, da v izredno kratkem času zbere 50 kg zlata za odkupnino 200 poglavarjev židovskih družin. V rimskem getu prične židovska skupnost mrzlično zbirati ostanke zlata, tudi zlatih mostičkov, da bi odkupili življenja.

21.45 POROCES, zdanji del nemške dok. serije
23.15 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Obiskovalci — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Obiskovalci — 18.15 Za lepše življenje — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Jazz na ekranu — 21.45 Sejem avtomobilov

ČETRTEK, 24. IV.

9.00 POLARNA LISICA, japonski dok. film
14.10 Moskva: SP V HOKEJU NA LEDU
15.45 — 22.20 TELETEKST
16.00 TV MOZAIK — ponovitev

17.25 POROČILA
17.30 SLOVENSKA LJUDSKI PRAVLJICE: Pastir in hudič
17.45 ČIRULE-ČARULE: Čarobne plošče
17.50 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: Oprekelj
18.15 OBRAMBA IN SAMOZAŠČI-

TA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
POSAVSKI OBZORNIK
21.10 OPPERMANNOVL, 1. del nemške nadaljevanke
22.10 DOKUMENTAREC MESECA: PONOS STARŠEV

Novoles

lesni kombinat n. sol. o. novo mesto-straža, jugoslavija

ODPRODAJA

dekorativnega tapetniškega blaga opuščenega programa v barvi starega zlata po ugodni ceni

v Salonu pohištva Novoles v Novem mestu

vsak dan od 7. do 19. ure v soboto od 7. do 12. ure

MALTIT®

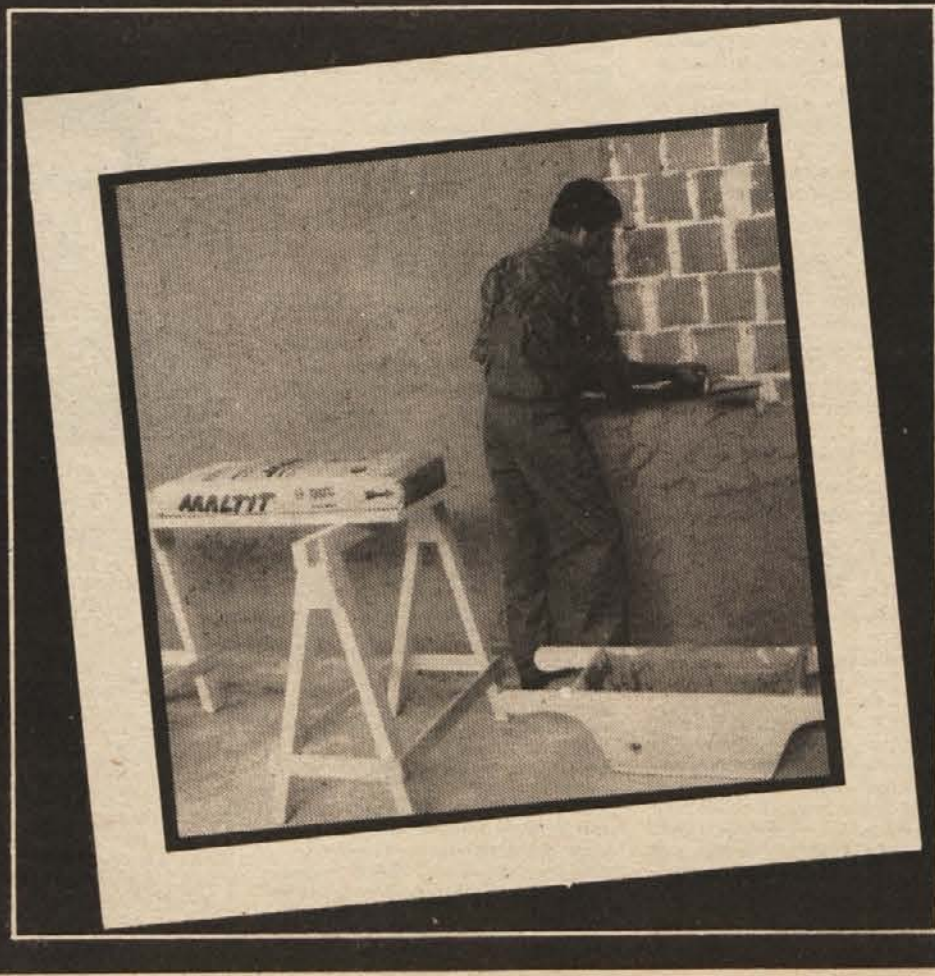
Maltit, pesek, voda — in malta za zidanje in ometavanje je pripravljena

enostavna in gospodarna priprava, povečana mehanska odpornost, odlična obdelovalnost in sprijemljivost ter odpornost na zmrzovanje

to so odlike maltitne malte v primerjavi s klasičnimi apnenimi in podaljšanimi maltami

TOZD Blagovni promet, Kidričeva 20, 65000 Nova Gorica, tel: (065) 24-411

NOVO Pester zabavnoglasbeni program

vsak dan od 21. do 03. ure
ob nedeljah od 17. do 24. ure ob ponedeljkih zaprto

KLUB **terme čatež**
čatež ob savi, 68250 brežice.

terme čatež
čatež ob savi, 68250 brežice.

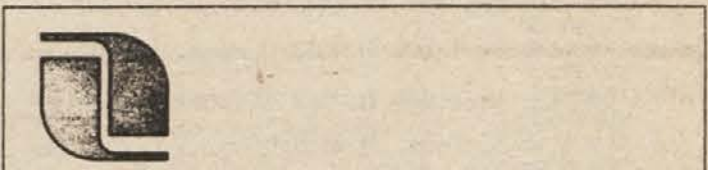
MOTORNE ŽAGE

Ugoden nakup za devizna sredstva vam nudi:

AGROSTROJ LJUBLJANA

LJUBLJANA, Celovška 34, tel. (061) 313-062
AGROTEHNIKA-GRUDA, Tržaška c., telefon 268-341
MATALKA, Dalmatinova 2, telefon 327-261
TRGOAVTO, prodajalna Brežice

Dolenjski list
 24-006

NOVOLES, lesni kombinat
Novo mesto Straža
Delavski svet DELOVNE SKUPNOSTI STROKOVNIH SLUŽB

razpisuje prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- 1. vodje splošne službe**
Pogoji: — visoka izobrazba pravne smeri
— 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- 2. vodje službe za oblikovanje in konstrukcijo izdelka**
Pogoji: — dipl. ing. arhitekture
— 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- 3. vodje posebne finančne službe**
Pogoji: — visoka izobrazba ekonomske smeri
— 5 let ustreznih delovnih izkušenj
— zunanjetrgovinska registracija
- 4. vodje dinarske operative**
Pogoji: — visoka izobrazba ekonomsko-finančne smeri
— 5 let delovnih izkušenj
- 5. vodje devizne operative**
Pogoji: — višja šola ustrezne smeri
— 5 let delovnih izkušenj
— zunanjetrgovinska registracija
- 6. vodje službe za ekonomiko programa zaščite ind. last. INDOK**
Pogoji: — visoka šola ekonomske smeri
— 5 let delovnih izkušenj
— pasivno znanje dveh tujih jezikov

Delavski svet TOZD TG Dvor
razpisuje naslednja prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- 1. vodje proizvodnje strojne obdelave**
Pogoji: — višja šola lesne smeri
— 4 leta delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih
- 2. vodje proizvodnje površinske obdelave**
Pogoji: — višja šola lesne smeri
— 4 leta ustreznih delovnih izkušenj

Delavski svet TOZD TKO Metlika
razpisuje prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- 1. vodje proizvodnje**
Pogoji: — višja šola kemijske ali druge ustrezne smeri
— 5 let ustreznih delovnih izkušenj
Poleg navedenih pogojev morajo vsi kandidati: — če ne izpolnjujejo pogoja izobrazbe, imeti z delom dokazane delovne zmožnosti za opravljanje navedenih del in nalog
— imeti organizacijske in vodstvene sposobnosti
— imeti osebnostne lastnosti, določene v družbenem dogovoru o izvajanju kadrovske politike v občini Novo mesto oz. Metlika.
Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev lahko kandidati oddajo v 8 dneh po objavi na naslov: Novoles, lesni kombinat, kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža.
Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 60 dneh po končanem razpisu.

ZAVOD ZA POŽARNO VARNOST NOVO MESTO, Cesta herojev 27 DELAVSKI SVET
objavlja prosta dela in naloge

- 5 GASILCEV**
Poleg splošnih pogojev morajo kandidati imeti — končano najmanj poklicno šolo tehnične smeri — najmanj 3 mesece delovnih izkušenj
Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Izbrani kandidati bodo morali opraviti po sprejemu v delovno razmerje šestmesečno šolo za poklicne gasilce v Ljubljani.
Delo gasilca nudi veliko možnosti dodatnega strokovnega izpopolnjevanja in se šteje s povečanjem 15 mesecev za leto.
Prijave s potrdili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi. O izbiri vas bomo obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

Iskra Delta

Komisija za delovna razmerja DO ISKRA DELTA, Ljubljana, Parmova 41,

objavlja prosta dela in naloge v dislocirani enoti Novo mesto:

- 1. PRIPRAVNIKA (2 delavca) — za določen čas 6 mesecev**

Pogoji:
— srednja izobrazba tehniške smeri
— vozniški izpit B kategorije
— terensko delo
Delavca se bosta usposabljalala za dela in naloge vzdrževalnega tehnika asistenta.

K sodelovanju vabimo delavce z veseljem do dinamičnega in strokovno zanimivega dela pri vzdrževanju moderne računalniške tehnologije.
Kandidati bodo v postopku izbire morali opraviti preizkus strokovnega znanja in znanja angleščine.
Dela in naloge združujemo za določen čas, s polnim delovnim časom.
Kandidati naj pisne prijave s kratkim opisom dosedanjih del in nalog, življenjepisom in priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: DO ISKRA DELTA, O E kadrovsko področje, Ljubljana, Parmova 41.

računalniški sistemi delta

kmetijska zadruga krka
n. sub. o. novo mesto, cesta komandanta staneta 10

Mercator — KZ »KRKA« Novo mesto
— Tozd Agroservis, Pot na Gorjance 8 (tel. št. 068-21479, 21987, trgovina 24480),

opravlja vse vrste popravila prometnih sredstev, agregatov, kmetijske in gozdarske mehanizacije v delavnicah in na terenu, pogodbeno in garancijska popravila za traktorje:

TORPEDO, ŠTORE-FIAT, URSUS, IMT.

Poleg tega opravljamo tudi kleparska in ličarska dela za vsa tovorna in osebna vozila.
V trgovini pa imamo v prodaji traktorje, priključke in rezervne dele ter ugodno kosignacijsko prodajo traktorjev UTB, motokultivatorje, motorne žage.
SE PRIPOROČAMO!

M — Kmetijska zadruga Črnomelj, n.sub.o.
Razpisna komisija M-KZ Črnomelj in delavski svet DSSS

razpisujeta prosta dela in naloge

- 1. individualnega poslovnega organa — direktorja Kmetijske zadruge in**
- 2. delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za:**
 - vodjo finančno-računovodske službe
 - vodjo razvojno-pospeševalne službe in
 - vodjo splošne službe

Za opravljanje opisanih del in nalog morajo kandidati pod 1 in 2 poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— da imajo visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri z dvema oz. štirimi leti delovnih izkušenj
— da imajo organizacijske sposobnosti za vodenje in koordiniranje delovnega procesa
— da sprejemajo samoupravne socialistične družbene usmeritve.
Dela in naloge razpisujemo za 4-letno mandatno obdobje, do ponovne izbire.
Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj zainteresirani kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: M-Kmetijska zadruga Črnomelj, Kolodvorska 39, kandidati za prosta dela in naloge pod tč. 1 z oznako »Za razpisno komisijo M—KZ« oz. pod tč. 2 »Za delavski svet DSSS«.
Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

*Niše dan
niše noče*

OD 21. DO 30. APRILA 1986
UGODNA PREDPRAZNIČNA PRODAJA
— sladki proizvodi: keksi, pecivo, napolitanke, bonboni, žvečilni gumi, kakao — proizvajalcev Kraš, Koestlin, Pionir

po 20 — 40% nižjih cenah
— sadni sokovi — Takovo, Vitaminka
po do 25% nižjih cenah
— mesni narezek, šunka v dozi — Juhor Svetozarevo
po do 20% nižjih cenah
— ribe v pločevinki — Adria Zadar
do 30% ceneje
— UGODNE CENE: vinski kis, pijače, ...

40% namo

Konfekcija Lisca, Sevnica
TOZD Šivalnica Senovo

objavlja po sklepu delavskega sveta

licitacijo
za odprodajo osnovnega sredstva
kombi ZASTAVA 850 AFP, letnik 1982, neregistriran in karamboliran.
Izključna cena je 250.000.- din.

Javna licitacija bo v četrtek, 24. aprila 1986, ob 10. uri v prostorih TOZD.
Ogled je možen štiri ure pred pričetkom licitacije.
Licitacije se lahko udeležijo osebe, ki bodo vplačale 10% od začetne cene. Kupec mora plačati prometni davek ter kupljeno blago takoj prevzeti.

296/16-86

OBČINA NOVO MESTO
Razpisna komisija delovnih skupnosti upravnih organov

RAZPISUJE prosta dela in naloge

- 1. komunalnega nadzornika**
- 2. kuharice.**

Pogoji:
— pod 1: srednja izobrazba gradbene smeri, 2 leti delovnih izkušenj, strokovni izpit
— pod 2: poklicna gostinska šola, 6 mesecev delovnih izkušenj
Poleg navedenih pogojev so pogoj za zasedbo razpisanih del še: primeren odnos do socialistične družbene ureditve in dela in aktivno znanje slovenskega jezika.
Z izbranimi kandidatomā bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.
Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi sekretariat za občo upravo občine, Novo mesto, Ljubljanska cesta 2.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

292/16-86

**Sklad stavbnih zemljišč
občine Črnomelj**

razpisuje

JAVNI NATEČAJ

**za oddajo delno urejenega
stavbnega zemljišča
v naselju Gričice — Gače:**

- lokacija št. 1 — parc. št. 4567/2 travnik v vel. 341 m² dve enoti
- lokacija št. 2 — parc. št. 4553/2 travnik v vel. 561 m² dve enoti
- lokacija št. 3 — parc. št. 4553/3 travnik v vel. 376 m² dve enoti
- lokacija št. 4 — parc. št. 4553/4 travnik v vel. 319 m² dve enoti
- lokacija št. 5 — parc. št. 4553/5 travnik v vel. 368 m² dve enoti
- lokacija št. 6 — parc. št. 4553/6 travnik v vel. 368 m² ena enota
- lokacija št. 8 — parc. št. 4553/9 travnik v vel. 312 m² ena enota
- lokacija št. 9 — parc. št. 4453/10 travnik v vel. 549 m² ena enota
- lokacija št. 10 — parc. št. 4553/11 travnik v vel. 382 m² ena enota
- lokacija št. 11 — parc. št. 4553/12 travnik v vel. 563 m² ena enota
- lokacija št. 12 — parc. št. 4553/13 travnik v vel. 421 m² ena enota
- lokacija št. 15 — parc. št. 4540/5 travnik v vel. 194 m² dve enoti
- lokacija št. 16 — parc. št. 4540/4 travnik v vel. 348 m² ena enota
- lokacija št. 17 — parc. št. 4532/7 travnik v vel. 328 m² pet enot
- lokacija št. 18 — parc. št. 4532/8 travnik v vel. 298 m² ena enota
- lokacija št. 19 — parc. št. 4532/6 travnik v vel. 424 m² ena enota
- lokacija št. 20 — parc. št. 4532/3 travnik v vel. dve enoti
- lokacija št. 21 — parc. št. 4532/1 travnik v vel. dve enoti
- lokacija št. 22 — parc. št. 4532/2 travnik v vel. ena enota
- lokacija št. 23 — parc. št. 4553/6 travnik v vel. 368 m² ena enota
- lokacija št. 24 — parc. št. 4553/7 travnik v vel. 534 m² štiri enote
- lokacija št. 25 — parc. št. 4553/12 travnik v vel. 190 m² ena enota
- lokacija št. 26 — parc. št. 4567/3 travnik v vel. 342 m² tri enote
- lokacija št. 27 — parc. št. 4553/14 travnik v vel. 372 m² tri enote
- lokacija št. 28 — parc. št. 4567/4 travnik v vel. 393 m² tri enote
- lokacija št. 29 — parc. št. 4567/5 travnik v vel. 539 m² štiri enote
- lokacija št. 31 — parc. št. 4567/6 travnik v vel. 252 m² štiri enote
- lokacija št. 33 — parc. št. 4535/4 travnik v vel. 596 m² sedem enot
- lokacija št. 34 — parc. št. 4535/3 travnik v vel. 706 m² devet enot

vse k.o. Stale, za gradnjo počitniških hiš pod naslednjimi pogoji:

1. Odškodnina za kvadratni meter zemljišča znaša 400.- din.
2. Akontacija stroškov za pripravo in opremljanje zemljišča znaša 150.000.- din na enoto.
3. Interesenti so dolžni do konca razpisanega roka za sprejem ponudb plačati varščino v višini 100.000.- din in jo nakazati na račun št. 52110-652-64105. Sklad stavbnih zemljišč občine Črnomelj.
4. Odškodnina za zemljišče in prispevek za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča bodo uporabniki dolžni plačati v roku 15 dni od podpisa pogodbe o dodelitvi zemljišča.
5. Rok za predložitev ponudb je 15 dni po objavi tega natečaja. Ponudbe je treba poslati na naslov: Sklad stavbnih zemljišč občine Črnomelj — z oznako »Javni natečaj Gričice«.
6. Natečaja se lahko udeležijo fizične in pravne osebe. Prednost imajo pravne osebe.
7. Stroške v zvezi z zemljiško-knjižnim prenosom pravice uporabe zemljišča plačajo uporabniki.
8. Vsi ostali pogoji se določijo s pogodbo.
9. Rok za vložitev ponudb je do vključno 30. 4. 1986.
10. Reševanje vlog bo 8. 5. 1986 s pričetkom ob 8. uri pri komiteju za družbeni razvoj občine Črnomelj, soba št. 20. Pri reševanju vlog so lahko prisotni interesenti.
11. Informacije v zvezi z razpisom tega natečaja daje komitej za družbeni razvoj občine Črnomelj.
12. Akontacija stroškov pod točko 2 obsega naslednje komunalno opremljanje:
 - izgradnjo dovozne ceste v makadamski izvedbi,
 - električni kablanski dovod iz TP do razdelilnih omarič vključno z omaričami.
 Navedeno komunalno opremljanje bo izvršeno pod pogojem, če bodo oddane vse lokacije, sicer bo zvršena le do višine zbranih sredstev.

307/16-86

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

**TOZD Gozdarstvo Novo mesto
TOK Gozdarstvo Novo mesto
Šmihelska 14, Novo mesto,**

obvešča svoje stranke:

Začasno smo preselili sedeža poslojpa,

in sicer

TOZD Gozdarstvo Novo mesto posluje v poslovnih prostorih žage Poganci, tel. (068) 22-753
TOK Gozdarstvo Novo mesto posluje v poslovnih prostorih TOZD Vrtnarstvo in hortikultura Novo mesto, Kristanova 65, Novo mesto, tel. (068) 25-963.

304/16-86

**OZ BOHOR Sevnica
Glavni trg 40
Na podlagi sklepa organa upravljanja OZ
BOHOR Sevnica**

razpisujemo prosta dela in naloge

VODJE RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Pogoji:
— višja šolska izobrazba ekonomske smeri z najmanj 4 leti delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti pri vodilnih delih in nalogah,
ali
— srednja šolska izobrazba ekonomske smeri z najmanj 8 leti delovnih izkušenj od tega 4 leta pri vodilnih delih in nalogah,
— ustrezne moralnopolitične vrline.
OD po pravilniku o delitvi sredstev za OD. Objava velja 15 dni po objavi. Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30 dneh po objavi.
Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: OZ BOHOR Sevnica, Glavni trg 40, splošni sektor. Prijav brez priloženih dokazil ne bomo upoštevali.

309/16-86

**Komisija za delovna razmerja
SREDNJE ŠOLE TEHNIŠKIH
IN ZDRAVSTVENE USMERITVE
BORIS KIDRIČ NOVO MESTO
Ul. Milke Šobar 30**

razpisuje dela in naloge:

- **3 učiteljev matematike**
— prof. matematike
- **1 učitelja umetnostne vzgoje**
— prof. likovne vzgoje
- **1 učitelja obrambe in zaščite**
— prof. SLO in visoka izobrazba katerekoli smeri in končana šola za rezervne oficirje
- **1 učitelja kemije**
— prof. kemije
- **1 učitelja kemije**
— dipl. inž. kemijske tehnologije
- **2 učiteljev strojnih strokovnih predmetov**
— dipl. inž. strojništva
- **1 učitelja praktičnega pouka v kovinarstvu in strojništvu**
— inž. strojništva
- **2 učiteljev elektro strokovnih predmetov**
dipl. inž. elektronike
- **1 učitelja praktičnega pouka elektronike**
— inž. elektronike
- **2 učiteljev lesarskih strokovnih predmetov**
— dipl. inž. lesarstva
- **1 učitelja praktičnega pouka lesarstva**
— inž. lesarstva
- **1 knjižničarja**
— višji knjižničar; delo s polovičnim delovnim časom

Vsa dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas s poskusnim delom tri mesece.
Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za zbiranje prijav.
Za prof. matematike in učitelje strokovnih predmetov imamo na razpolago občinsko kadrovsko stanovanje — garsonjero.

308/16-86

**MERCATOR — KZ KRKA
TOZD Brazda — agroservis in
kmetijstvo, n. sol. o. Novo mesto
Pot na Gorjance 8**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. materialni knjigovodja DE kmetijstvo
2. čistilka delovišča Brezovica

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
Pod 1:
da imajo strokovno izobrazbo V. stopnje — ekonomski tehnik in 1 leto delovnih izkušenj pri podobnih delih.
Pod 2:
da imajo osnovnošolsko izobrazbo in opravljen zdravstveni minimum ter šoferski izpit B kategorije.
1. Delovno razmerje pod 1 bo sklenjeno za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom.
2. Delovno razmerje pod 2 bo sklenjeno za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu).
Kandidati naj pisne vloge z dokazili o šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

299/16-86

OBVESTILO

Cestno podjetje Novo mesto — TOZD VVC Novo mesto obvešča vse uporabnike, da bodo v času odjuge na spodaj navedenih cestah v OBČINI TREBNJE omejitve osnih pritiskov.
Omejitev osnih pritiskov je nujna zaradi slabega stanja posameznih cest, njihovega varstva ter varnosti prometa. Omejitve veljajo od 19. 4. 1986 dalje do preklica

**OMEJITEV OSNIH PRITISKOV V ČASU
ODJUGE NA LOKALNIH CESTAH v letu 1986**

Št. ceste	Odsek ceste	Dovoljeni osni pritisk v tonah
1	2	3
L-2925	meja SO Grosuplje — Šentlojrenc — Mala Loka	4 t
L-4326	meja SO Litija — Migolica — Mirna R 326	4 t
L-6728	meja SO Sevnica — Hrastovica — Puščava R 326	6 t
L-7703	R 331 Korenitka — Velika Loka — Račje selo — Gomila R 326	4 t
L-7704	R 326 Trebnje — Račje selo	6 t
L-7704	Račje selo — Križ — Čatež R 329	4 t
L-7712	R 326 Mokronog — Ornuška vas — D. Nemška vas	4 t
L-7717	L-7712 D. Nemška vas — Rodine — Gomila R 326	4 t
L-7719	MI — Trebnje — Svetinje — Rdeči kal L 7721	4 t
L-7722	L 2925 Stranje — Zagorica — Log — meja SO Novo mesto	4 t
L-7709	R 326 Slovenska vas — Šentrupert — Prelesje R 326	4 t

300/16-86

**GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO, n. sub. o.
NOVO MESTO, Gubčeva 15**

Delavski sveti

**TOZD Gozdarstvo Novo mesto
TOZD Gozdarstvo Podturn
TOZD Transport in gradnje Novo mesto**

razpisujejo
prosta dela in naloge

- individualnega poslovnega organa**
1. vodje TOZD Gozdarstvo Novo mesto
2. vodje TOZD Gozdarstvo Podturn
3. vodje TOZD Transport in gradnje Novo mesto

Kandidati, ki se javijo na razpise pod 1, 2 oz. 3, morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da imajo strokovno izobrazbo diplomiranega gozdarskega inženirja in najmanj 5 let delovnih izkušenj v gozdarstvu ali strokovno izobrazbo gozdarskega tehniika in 10 let delovnih izkušenj v gozdarstvu;
— da imajo strokovne in organizacijske sposobnosti;
— da imajo sposobnost za razvijanje samoupravnih socialističnih odnosov;
— da so družbeno-politično aktivni.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev z življenjepisom in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

pod 1: Gozdno gospodarstvo Novo mesto
Žaga Poganci, 68000 Novo mesto
s pripisom »Za razpisno komisijo«

pod 2: Gozdno gospodarstvo Novo mesto
TOZD Gozdarstvo Podturn, Podturn št. 17
68350 Dolenjske Toplice
s pripisom »Za razpisno komisijo«

pod 3: Gozdno gospodarstvo Novo mesto
TOZD Transport in gradnje Novo mesto
Gor. Straža 33 a, 68351 Straža
s pripisom »Za razpisno komisijo«.

Izbrani kandidat pod 1, 2 oz. 3 bo v skladu s statutom TOZD imenovan za 4-letni mandat. O izbiri pod 1, 2 in 3 bomo kandidate obvestili v 8 dneh po sklepu.

305/16-86

**STREŠNIK IGM p.e.
Dobruška vas
68275 Škocjan
GRADITELJI, POZOR!**

PRIPOROČAMO VAM, DA NABAVITE BETONSKI STREŠNIK, IZDELAN Z DOMAČO BARVO, PO ZNIŽANI CENI ZA 30%.
Strešnik je primeren za pokrivanje in prekrivanje gospodarskih poslojter ter ostalih pomožnih objektov. Primeren je tudi za pokrivanje stanovanjskih hiš.
Strešnik po znižani ceni bomo prodajali do 15. maja 1986.

306/16-86

AVTO-MOTO DRUŠTVO KRŠKO
razpisuje

JAVNO LICITACIJO
za prodajo:

1. osebne avtomobila Z 101 C, letnik 1981
Izključna cena 450.000 din
2. osebne avtomobila Z 750, letnik 1981
Izključna cena 300.000 din

Licitacija bo v soboto, 19. 4. 1986, ob 8. uri pred Stadionom Matije Gubca v Krškem.
Interesenti morajo pred licitacijo položiti 10-odstotno varščino.

Dom sedaj je pust in prazen,
ker tebe, dragi Janez, v njem več ni,
prej vsem si bil tako prijazen.

sedaj zaman te čakamo,
a tebe od nikoder ni.

ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je nepričakovano zapustil naš ljubljani

JANEZ KVAS

rojen 27. septembra 1956
s Prelesja pri Šentrupertu

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, poklonili toliko lepega cvetja ter našega ljubega Janeza tako številno spremili do njetovega preranega doma. Naša topla zahvala lovskim tovarišem iz Šentruperta in okolice, V. p. 4799 Mokronog, V. p. 2690 Ljubljana, govornikom, pevcem in župniku za opravljeni obred.

Neutolažljivi: vsi njegovi

Ne jokajte nad mojim grobom,
prižgite lučko, naj gori,
trpljenje moje minilo je,
v spokojnem miru zdaj ležim.

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, praded,
stric in svak

ALOJZ ČERNE

iz Kota pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje in vence. Posebno zahvalo smo dolžni delovnim organizacijam Pionir Novo mesto — TOZD MKI, DINOS Novo mesto, BELT Črnomelj, ŽTO Novo mesto—TOZD UVP, ISKRI Semič, pevske-mu društvu Semič, ZB Kot, kakor tudi govorniku Ivanu Avpiču in gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojnika v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: vsi njegovi

Vsa sreča je pri nas minila,
ko tebe, draga mama, zemlja je prekrila.

Vse bolj osamljene so zdaj poti,
odkar več tebe, draga mama, ni.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in
prababica

MARIJA BANIČ

roj. MAVSAR
iz Konca 8

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in ji darovali cvetje in vence ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala Dragici Pelko za poslovilne besede pred hišo, Alojzu Murnu za poslovilne besede pri odprtem grobu. Hvala kolektivu IMV za podarjene vence, ZB Podgrad za podarjeni venec, župniku pa za lepo opravljeni obred. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: hčerka Anica, sin Franc, Fanika in Mimi z družinami ter ostalo sorodstvo

Draga, tako zelo si ljubila življenje,
svoji hčerki najdražji in dom,
v hudi bolezni močno se borila,
a kruta usoda te vzela je nam.

ZAHVALA

Tiho nas je v 35. letu starosti za vedno zapustila zlata mama, žena, nečaki-
nja, sestrična in snaha

SLAVKA MRZELJ

roj. SMOLIČ
iz Gabrovke

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala zdravnikom in bolniškemu osebju koronarne-ga oddelka v 7. nadstropju Kliničnega centra v Ljubljani, kolektivu KZ Gabrovka — Dole, tozdu Konfekcija Novoteksa iz Novega mesta, otrokom in tovarišici iz male šole v Gabrovki, pevcem z Mirne in iz Gabrovke, govorniku za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste jo z žalostjo v srcu pospremili v tihi dom k večnemu počitku.

Žalujoči: mož Marjan, hčerki Suzana in Anita ter vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 72. letu nas je 23. marca zapustil naš dragi oče, brat in stric

LEOPOLD CVITKOVIČ

iz Desinca

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in pri-jateljem, ki ste našega očeta pospremili na zadnji poti, mu poda-rili cvetje in vence ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in strežnemu osebju bolnišnice Novo mesto za vso skrb in nego v času njegove bolezni. Hvala DO IMV Vzdrževanje in OOZS Črnomelj, kaplanu pa za opravljeni obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage botre

ANE VERBIČ

roj. 28. aprila 1893, Ostrog

se najlepše zahvaljujem sosedom, vaščanom in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala za podarjeno cvetje, posebno še sosedom Jordanovim, Jurčevim ter gospodu župniku iz Šentjerneja za opravljeni obred in govor.

Žalujoča Bernarda Sekne

ZAHVALA

Ob izgubi drage sestre

STANKE POŽEK

se hvaležni zahvaljujemo osebju nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice novo mesto za vso skrb in trud med njeno boleznijo. Pristrana hvala dobrim sosedom, posebno Jugovim in Klemenčičevim, ki so nam pomagali v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se vsem za prelepo cvetje, pisna in ustna sožalja, ZZB NOV, mr. ph. Jugu za tople poslovilne besede, godbi na pihala, Društvu up-okojeencev in duhovniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste našo drago sestro in teto imeli radi.

VSI NJENI

Solze naše ti na grob rosijo,
tebe, dragi oče, pa ne obudijo.

V SPOMIN

12. aprila mineva žalostno leto dni, od-
kar nas je zapustil naš dragi mož, oče,
stari oče, brat in stric

ALOJZ PRIMOŽIČ

iz Semiča 71

Vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate svečke, iskrena hvala!

Žalujoči: VSI NJEGOVI

Kako zelo nam manjšaš ti,
povsod te iščejo oči.
V domovih naših je praznina,
v srcih naših bolečina,
spomin na tebe še živi,
čeprav te več med nami ni.

V SPOMIN

JOŽETU JAKŠI

iz Kristanove 24, Novo mesto

20. aprila bo minilo eno leto, odkar si mnogo prezgodaj zapustil
svoj vinograd, ki si ga ljubil, in nas.
Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in prižigate sveče.

Neutolažljiva mama in vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti očeta

JOŽETA ŽELEZNIKA

se zahvaljujem za pomoč pri organizaciji pogreba in govor gasilskemu društvu Boštanj, občinski gasilski zvezi Sevnica, pob-ratenemu gasilskemu društvu Brezje ter drugim gasilskim društvom, godbi na pihala, govornikom društva invalidov in Stillesa ter g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sin Alfred z družino

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu delovne skupnosti Avto- moto zveze Slovenije

objavlja prosta dela in naloge:

AVTONEGOVALCA — MONTAŽERJA GUM

za Tehnično turistično bazo AMZS na Otočcu

Pogoji:
osnovna šola, vozniški izpit B kategorije, odslužen voja-ški rok. Poseben pogoj je poskusno delo do treh mesecev.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s pol-nim delovnim časom.
Nastop dela je možen takoj.
Pismene ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:
AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE — TEHNIČNO-TURISTIČNA BAZA OTOČEC.
Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

303/16-86

Obrtna zadruga HRASST Novo mesto, Trdinova 4,

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
razpisuje prosta dela in naloge:

- fakturist
- administrator

POGOJI:
Končana srednja šolska izobrazba z 2-letnimi delovnimi izkušnjami na podobnih opravilih.
Ostali pogoji po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke.
Kandidati naj se pismeno prijavijo na gornji naslov.
298/16-86

Bolezen, delo in trpljenje —
je bilo njeno življenje.

ZAHVALA

V 80. letu starosti je umrla žena, mama,
stara mama, sestra in teta

MARIJA HUDELJA

roj. Dražumerič
Nova Loka 3, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali, pokojni darovali vence in cvetje in jo tako številno spremili na zadnji poti. Iskrena zahvala sorod-nikom, dobrih sosedom, osebju internega oddelka bolnice Novo mesto, Zdravstvenemu domu Črnomelj, Petrolu-TOZD Brežice, B. S. Metlika, Semič, Vinica, Otočec, vsem znancem in pri-jateljem, DU Črnomelj in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 17. aprila — Rudi Petek, 18. aprila — Konrad Sobo, 19. aprila — Leon Nedelja, 20. aprila — Neža Ponedeljek, 21. aprila — Simcon Torek, 22. aprila — Leonida Sreda, 23. aprila — Vojko Četrtek, 24. aprila — Jurij

LUNINE MENE

17. aprila ob 11.36 — prvi krajec
24. aprila ob 13.47 — ščip

KINIO

BREŽICE: 17., 18. in 19. 4. jugoslovanska komedija Žikina dinastija. 20. in 21. 4. ameriški akcijski film Lov na moza. 22. in 23. 4. italijanski film Romarij Atlantide.
CRNOBELJ: 17. 4. francoski film Hoja v senci. 18. in 20. 4. ameriški film

mali oglasi

službo dobi

SPREJMEM takoj frizersko pomočnico. Salon JURE Novo mesto.
TAKOJ zaposlimo mlado deklo za delo v strežbi. Hrana in stanovanje v hiši, dva dneva prostja. Informacije na tel. (064) 47-269.

ZAPOSLEM pridno šiviljo. Dober OD. Tel. 46-505.

ZAPOSLEM dva delavca v cementarnstvu. Jože KIC, Dobrava 54, Škocjan.

ZAPOSLEM PK KUCHARICO ali deklo, ki ima veselje do dela v kuhinji. OD po dogovoru. Gostilna CUGELJ, Odrga 15, Trebnje, telefon (068) 44-442.

HONORARNO zaposlimo osebo za sicanje poslovnih prostorov v centru mesta dvakrat tedensko. Če ste zainteresirani, se oglasite na telefon 25-744.

REDNO ali sezonsko zaposlitev dobi ženska ali moški na kmetiji in vrtnariji. Hrana in stanovanje v hiši. Janko Aljančič, Križe 16, 64294 Tržič.

stanovanja

SAMSKO STANOVANJE kjerkoli na Dolenjskem iščem. Šifra: »TAKOJ«.
ZAMENJAM garsonjero (22 m²) s centralno kurjavo za manjši vikend pri Šmarjških Toplicah. Telefon (068) 23-453.

motorna vozila

Z 750, starejši letnik, registrirano za celo leto, po ugodni ceni prodam. Jože Mavsar, Igljenik 4, Novo mesto.

POCENI prodam motor z menjalnikom za Z 750. Kastelic, Gabrje 100, Brusnice.

NOV TOMOS avtomatik prodam. Tel. 23-642, popoldne, 24-738, dopoldne.

Z 101, letnik 1978, prodam. Igor Sečnjak, telefon 23-896, popoldne, 24-738, dopoldne.

NSU, neregistriran, prodam. Tel. 47-319, prodam tudi dve ovc.

ZASTAVO 128, letnik 1984, prodam ali zamenjam za traktor ali kamion do 3 t. Tel. 69-716.

Volkovi. 20. 4. ameriški film Hokuspokus. 22. 4. ameriški film Nočni jastrebi. 24. 4. ameriški film Navahogrom.

KRŠKO: 20. 4. ameriški film Podgane. 22. 4. ameriški film Grozni vikend. 23. 4. ameriški film Orožje smrti.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 17. 4. revija odraslih pevskih zborov. Od 18. do 20. 4. ameriški triler New York mesto strahu. Od 18. do 20. 4. angleški film Titanic, noč, ki se pomni. 21. 4. angleški film Lokalni junak. 22. in 23. 4. gledališki abonma. 24. 4. filmsko gledališče — Aida — italijanska filmana opera Giuseppe Verdija.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 18. do 20. 4. ameriški film Profesorka francoskega jezika. Od 21. do 23. 4. italijanski film Raš.

SEVNICA: 17. 4. film Za sinovo ljubezen. 18. in 19. 4. film Una. 19. in 20. 4. film Oče na službeni poti. 20. in 21. 4. film Marijini ljubimci. 23. in 24. 4. film Osamljena dama.

R 4 GTL, letnik 1982, prodam. Tel. 22-773.

Z 750 po delih prodam. Informacije na telefon (068) 22-917, pop.

RENAULT 4, letnik 1977, prodam. Ogled vsako popoldne. Božo Pungartnik, Rimska 18/a, Trebnje.

ZASTAVO 101 lux — školjka, obnovljeno, prodam. Telefon (068) 69-716, Kostonjceva.

Z 101 confort, letnik 1982, prevoženih 47600 km, ugodno prodam. Rago-vo 14, tel. 25-948.

PRODAM karambolirano karoserijo za JUGO 45. Informacije na tel. 22-487.

V W 1300, starejši letnik, registriran do oktobra letos, prodam. Informacije na telefon 71-947.

Z 101 GTL 55/3 V, letnik 1985, prodam. Informacije po telefonu (068) 72-416, po 20. uri.

FIAT 1300, letnik 1974, ugodno prodam. Krško, Lapajnetova 10, tel. (068) 71-761.

NSU po delih ali v celoti prodam. Marjan Furman, Dol. Karteljevo 8, Mirna peč.

GOLF JGL 81, registriran za vse leto, ugodno prodam. Tel. (068) 72-446.

Z 750 prodam za 10 M. Registrirana je za vse leto. Tel. 25-593.

125 P, letnik 1977, prodam. Malinovič, Ivana Roba 33, Novo mesto.

PRODAM avto fiat 850, letnik 1982, ugodno. Informacije po telefonu 23-382.

Z 101, letnik 1978, prodam. Martin Mohar, Krka 8, Novo mesto.

R 4 TL, letnik julij 1984, prodam. Tel. 26-434, v večernih urah.

Z 101, letnik 1975, dobro ohranjen, prodam. Informacije po telefonu 23-148.

ZASTAVO 750, letnik 1984, in ZASTAVO 101, letnik 1984, prodam. Informacije na tel. 43-769.

KAROSERIJO za R 18, letnik 1985, prodam. Možno tudi po delih. Telefon 25-908.

GOLF diesel 1979 prodam. Tel. 72-021 int. 223, vsak delavnik dopoldne.

PZ 125, motor IR 1300, vozen, neregistriran, nove prage, 6 kg avto-barve, prodam za 13 SM. Slunjski, Roje IV, Mirna, tel. 47-008.

UGODNO prodam SIMCO 1300 L v voznom stanju. Ponudbe na oglas pod šifro: »ASFALT«, tel. (061) 851-957.

ZASTAVO 101, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Grubič, Dobrava 8, Podbočje.

Z 101 mediteran, letnik 1981, registrirano do februarja 1987, prodam. Abram, Trg rudarjev 4, Senovo, tel. (068) 79-552, popoldne.

R 4 TLS, letnik 1984, prodam. Poljak, tel. 20-585.

126 P, letnik januar 1984, prodam. Jože Pavlin, Gotna vas 39 c, Novo mesto.

ZASTAVO 750 LE, letnik 1985 (september), prodam. Tel. 20-381, popoldne.

SPAČKA, letnik 1976, prodam. Informacije: 20-361, Novo mesto.

SUNBEAM 1500, letnik 1976, lepo ohranjen, ugodno prodam. Telefon (068) 21-851.

Z 101, letnik 1979, prodam. Bošnjak, Lojzeta Fabjana 4, Črnomelj, tel. 51-279.

126 P, letnik 1980, prodam. Župavec, Mestne njive 3/4, Novo mesto.

PRODAM ali zamenjam ZASTAVO 101, letnik 1979, za ZASTAVO 750. Franc Bašelj, Šmarješke Toplice 62, popoldne.

R 18, letnik 1981, dobro ohranjen, prevoženih 40.000 km, prodam. Stane Medle, Vel. Brusnice 96, tel. (068) 85-997.

NUJNO in ugodno prodam 126 P, letnik 1980, registriran do 24. januarja 1987. Strajnar, Češnjek 14, Trebnje.

PRODAM dobro ohranjen osebni avto 132, letnik 1979. Informacije frizerski salon »Jure« Novo mesto, tel. (068) 26-010.

Z 750 »lux«, registrirano do decembra, in VW, odlično ohranjen, prodam. Tel. 56-645, popoldne.

LADO 1200, december 1976, registrirano do oktobra 1986, prodam. Dragan, Mirna peč 24.

KOMBI ZASTAVA 412 NK diesel, letnik 1979, poceni prodam ali zamenjam. Črmošnjice 48, Novo mesto.

JUGO 45, september 85, in usnjeno jarko št. 45 prodam. Tel. 22-861, popoldne.

LADO 1200, karambolirano, leto izdelave 1977, prodam. Mavrič, Otočec 65.

PRODAM ZASTAVO GTL 55, 19500 km, staro dve leti. Prešeren, Otočec 83.

ZASTAVO 101 zamenjam za manjši avto ali prodam. Ločna 18, Novo mesto.

SIMCO 1005 LS, letnik 1978, prodam. Darko Kovačič, Hrustulje 6, 68275 Škocjan.

PRODAM Z 750, letnik 1980, in karoserijo za R 18 skupaj ali po delih. Krapež, Orehovec, Kostonjceva.

R 4 TL, letnik 1976, obnovljen, prodam. Janez Sluga, Vrhpeč 11, Mirna peč, tel. 23-311 int. 73 dopoldne.

MOPED 15 SLC prodam. Tone Novak, Sr. Grčevje 10, Otočec.

PRODAM Z 750 in Z 101, letnika 1977. Rudman, Vrh pri Ljubnu 2, Novo mesto.

TOMOS AVTOMATIC, odlično ohranjen, prodam. Dejan Škaler, Brežice, tel. 61-138.

PRODAM ZASTAVO 125 P, Milan Pergar, Nad mlino 17, Novo mesto.

PRODAM ZASTAVO 101 GTL, letnik 1984, Tel. 22-746.

PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1982, 33000 km. Jerič, Mali vrh 7, tel. 84-328.

LADO 1200, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Jože Godnjavec, Jurčičeva 5, Trebnje, tel. 44-036.

PRODAM ZASTAVO 101 GTL (5), 1983. Klančar, Dol. Toplice 131, tel. 85-737.

126 P, letnik 1980, prodam. Miklič, Podturn 34, Dolenjske Toplice.

UGODNO prodam nov avtomatik in dele za 126 P. Tel. 24-140.

ZASTAVO 101, letnik 1973, obnovljeno, prodam. Cena po dogovoru. Luzar, V Brezov log 36, Novo mesto.

Z 101 SC, letnik 1980, ugodno prodam. Prodajati ZX spectrum 48 K. Tel. 85-780.

ZASTAVO GTL 55, letnik 1983 s tremi vrati prodam. Telefon 85-182.

DIANO, letnik 1978, registrirana do aprila 1987, prodam.

PRODAM TAM 6500 kiper, letnik 1972 in RENAULT 18 TL, letnik 1979. Martin Kuntarič, Pristava 9 ob Krki, Podbočje.

PRODAM JUGO 45, letnik 1982, julij, in prenosni stereo radiokasetofon. Informacije na tel.: 26-419.

PRODAM R-4 GTI, Informacije Zupančič Majda, tel. 21-826 dopoldne, 26-123 popoldne.

PRODAM Z-750 LC, letnik 1980, Informacije Papež Jože, tel. 25-586, dopoldan.

PRODAM motokultivator honda 600 s priklučki. Na Tratah 15, Novo mesto, tel. (068) 25-988, popoldne.

UGODNO prodam frezo za traktor »Tomo Vinkovič« in 200 l belega vina. Tel. 75-512.

TRAKTOR 540, dobro ohranjen, prodam. Franc Struna, Potov vrh, Novo mesto.

UGODNO prodam nov traktor »Tomo Vinkovič« 420. Anton Nemančič, Gornja Lokвица 29, 68330 Metlika.

PRODAM traktorski plug batuje 12, 40, konj, na prestave. Alojz Burja, Šutna 23, Podbočje.

ZAMENJAM traktor PORSCHE (28 KS) s hidravliko 2300 kg za manjši traktor, posebno pa na TV. Ogled vsak dan, razen sobote in nedelje. Edi Pevec, Savska c. 29, Sevnica.

TRAKTOR normag (18 KS) prodam. Martin Strle, Studenec 26.

KOSILNICO prodam. Tel. 23-736, od 14.30 do 16.00 ure.

PRODAM jermenico za traktor ur-sus 35, Marjan Furman, Dol. Karteljevo 8, Mirna peč.

PRODAM traktorski dvobrazdni plug. Franc Turk, Gor. Maharovec 6, Sentjernej.

PRODAM rotacijsko kosilnico, staro dve leti, in dele za škodo 100. Ogled možen vsak dan: Jože Baškovič, Kladije 20, 68283 Blanca.

KOSILNICO Gorenje-Rex, novo, z rotacijskim plugom prodam. Cena po dogovoru. Franc Možek, Senovo.

PRODAM nov pihalnik Tajfun, enobrazdni plug za TV 30 in pet novih zastekljenih oken z roletami 180 x 120. Karol Vidmar, Stari Log 20, Kočevje.

KOSILNICO BCS in varnostni lok za traktor Štore prodam. Gazvoda, Dolž 37, Novo mesto.

NAKLADALCO SIP 17 ugodno prodam. Ivan Andrejčič, Stara vas 11, Škocjan.

PRODAM pihalnik z električnim motorjem (10 KS). Franc Turk, Sela 5, Stopiče.

PRODAM plug Slavonec. Jerman, Otočec 88.

TRAKTOR Fendt (28 KM) s kabino in jermenico in brejo kravo simentalco prodam. Golob, Veliki Slatnik 15, Novo mesto.

MOTORNO KOSILNICO Olimpija (16 KM, bencin, petrolej), dobro ohranjen, prodam. Franc Duhanič, Gazice 7, 68263 Cerklje ob Krki.

PRODAM motokultivator MUTA s kosilnico. Stane Škrbec, Ratež 26, Brusnice.

PRODAM novo bočno kosilnico za traktor MTT, Vinko Kirar, Hrvaški Brod 3, Sentjernej.

KABINO za traktor Univerzal, novo, prodam. Tel. 25-708.

UGODNO prodam kosilnico za zetor 2511, gume 112/10-28 in novo jermenico. Anton Rus, Zemelj 5, 68332 Gradac.

PRODAM traktor Univerzal, en pogon, v dobrem stanju, registriran, in plug Batuje. Jože Gornik, avtoklepar, Škocjan.

PRODAM prikolico za manjši traktor in obračalni plug. Rangus, Sentjernej, tel. 32-140.

TRAKTOR IMT (35 KM) prodam. Karol Kovačič, Zubina 27, 68213 Veliki Gaber.

TRAKTOR TV 422, dobro ohranjen, prodam. Telefon 58-487. Informacije vsak dan.

PRODAM kotno sedežno garnituro z mizo in pralni stroj. Zlatko Kobe, V Brezov log 19, Novo mesto, telefon 24-990.

PO ZELO ugodni ceni prodam sedežno garnituro, ki se raztegne v francosko posteljo. Marija Strašek, Jerebova 3 a, Novo mesto.

PRODAM 4 tone dobrega sena. Robida, Smuka pri Hinjah.

UGODNO prodam samohodno vrtno kosilnico, primerno tudi za košnjo nižje trave. Tel. 24-297.

PRODAM šank in drobni gostilniški inventar. Ogled vsak dan po 19. uri pri Zupančič, Regerča vas 80, Novo mesto.

KRAVO s telenom. Gor. Kamence 19, Novo mesto.

OZVOČENJE FBT - pevsko (6 vhodov z EHO trakom), kompletno z zvočniki in stojali, prodam. Telefon (068) 22-669.

PRODAM tri barske stolčke in 2000 S nemščine. Tel. 26-661.

3 tone sena prodam. Jože Mede, Jurka vas 21, Straža.

PRODAJAM tropske akvarijske ribe. Informacije 20-361, Novo mesto, Ragskova 14/16.

POCENI prodam večjo količino dobrega sena in otave. Slavko Vrtošek, Stolovnik 72 pri Brestanici.

PRODAM hojco in stajico. Tel. 61-591, zvečer.

SENO prodam. Tel. (061) 861-156.

PRODAM plemenskega kozla, kože in mladiče. Olga Pekljar, Vojško 6, 68282 Koprivnica. Informacije po telefonu 79-359, dopoldne.

PRODAM 4 tone kvalitetnega sena. Cena 25 din za kg. Janko Slane, Rosalnice 22, 68330 Metlika.

PRODAM MALO rabljen kombiniran otroški voziček, modre barve. Mazovec, V Brezov log 14, Novo mesto, tel. 24-946.

NEDOGRAJEN VIKEND s 5 ari zemlje ob Kolpi prodam. Informacije na telefon 21-456, popoldne.

HISO v Brestanici, adaptirano, z vrtno, garažo, telefonom, nujno prodam najugodnejšemu ponudniku. Tel. (061) 572-163.

PRODAM gozd v izmeri 51 arov nad Velikim Banom. Informacije: Pisanski, Dolenja Stara vas 48, Sentjernej.

PRODAM 3 t suhega sena. Telefon (068) 56-073, France Saje, Kot 65, Semič.

PRODAM črno-beli televizor, star dve leti. Tel. 22-494.

VINO, rdeče in belo, prodam. Tel. 24-867, zvečer.

SENO prodam. Slavko Tomšič, Lopata 9, 68362 Hinje.

PRODAM rabljen štedilnik Gorenje (4 električne plošče) in rabljen plinski štedilnik »Kekec« (dve plošči). Tel. 24-156.

SENO, večjo količino, prodam. Cvelbar, Šmarjeta 5.

PRODAM mizarsko kombinirko (3 operacije). Kličite v soboto popoldne 44-745.

PRODAM dveletne sadike žive meje. Informacije: Pokorny, Novo mesto, tel. 24-289.

OTROSKO SOBO prodam. Tel. 21-985.

PRODAM kravo, brejo osem mesecev, z drugim telom in avto kasetofon. Somrak, Vrhovo 7, Mirna peč.

SENO (8000 kg po 30 din) prodam. Informacije na telefon 22-408, po 15. uri.

PRODAM 14 mesecev starega junca. Berkovec, Koroška vas 8, Novo mesto.

PRODAM avtoradio-kasetar, električno kitaro Melodija Menges in prevleke za Z 101. Telefon 85-981.

PRODAM motorni žagi, STIHL 070, novo, in Homelite, obnovljeno. Stane Cvelbar, Šmarješke Toplice 81.

UGODNO prodam nov pralni stroj z garancijo. Franc Lindič, Dolenje Lanknice 15, Mokronog.

SPALNICO prodam. Informacije dopoldne 24-201, popoldne: Štih, Jedinščica 14, Novo mesto.

PRODAM žrebico, staro 13 mesecev, težko 420 kg, in mlatinico na dvojno čiščenje. Milan Zupančič, Stranje 5, Veliki Gaber.

PRODAM večjo količino kostonjcevega kolja, neobdelanega. Alojz Kerin, Cerovi Log 1, 68310 Sentjernej.

ORGLE NEW TIGER DUO prodam. Tel. 72-021 int. 223, ob delavnih dopoldne.

PRODAM pralni stroj in plinsko električni štedilnik Gorenje. Telefon 26-753.

ELEKTROAGREGAT (1,5 KW) prodam. Telefon 24-456.

PRODAM glasbeni center Gorenje, kombiniran otroški voziček Tribuna in moško kolo Senior. Telefon 21-954.

PRODAM 3 do 4 m² hrastovih plohov (debeline 5 cm), tri leta starih. Naslov v upravi lista (2138/86).

KRAVO prodam. Virc, Hudo 5, Novo mesto.

PRODAM kravo tik pred telitvijo, dobro mlekarico. Jelše 2, Mirna peč.

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem in globok voziček prodam

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi našega dobrega moža, skrbnega očeta, dragega brata, starega očeta, tasta in strica

SLAVKA BUKOVCA

iz Loške vasi 11, Dol. Toplice

se zahvaljujemo za številno spremstvo pri pogrebu bližnjim in daljnim sorodnikom ter sosedom, ki so pomagali v težkih trenutkih in spremili pokojnega v njegov zadnji dom. Hvala za darovane vence in cvetje, ki je krasilo zadnje dni bivanja v domači hiši in njegov grob, sorodnikom, prijateljem, podjetju Novoles, ZB Dol. Toplice in Društvu upokojencev. Posebno zahvalo izrekamo godbenikom za pretresljive žalostinke, govornikom tov. Romu, ki se je poslovil v imenu ZB, in tov. Virantu. Iskrena hvala vsem, ki so nam ustno in pisno izrazili sožalje, posebno pa duhovniku za cerkveni pokop in tolažilne besede. Ponovno vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

Loška vas, dne 10. aprila 1986

ZAHVALA

V 23. letu starosti nas je tragično zapustila naša draga žena, mamica, sestra in hčerka

ZORICA STOJČEVIĆ

iz Novega mesta

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem za vso pomoč, podarjeno cvetje, vence ter izraze sožalja. Posebna zahvala Tovarni obutve Bršljin in sodelavcem za vso skrb in pozornost.

ŽALUJOČI: vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil dragi oče, stari oče, stric in praded

ALOJZ MOLAN

iz Kapel 41

Zahvaljujemo se sosedom za izraženo sožalje in vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih, župniku za lepo opravljeni obred ter predsedniku Društva upokojencev za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoci: hčerka Marija, hčerka Hilda z družino, sin Slavko z družino, vnuki in pravnuk ter ostalo sorodstvo

*Pomlad spet prišla si,
al tebe, Jože, ni,
na tvojem grobu bodo rožice cvetele,
s solzami jih bomo zalivali,
da ne bodo ovenele.
Saj bolečina naša prej ne bo minila,
dokler nas smrt ne bo združila.*

V SPOMIN

30. marca je minilo žalostno leto, odkar nas je nepričakovano zapustil naš sin in brat

JOŽE PAPEŽ

iz Velikega Lipja 4, Žužemberk

Ob hudi bolečini bo ostal večno v naših srcih in mislih. Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu in obiskujete njegov prerani grob.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

TEREZIJE NOVAK

roj. TRPINC

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali pokojni cvetje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni Domu starejših občanov, pljučnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, pevcem in duhovniku za tako lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

*Zelen grobek na poljani,
ljubo dete v njem leži
tihu je pod milim nebom,
tihu v temni jami.*

(Cene Vipotnik)

V SPOMIN

5. marca je minilo leto žalosti, kar nas je zapustil

ALOJZEK KOVAČIČ — LOKO

O, kako rad si živel, pa si moral prerano umreti. Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in mu prižigate svečke.

Tvoja neutolažljiva mama Hermina

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded in praded

JANEZ ZAGORC

iz Mihovice pri Šentjerneju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom za požrtvalno pomoč in gospodu župniku za opravljeni obred.

VSI NJEGOVI

*Večerna zarja, zvezdic milijoni
pozdrav naj poneso ti naš
in mir noči naj nad tvoj grob se skloni
in ti pove, da povsod si z nami ti.*

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

JANEZ ŽAGAR

iz Kočevja

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v času bolezni in ob smrti stali ob strani in nam pomagali.

Vsi njegovi

Kočevje, dne 30. marca 1986

ZAHVALA

V 30. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi

STONE DRAGMAN

Polhovica 9

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste v najtežjih trenutkih z nami sočustvovali, darovali cvetje in vence, nam kakorkoli pomagali, in vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti, tovarni Krka in njegovim sodelavcem za vence in vse, kar so zanj darovali. Iskrena hvala dekanu in g. kaplanu za tolažbo in opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, strica, bratranca

FRANCA PIRKOVIČA

z Lokvice pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, DO, sekciji upokojencev, OO ZS Predilnice Metlika, Novoteksu, Gasilskemu društvu Suhor, DO Novoles, TOZD Rosalnice, Zavodu SRS za šolstvo, družbenopolitičnim organizacijam, govornikom in pihalni godbi Metlika za pomoč, izraženo sožalje, častno strazo, poslovilne besede, zaigrane žalostinke, številno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom in ostalemu osebju Zdravstvenega doma Metlika in Splošne bolnice Novo mesto za dolgoletno zdravljenje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

MATIJA NAGU

iz Šalke vasi pri Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo vaščanom, sorodnikom, prijateljem, ki so ga obiskovali v času bolezni, mu darovali cvetje, izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Marija in hčerki z družino

V SPOMIN

*Minilo žalostno je leto dni,
zapustil dom in svoje drage si,
na tvojem grobu roža le cveti,
ki grenka solza jo rosi.*

17. aprila bo minilo leto, odkar je ugasnilo življenje našega dobrega moža, očeta, brata in dedka

JOŽETA KOREVCA

iz Velikega Gabra

Čakamo te in kličemo, a vse zaman. Ne moremo verjeti, da si za vedno odšel. Ostal nam je še spomin na čas, ko si bil med nami. Hvala vsem, ki se ga spominjate!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre, tete in svakinje

MARIJE GAZVODA rojene KRAMARIČ

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za prelepo cvetje, ustno in pisno izraženo sožalje ter spremstvo na zadnji poti, upravi Doma starejših občanov v Smihelu pri Novem mestu za vso skrb in nego, kolektivu TOZD Motvoz in platno Grosuplje in kolektivu DES — Elektro Črnomelj za izkazano pozornost. Iskrena hvala tudi godbi, pevcem in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: brat Dare z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega moža

FRANCA PUNGERČARJA

z Malkovca

Iskrena hvala vsem, ki ste mi ob smrti moža pomagali, mu darovali vence in ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Ivanu Pungerčarju, sorodnikom, sosedom in vaščanom, prijateljem, Gasilskemu društvu Tržišče in Telče, pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste mi v teh težkih trenutkih stali ob strani, me tolažili in lajšali bolečine ob izgubi moža. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČA žena Marija

JOŽE ŠTERK

Ko je Jože Šterk pred tremi desetletji končal osnovno šolo, ni imel toliko možnosti za izbiro poklica, kot jih je danes na voljo osmošolcem. Zato se je toliko bolj oprjel tiste, ki se mu je ponudila v komaj razvijajočem se Beltu. Izučil se je za frezalca in ključavničarja, vendar se je hotel vedno znova potrjevati pred samim seboj. Poskusil je, če lahko zmore še več. Sebi in svojim sodelavcem je dokazal, da je kljub težkemu, napornemu in zahtevnemu delu v mehanski obrtovi zvrhano mero vztrajnosti, požrtvovalnosti in tudi odrekovanja moč doseči še več.

Ob delu je Šterk najprej končal delovodsko šolo, a četudi se mu je večkrat ponudila priložnost, da bi lahko zamenjal delo ključavničarja z lažjo in bolj plačano zaposlitvijo, je vztrajal na svojem prvem delovnem mestu, dokler ni imel v rokah izkaza o opravljeni šoli. Njegovo načelo je namreč, naj vsak dela na delovnem mestu, ustreznem izobrazbi, v svoji poštenosti pa je bil prepričan, da bo z lastnim ravnanjem pripomogel k uresničevanju tega načela. Medtem ko je od poslovodje, planerja, vodje plana, vodje proizvodnje in Mehanski obrtovi pred letom dni postal vodja tehnične priprave dela, je dokončal tudi Višjo šolo za organizacijo dela v Kranju. Tako je v dobrem četrtiljetju dela v Beltu ne le dobera spoznal, ampak tudi sodeloval v malodane vseh fazah proizvodnje.

V Črnomlju so se takoj, ko je pred 10 leti republiški svet Zveze sindikatov Slovenije dal pobudo za tekmovanje kovinarjev, odzvali povabilu. In Jožetu se je končno uresničila želja, da bi se kovinarji, s katerimi je zrasel, lahko izkazali še kje drugje, ne le pred sodelavci v delavnici. To, kar si je kot mlad fant želel sam, je začel takrat vcepiti svojim mlajšim sodelavcem: pokažite drugim, koliko zmorate! In uspelo mu je, kajti tekmovanje, ki je v začetku šlo okrog 30 tekmovalcev, jih ima danes po 80, 90. Prebralo je v najmožnejši in najkvalitetnejši delovno proizvodno tekmovanje kovinarjev na Dolenjskem. Pri tem pa ima gotovo največ zaslug prav Šterk, dolgoletni vodja tekmovanja. Teh zaslug mu ne odrekva nihče.

V pripravi teh tekmovanj se je namreč pokazala Šterkova izjemna strokovna usposobljenost in organizacijska podkovanost, najsi gre za pripravo načrtov za izdelke, organiziranje delovnih mest za tekmovalce, vodenje komisij ali karkoli drugega. Nikoli ni imel predsojlov o nesposobnosti mladih. Nasprotno, vedno jih je znal pritegniti k tekmovanju. Prav njegova je največja zasluga za razcvet tega tekmovanja, katerega steber je postal, pri tem pa si je s pridom pomagal z dragocenimi izkušnjami, ki si jih je sam pridobil kot kovinar. A ne le da je Jože vreden, marljiv, natančen, požrtvovalen, za sluga za uspeh tekmovanj je tudi njegova poštenost. Tako iz srca, kar je danes moč srečati le še malokje, je predan kovinarstvu, da mu zanj ni žal drageocene časa, pri tem pa je preprost in skromen. Zanj je največja nagrada, ko tekmovanje uspe, a ne le v črnomljski občini, tudi v regiji ali v republiki, kjer njegovo ime tudi že tesno povezujejo s tekmovanji kovinarjev. In če bi komisija za pripravo tekmovanj, katere posrednik je, izbojevala ob jubilejnem 10. tekmovanju, ki bo v soboto v Črnomlju, tudi boj s kolektivi, da bi dodatno nagradili tekmovalce, bi bila zanj izbojevana ena izmed številnih bitk, ki jih bodo morali še bojevati v korist kovinarjev.

M. BEZEK

Še mesec dni do žrebanja katrce

Naše naročnike čakajo še druge dragocene nagrade

Od začetka velike nagradne akcije za stare in nove naročnike Dolenjskega lista je naš tednik naročilo že 362 ljudi. Do javnega žrebanja, na katerem bomo podelili za 3 milijone dinarjev nagrad, je še

● Poleg renaulta 4 GTL, ki ga je prispevala generalna pokroviteljica igre IMV, čakajo naše stare in nove naročnike še druge nagrade. Med njimi je hladilnik Emone Dolenjke iz Novega mesta, Opekarna Zalog je prispevala več kompletov vinotekarjev, Krkina zdravilišča počitnice v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah, Jutrarnjka iz Sevnice otroški komplet iz programa Nana, Beogradska banka iz Novega mesta 3 hranilne vloge po 5.000 din, Ljubljanska banka-Temeljna dolenjska banka 10 hranilnih pisem po 5.000 din, Novoles se je pridružil s kar desetimi gugalniki, Mercator-Kopitarna iz Sevnice je prispeval 6 parov slovitih cokel, Elan iz Begunj tekaške smuči, GIP Pionir iz Novega mesta harmonika vrata PIO Stil, Novoteks iz Novega mesta dva izdelka Teens po izbiri, tovarna zdravil Krka več deset nagrad iz svojega kozmetičnega programa, Labod iz Novega mesta 5 moških srajc po zadnji modi, Dana z Mirne pa se je izkazala z dvema košarama, v vsaki je za 25.000 din tekočih dobrot.

dober mesec, dovolj časa, da naročite največji pokrajinski časnik v Jugoslaviji in se uvrstite v boben.

Najbliže motorju štirje poštarji

Kot kaže, se je začel zares. Boj pismonoš namreč za nove naročnike in s tem tudi za motorček APN-4, ki ga novomeška Novotekna podarja poštarju, ki bo pridobil največ novih bralcev. Po začetnih uvodnih tipanjih so se tokrat krepko oddvojili štirje poštarji. Po torkovih podatkih iz našega naročniškega oddelka je v vodstvu Jože Franko iz Brusnice, ki je pridobil 17 novih naročnikov, tesno za petami pa mu je Rauh iz Novega mesta s 16 naročniki, medtem ko sta jih Pugalj iz Dolenjskih Toplic in Lavka z Dvora doslej zbrala 14. V akcijo se je doslej vključilo že 46 poštarjev, ki jih prosimo, da se na vsako naročilnico podpisajo čitljivo in s polnim imenom.

NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj: _____

Št. osebne izkaznice: _____

Celoletno naročnino bom poravnal, ko bom dobil položnico.

Datum: _____

Podpis: _____

Ko bi posnemali ribiče

Kar so kočevski ribiči sklenili, so tudi naredili — Glavne naloge po skupščini 5. aprila

KOČEVJE — Minulo leto je bilo v dosedanjem 30-letnem obstoju ribiške družine Kočevje najuspešnejše, so ugotovili ribiči na nedavni skupščini.

Lani so odprli in dogradili ribiški dom, prvič organizirali ribiško razstavo, izdelali zbornik ob 30-letnici ribiške družine, kupili agregat za odlov rib, izločili v Rinži pod jezom ščuke in jih vložili v jezero, organizirali tri tekmovanja izlavljalni v gojitvenih potokih postrvi in jih vlagali v Kolpo, organizirali očistevalne akcije na Rinži, Kolpi in jezuru itd.

Čeprav sodijo ribiči med tiste organizacije in društva, ki najbolj dosledno uresničujejo sprejete sklepe, je kljub temu ostalo nekaj sklepov neuresničenih. Tako ni bil opravljen vložek krapov in smučev v jezero, ker pač teh rib niso mogli nikjer dobiti, čeprav so denar za nakup imeli. Čuvajska služba je bila zadovoljiva predvsem med drsto postrvi in sulca. Poškodovani jez pri Slavskem lazju je OVS Ljubljana — Sava popravila le delno; medtem ko na jez pri Gustem lazju, ki ga naj bi popravila hrvaška OVS, del sploh niso začeli. Tudi na področju izobraževanja ribičev načrt ni bil v celoti izpolnjen.

V načrt dela za letošnje vnesli v glavno vse, kar so delali že doslej vsako leto, in tisto, česar jim ni uspelo uresničiti lani. Se posebno se bodo zavzemali za urejanje jezov na Kolpi, kar bi morala vnesti v svoj srednjeročni plan OVS Ljubljana — Sava, pa doslej tega še ni naredila.

Za novega tajnika so izvolili Andreja Hrovatina, za gospodarja Vinka Zajca, za blagajnika Tomaža Arka, dosedanj tajnik Dušan Tošaj pa je odgovoren za vzgojo ribičev in mladine. Novega predsednika še niso izvolili, za to dolžnost pa so eventualni Janez Merharja, Vinka Zajca in Tine Selana. Do njegove izvolitve bo opravljal to dolžnost podpredsednik Tine Selan.

J. PRIMC

KDO JE ZAŠTRUPIL VODNJAK?

MOKRONOG — Na mokronoški postaji milice se je 11. aprila oglašil 55-letni Franc Dolžan iz Mlake pri Kranju in prijavil miličnikom, da mu je nekdo pri zidanih v Zagorici onesnažil vodo v vodnjaku. Voda se je namreč nenavadno penila, zato jo je Dolžan dal v analizo novomeškemu Zavodu za socialno medicino in higieno, preiskava pa je potrdila, da vodani pitna, saj vsebuje precej strupenih snovi. Miličniki sedaj iščejo sledov za neznanim zastrupilcem.

HARMONIKARJI, POZOR!

METLIKA — Pripravljalci Vinske vigradi 86 v Metliki vabijo vse harmonikarje — trajantafje na srečanje harmonikarjev, ki bo v nedeljo, 18. maja, dopoldne na metliških trgih. Prijave je treba poslati na naslov: Matjaž Rus, Beti, 68330 Metlika, in sicer najpozneje do 5. maja. Prijava naj vsebuje osebne podatke in naslova dveh skladb, ki ju misli prijavljenec izjaviti. Udeleženci bodo zvedeli vse podrobnosti v pismu, ki ga bodo prejeli, brž ko bo imel Rus prijave.

SREČANJE TAMBURAŠEV

METLIKA — V okviru Vinske vigradi 86 bo tudi srečanje tamburaških skupin Slovenije. Te naj bi se zbrale v Metliki v soboto, 17. maja, dopoldne. Prijave, ki naj obsegajo kratko zgodovino skupine in naslova dveh skladb, je treba poslati najpozneje do 5. maja na naslov: Stanko Križ, Cesta bratstva in enotnosti 34, 68330 Metlika. Vsa druga navodila bodo dobile prijavljene skupine takoj po prijavi.

J. PAVLIN

kozerija

ČAKAJO, DA BO KOGA ZGAZILO

Cela Repičevina ni imela niti ene avtobusne postaje. Potniki so čakali na prihajajoče avtobuse ob prometnih cestah ali pa v bližnjih bifejih. Občinskimi betonicami ni niti kapnilo na možgane, da bi uredili postajališča, kajti nihče od njih ni nikoli potoval z avtobusom, saj bi bilo to sramotno in neugledno. Obljube za izgradnjo avtobusnih postaj so izrabljali repiški velmože ob referendnih začetkih samoprispevka.

«Glasujte ZA, pa bomo zgradili avtobusne postaje in postajališča,» je imel navado govoriti in snubiti tovariš Zupan.

Repičani, naiivni in dovzetni za glasove od zgoraj, so glasovali

ZA, S samoprispevkom zbranim denarjem so nato po nalogu tovariša Zupana položili asfalt do njegove rojstne vasi, prav tja so napeljali vodovod, elektriko in telefonske žice. Vaščani tovariša Zupana so bili zadovoljni, vsi drugi Repičani pa so preklinjali oblast ter bližnjo in daljno Zupanovo zlahtno z odločitvijo, da nikoli več ne obkrožijo ZA. Pa so vedno znova, kajti za repiško pamet ni dovolj, če je izigrana zgolj enkrat. Repiški narod je treba klofutati iz dneva v dan, sicer se poleni in izgubi sleherno revolucionarnost.

Zaradi avtobusnih postaj in postajališč je obiskalo tovariša

Zupana več delegacij. Najglasnejša je bila tista, ki je bila sestavljena iz članov Avto-moto društva Repičeva draga. «Prišlo bo do nesreče. Ljudje, čakajo avtobuse, brez zglavo skačejo po cestišču. Prej ali slej bo koga povozilo,» je opozarjal eden od članov. «Izpolnite svoje obljube!» je skoraj kričal drugi član, toda tovariša Zupana povišani glas ni spravil iz tira. Sedel je mirno in zbrano kot človek, ki ve, kaj dela. «Če zadeva ne bo urejena v času tega samoprispevka, bomo naščuvali ljudi proti prihajajočemu glasovanju ZA,» si je upal glasno povedati tretji član.

Rezultat vse histerije je bil ta, da je zasvetila v rojstni vasi tovariša Zupana javna razsvetljava. Repičani pa so stali v mrazu in dežju, po soncu in po megli ob cestah. Čakali so na zamujajoče in največkrat prenasabane avtobuse. Pa še na nekaj so čakali. Na to, da bo končno koga zgazilo, da bodo kolesa koga zmlela do smrti. Le v tem primeru se bodo odgovorni zmgali, kot so se takrat, ko so se na ovinku, na katerega nevarnost so opozarjali že nevedni otroci, s fičkom razrešile tri Repičanke. Po treh tednih so izpeljali cesto tako, da je ovinek izginil.

TONI GAŠPERIČ

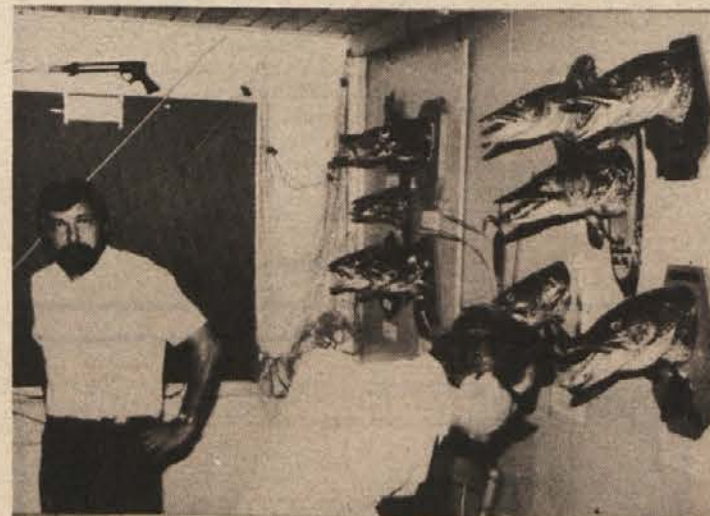
BOBIČU PRVA NAGRADA — Pavle Bobič, mesar iz Škocjana, je na tretji dolenjski salamiadi prejel prvo nagrado — desetdnevno letovanje v zdraviliškem domu v Strunjanu. Nagrado mu je izročil direktor hotela Otočec Marjan Černe. (Foto: J. Pavlin)

jemo boljše suhomesnate izdelke,» je ob podelitvi nagrad najboljšim povedal predsednik komisije Jože Jaki.

Pri ocenjevanju je vse teklo anonimno, pa vendar sta prvi dve nagradi ostali kar komisiji, to kaže, da ta najboljše ve, kako je treba pripraviti pravo salamo.

Izid: vikend paket za zdraviliški dom v Strunjanu je prejel mesar Pavle Bobič iz Škocjana, 2. nagrada je pripadla Veri Rangus, 3. Režki Janžević, četrto nagrado pa sta si v obliki pijač razdelila Slavka Martinčič in Rudi Ivančič.

J. P.

RAZSTAVA TROFEJ — Na fotografiji so razstavljene trofeje največjih uplenjenih ščuk v Rinži (desno) in sulcev v Kolpi, razen tega pa še nekaj zaplenjenih krivolovskih priprav. (Foto: Primc)

Inovativnost že v mladem človeku

Na SŠTZU podelili male Kidričeve nagrade — Kidričeve plakete zunanjim sodelavcem, knjižne nagrade mladim ustvarjalcem — 18 raziskovalnih nalog

NOVO MESTO — Učenci in učitelji srednje šole tehniških in zdravstvenih usmeritev Boris Kidrič so v petek praznovali vsakoletni šolski praznik — Kidričev dan. To je dan, ko se pohvalijo z najboljšim, kar jim je uspelo skupaj ustvariti pri pouku, interesnih dejavnostih in pri raziskovalnem delu. Že dopoldan so preživeli v najrazličnejših aktivnostih. Tako so prikazali delo v 25 prostovoljnih dejavnostih, v

šolskih delavnicah so se pomerili v 11 poklicih in pripravili so kar 9 razstav. Vrhunec praznovanja je bila slovesna akademija v Športni dvorani.

Po slavnostnem govoru je ravnatelj šole Boštjan Kovačič v imenu sveta šole podelil Kidričeve plakete posameznikom in OZD, ki so v minulih letih v veliki meri prispevali k uspešnemu delu šole. Prejeli so jih: Judita Božič, pedagoška delavka na šoli, Adi Bevc, dolgoletni zunanji sodelavec iz Novolesa, in gradbeno podjetje Pionir ob svoji 40-letnici in za pokroviteljstvo nad gradbeno šolo.

Komisija za male Kidričeve nagrade je letos ocenila 18 raziskovalnih nalog, v katerih je sodelovalo 28 učencev in en oddelek ter 15 mentorjev (štirje iz OZD). Komisija je podelila 6 prvih, 2 drugi in 6 tretjih nagrad.

● Prve nagrade so prejeli: Damir Vrančič iz 4. r. elektro usmeritve za nalogo Avtomatsko merilno mesto na spektru (mentor Ivan Metelko), Ludvik Illovar iz 2. b. elektro usmeritve in Matej Rebernik iz srednje šole pedagoške, tehnično-naravoslovne usmeritve za nalogo Program kosovnice, program sestavnice (mentor Karel Lenardič), Igor Primožič iz 4. r. gradbeništva za nalogo Toplotna tehnika v gradbeništvu (mentor Vlado Primažič), učenci 3 b. lesarske šole za nalogo Predstavitev lesarske usmeritve (mentor Adi Bevc), učenci Marjana Blažič in Elizabeta Tratar iz 2. a kemije za nalogo Galvanska zaščita jeklenih predmetov (mentor Miran Grom), Marijeta Jerele iz 3. a. lesarstva za nalogo Srednješolci in religija (mentor Zlatko Zupan).

Drugo nagrado so prejeli: Stane Hribar in Roman Novak iz 4. a. kovinarske šole ter Tatjana Juvančič in Karmen Obršič iz 2. b. zdravstvene usmeritve. Tretjo nagrado so izročili naslednjim mladim raziskovalcem: Marjanu Stariču in Marku Kupljeniku, Damiru Vrančiču, Andreju Škrinjariju in Goranu Makariju, učencem Mariji

Kar tri nagrade

Damiru Vrančiču je raziskovanje konjiček

NOVO MESTO — Komisija za male Kidričeve nagrade na SŠTZU je ob Kidričevem dnevu na slavnostni akademiji Damiru Vrančiču iz 4. letnika elektrosmeritve podelila kar tri mlade Kidričeve nagrade za tri raziskovalne naloge. Damiru to niso prve nagrade za njegovo raziskovalno delo na področju elektronike in računalništva. Že lani je prejel skupaj z Mariom Zecom prvo malo Kidričevo nagrado za meritve tranzistorjev, prvo leto podeljevanja Kidričevih nagrad pa je bil prav tako v skupini, ki je prejela prvo nagrado.

Damir Vrančič